

ZAGONETNO PISMO

copyright Zlatko Krilić i Alfa

Nakladnik
ALFA d.d., Zagreb, Nova Ves 23a

Za nakladnika
Miro Petric

Glavni urednik
BožidarPetrač

Likovno i grafičko oblikovanje
Irena Jurković

Lektura
Kristina Jurić

Korektura
Mirjana Šah

Grafička priprema
Studio za grafički dizajn ALFA

ZLATKO KRILIĆ

Zagonetno pismo

Ilustrirao
Ninoslav Kune

Zagreb, 2005.

I. TKO JE?

- Tko je?

- Policija!

- T-t-tko? - promucio je Kištra, a sendvič u njegovoj ruci je zadržtao.

- Policija! Otvaraj - naredio je duboki glas s druge strane vrata.

- Po-poli-licija? - Kištra ostavi sendvič pokraj telefona, obriše ruke o hlače i otključa vrata. Istodobno se grčevito pokušavao prisjetiti što li je učinio i zbog čega dolazi policija. Ničega se nije uspio sjetiti, ali se svejedno osjećao krivcem. Čak osuđenikom.

Na trenutak se ponadao da se radi o nekoj zabuni, pogreški ili čak šali, to više što pred vratima nisu stajali policajci u uniformama s gumenim palicama i pištoljima, već dva sasvim obično odjevena čovjeka. Jedan je imao velike brkove, a drugi i bradu i brkove.

- Izvolite?

- Tajna policija - rekao je brkati i odrješitim pokretom gurnuo Kištri pred nos iskaznicu na kojoj je jasno i velikim slovima pisalo: POLICIJA.

- Da?

- Imamo nalog za premetačinu stana - brkati spremi iskaznicu u lijevi džep, a iz desnog izvadi nekakav papir na kojem je pisalo:

NALOG ZA PREMETAČINU

Ispod tog naslova još je nešto bilo gusto ispisano pisaćim strojem, ali Kištra to nije stigao ni početi čitati kad ga brkati gurne u stan, pa i sam uđe.

- Nemamo mnogo vremena - rekao je dok je bradati zaključavao vrata za njima. Dvaput je okrenuo ključ u bravi.

- Ja... ja nisam ništata... - promućao je Kištra.

- Ne boj se - rekao je policajac iz tajne policije - neće ti se ništa dogoditi, ako ne budeš pravio probleme.

Drugi je policajac na brzinu pregledao sve prostorije u stanu.

- Jesi li sam? - pitao je brkati.

- Sam? Sam sam, jesam.

- Zrak je čist - rekao je bradati policajac kad se vratio iz obilaska soba i na povratku još provirio u kupaonicu i zahod. - Ispitaj ga u onoj sobi dok ja pretražim kuhinju i predsoblje.

- U redu - rekao je brkati svom kolegi, a onda spusti pogled na Kištru koji se sa svakom sekundom sve više smanjivao - mali idemo u sobu.

Kištra je poslušno krenuo za njim. Na vratima ga policajac propusti da uđe prvi, a onda zatvori vrata.

- Sjedni!

- Ali, ja nisam.,.

- Sjedni! - oči iznad brkova gledale su ga hladnim sjajem.

Kištra se smanji za još koji milimetar. Nije mu preostalo ništa drugo nego da sjedne. Sjeo je.

Brkati policajac iz tajne policije izvadio je blok i olovku, pa sjeo nasuprot Kištri.

- Slušaj me sada pozorno - govorila su usta ispod brkova - mi imamo prijavu o kriminalističkoj djelatnosti stanara ovog stana i zbog toga ćemo obaviti premetačinu i odnijeti materijalne dokaze koji mogu koristiti LI istrazi. Možda se radi o lažnoj prijavi...

- Sigurno...

- Šuti dok ja govorim!

- Oprostite...

- Dakle, u tom slučaju će sav dokazni materijal koji odnesemo, biti vraćen. Mi moramo provjeriti nije li neka od tih stvari ukradena. Jasno?

Kištra je šutio i uplašeno zurio u policajca.

- Jasno?

- Jajasnono.

- Dobro - reče policajac pa, iako je bilo rano prijepodne i dovoljno se svjetla probijalo kroz zastore, upali stolnu svjetiljku i usmjeri snop svjetla Kištri ravno u oči.

“Sada će me ispitivati”, pomisli Kištra sjetivši se filmova u kojima detektivi tako postupaju s kriminalcima u istrazi.

- Zovite moju mamu... - prošaptao je.

- Govori glasnije - zagrmi policajac.

- Zovite moju mamu - propištao je jer se njegov normalni glas od straha sakrio negdje u grlu.

- Ne dolazi u obzir! Nju ćemo kasnije ispitivati, odnosno, nju će naše kolege ispitivati.

Kištra je teško disao.

- Da počnemo. Ime i prezime?

n.

U ISTO DOBA

U isto doba, nekoliko ulica dalje, Marina je bezuspješno pokušavala raščešljati kosu. Opet joj se napravio čvorić na potiljku koji četki nije dopuštao prolaz kroz kosu.

- Svako jutro ista pjesma - ljutila se Marina na samu sebe što, bez obzira koliko se trudila da spava mirno uvijek iznova zapetlja kosu.

Pogledala se u zrcalu, a onda prestravljeno zastala. Ruka joj se ukočila držeći četku visoko u zraku.

Nije mogla vjerovati svojim očima. Ne, to bi ipak bilo previše strašno.

Primakla se zrcalu i zagledala u vrh brade.

- Grozno!

Jedan prištić se probijao kroz kožu odmah ispod vrha brade.

- Kud baš na tom mjestu! Ovdje se vidi sa dva kilometra.

Ostavila je četku i uzela kremu za isušivanje. Njome je pre-mazala prištić, a onda preko toga stavila puder.

Dugo se ogledala da vidi je li dovoljno dobro sakrila morskog neprijatelja.

- Ovako, ovako se neće vidjeti, ako budem držala glavu ovako, prema dolje, neće se uopće vidjeti - rekla je glasno dok je lice u zrcalu govorilo to isto.

Iznenada je prene zvono na vratima. Na trenutak se uplašila kao da je uhvaćena u nečem nedopuštenom.

- Tko je?

- Poštar - čula je s druge strane vrata.

- Dobar dan - rekla je Marina nepoznatom poštaru koji je stajao pred vratima s nekim paketom. - Izvolite?

- Zdravo mak, ima li u ovoj zgradi neki Perić. Ja sam novi u ovom rajonu, pa ga još ne poznam dovoljno.

- Perić? Ne znam.

- Možda je neki podstanar. Ništa ne piše na sandučiću. Ajde pitaj mamu, možda ona zna.

- Nema nikoga kod kuće.

- Sama si?

- Da, moji rade.

- A baka, što te baka ne dode čuvati?

- Baka ne živi ovdje.

- Nije te strah?

- Zašto bi me bilo strah? Čega?

- Vampira - nasmija se poštar - i provalnika.

- Nije me strah.

- Hrabra si ti djevojka. Perića, dakle, ne znaš?

- Pogledajte ne trećem katu. Mislim da je kod njih jedan podstanar, al ne znam mu prezime.

- Hvala ti - poštar je umorno krenuo uza stepenice.

- Nema na čemu - rekla je Marina i vratila se u stan.

Sada, kad ju je poštar podsjetio da bi je trebalo biti strah, osjetila je neku nelagodu zbog tišine u sobama. Nekada, davno dok je još bila mala, bojala se ponekad u pustom stanu, ali s vremenom se navikla. Činilo se gotovo normalnim što je sama svako prijepodne.

- Ma, čega bih se plašila - odmahнула je rukom, a onda ipak upalila radio da glasno, vrlo glasno svira i otjera prijeteću tišinu.

Neugodan osjećaj, za koji nije htjela priznati da je strah, nestao je tek kad je pomislila na Kištru. 1 on je sam, mislila je a osim toga, njemu se sigurno ne hi svidjela neka plašljiva djevojka.

m.
IME I PREZIME!?

- Ime i prezime!? - oštro ponove usta ispod brkova, a oči iznad brkova tako pogledaju Kištru da su mu se zatresle i vezice na cipelama.

- Ime i prezime? - ponovi uplašeni Kištra. - Čije?

- Moje prababe, valjda! - drekne policajac, a onda pogleda Kištru i malo smirenije doda: - Tvoje, naravno.

- Krešimir Kovačićek.

- Ime oca?

- Andrija.

- Ime majke?

- Tatjana.

- Takvog te volim, vidiš, nemaš se čega plašiti - nasmije se policajac i izvadi cigaretu, pa spremi kutiju. Izvadi šibice, ali cigaretu nije zapalio jer nije mogao izvaditi šibicu iz kutije. Smetale su mu crne kožnate rukavice, a nije ih htio skinuti.

- Zapali mi - rekao je na kraju i bacio šibice Kištri.

I Kištra se namučio prije nego je uspio zapaliti šibicu. On nije imao rukavice, za razliku od policajca, ali policajcu se nisu tresle ruke, za razliku od njegovih.

- Ima li ovdje što za popiti? - pitao je brkati ispuštajući oblak dima ispod brkova.

- Ima soka... donijet ću vam - Kištra je ustao i zakoračio prema vratima, ali ga policajac naglo gurne natrag na stolicu.

- Kamo?! Kamo bi mladi gospodin? - viknuo je. - Da se više nisi maknuo sa stolice dok ti ja ne kažem! Jasno?

Kištra ga je začuđeno i preplašeno gledao.

- Jasno? - ponovi policajac i prijeteći se nagne prema njemu.
- Jajaaasnosnosno...
- Dobro. Osim toga ne zanima me sok. Ni sok ni voda, neću sad noge prat nego bi nešto popio. Ima li što za popit, razumiješ?

- Aha, to... ima. Tu je - pokazao je prema vitrini.

Brkati policajac otvori vitrinu, odabere piće i, ne skidajući rukavice, natoči punu čašu. Otpije gutljaj-dva, ponovno dotoci pa sjedne na svoje mjesto.

- Dobar si ti dečko.

Iz kuhinje se cijelo vrijeme čuo neki zveket, ali sada se prolomila lomljava i tresak. Kištra pogleda policajca.

Policajac se samo nasmiješio.

- To moj kolega obavlja premetačinu - rekao je - a mogao bi on to i tiše raditi. Morao bi. Ti se nemoj micati dok se ne vratim, idem mu reći da se stiša.

Kištra se toliko umirio da je prestao i disati.

Brkati policajac je provirio u predsoblje.

- Ej, radi malo tiše - prosiktao je u predsoblju - mogao bi nam sve susjede navući na vrat.

- U redu, šefe.

- jesi li što upecao?

- Vidjet ćeš, nije loše.

Brkati se vrati na svoje mjesto zadovoljno trljajući crne rukavice.

- Našao je nešto - nasmiješi se i namigne Kištri.

- Sto! - Kištru nije obradovala vijest da su u njegovom stanu "našli nešto", nekakav dokaz "kriminalističke djelatnosti".

- Saznat ćeš kad dođe vrijeme - odsiječe policajac. - Da nastavimo. Zanimanje?

- Što, molim?

- Zanimanje - brkati otpije gutljaj - što si po zanimanju?

- Ja? Ja još nisam ništa... - bilo mu je čudno da ga netko pita što

je po zanimanju, obično su ga pitali što će biti kad odraste.

- Onda, bez zaposlenja - reče i zapiše detektiv iz tajne policije
- takvi su najsumnjiviji.

- Ja još, znate, idem u školu...

- Tako reci, učenik si, dakle - brkati prekriži ono "nezaposlen" i zapiše "učenik".

Iako je bio uplašen, iako je bio zbunjen, iako se već toliko smanjio da je mogao protčrati kroz ušicu igle, Kištra osjeti plimu ponosa u sebi. Zbog toga opet naraste nekoliko centimetara. Kako i ne bi? On je mislio da se iz aviona vidi kako je još dijete, još mu ni prva dlaka nije izbila pod nosom, a policajac iz tajne policije, tajni policajac, pravi detektiv ko s filmskog platna - takav ga stručnjak smatra odraslim. Dovoljno odraslim da ga strpa u zatvor.

Ova posljednja misao zaustavi plimu u njegovim prsima i vrati ga u stvarnost. A u stvarnosti mu je snop svjetla tukao u oči tako da je jedva nazirao nimalo simpatično policajčevo brkato lice.

- Zanimanje oca?

- On je, ovaj, on je inženjer.

- Mjesto zaposlenja?

- Kako, molim?

- Gdje ti stari radi?

- On radi, znate, on je u Švedskoj, on tamo radi.

- A, tako dakle. U inozemstvu. Povezao se s neprijateljskim elementima, mi sve znamo. U kojem gradu radi?

- On je... - Kištra se nije mogao sjetiti - ne znam.

- Sjeti se.

- Ovaj... ne znam, zaboravio sam...

- Sjeti se! - drekne policajac.

- On je u Stockholmu - rekao je ime prvog švedskoga grada koji mu je pao na pamet samo da spasi živu glavu.

- Vidiš da znaš. Htio si nam zatajiti i odvesti nas na krivi trag.

Tako, dakle. Nemoj to više ni pokušati. Zašto ti je stari u inozemstvu?

- To zaista ne znam - priznao je Kištra. Rekao je to potpuno iskreno jer je i sam mnogo puta pokušavao doći do odgovora na to pitanje i nikad nije uspio. Nije mu bilo jasno zašto tata mora biti tamo, a mama i on ovdje, sami. Pitao je to mamu, a prošlog ljeta i tatu. Pričali su svašta, ali mu nisu odgovorili. Sve se svodilo na odgovor "radi novaca, tamo su veće plaće", a na pitanje zbog čega mu treba veća plaća rekli su da je on još premali da to shvati i dodali da bez tih novaca ne bi mogli sagraditi vikendicu. Kištra ih nije ispitivao dalje. Znao je da bi se zbunili i opet nešto muljali kada bi ih pitao što će im vikendica koja je čitave godine prazna i sama kao što je sam i on.

- Ne znaš? - policajac se zagonetno nasmije. - Mi znamo, a i ti ćeš uskoro saznati.

- S kuhinjom sam gotov - ušao je bradati detektiv - predite vas dvojica tamo dok ja pretražim sobe.

- Bilo je dobro, a? - brkati se zainteresirao.

- Nije loše - naceri se bradati.

- Jesi li zavirio i u nusprostorije?

- Ne brini, meni ne može ništa promaknuti - bradati pride polici s knjigama - ja imam nos, nosinu, pouzdaj se u njega, stari moj.

- Dobar je to stručnjak - zadovoljno je govorio brkati vodeći Kištru u kuhinju.

U kuhinju?

Bolje reći u ono što je ostalo od kuhinje ili ono što je još prije pol sata bila kuhinja a sada je...

Kištra je stao na vratima i zurio ne vjerujući svojim očima. On, Kištra, Krešimir Kovačiček, za kojeg je njegova mama tvrdila da je u stvaranju nereda najbrže dijete na svijetu, on za kojeg je rekla da u pet minuta može napraviti takav nered, da bi ga pet radnika moralo

tri dana spremati... On, dakle, ovako nešto ne da nikada nije uspio napraviti, vec' tako nešto nije mogao ni zamisliti.

- Ulazi! - policajac ga gurne s vrata.

Sve posude, od dvadesetlitrarskog lonca do šalice za kavu, bilo je prevrnuto i izvađeno iz ormarića. Čak su i šareni papiri na policama bili pocijepani. Brašno, sol i šećer istreseni u hrpice na stolu. Začini istreseni iz bočica...

- Nikad se ne zna gdje su sakriveni materijalni dokazi - govorio je brkati, a osmijeh mu je razvlačio usnice.

Ploča električnog štednjaka bila je skinuta. Sag zguran u stranu, a sadržaj svih ladica istresen na goli pod.

Sve, baš sve je bilo prekopano.

Čak su i jastučići na stolicama bili poderani i iz njih izvađena spužva.

- Sjedi tamo! - naredio je policajac.

Kištra je, naravno, poslušno sjeo.

IV. MARINA JE SILAZILA...

Marina je silazila u podrum.

Otključala je podrumska vrata i pričekala da joj se oči priviknu na polumrak. Nije htjela paliti svjetlo, jer se susjedi ljute zbog rasi-panja skupe struje po danu.

Podrum je bio podijeljen pregradama od letvica na male ostave iz kojih su vonjali razni mirisi.

Njena ostava bila je u najmračnijem dijelu podruma, tako joj se barem činilo.

Otključala je lokot, otvorila vrata i izvadila bicikl. Zatvorila je vrata. Zaključala i izjurila van.

Vani se sunce igralo sa sjenama preostalog lišća na drveću koje je treperilo na jesenskom povjetarcu.

Marina se nasmiješi.

Iako je krenula k Višnji, zvanoj Trešnja, a Višnjina kuća je bila lijevo, Marina skrene desno. Taj put je bio dulji, ali zato ljepši. Taj put je prolazio ispred kuće koja ju je osobito zanimala. Naravno, nije ju zanimala kuća nego stanari te kuće. Zapravo, ne bi se moglo reći da su je zanimali svi stanari te kuće, nego samo jedan. U toj kući je, naime, stanovao dječak koji joj se jako sviđao i koji to još uvijek nije shvatio, bez obzira koliko se Marina trudila da mu pokaže. Blesan. Sto je sve već činila radi njega, a on ništa, pa ništa. Uplašila se čak da on možda ima djevojku, ali ju je umirila prijateljica Višnja, zvana Trešnja, koja ide u njegov razred i rekla joj da Kištra nema nikakvu djevojku.

Provezla se ispred njegovog prozora. Zastori su bili spuštteni kao da nikoga nema kod kuće.

Marina se toliko zagledala u stakla na njegovim prozorima da je zamalo udarila u plavi kombi koji je bio parkiran točno ispred stražnjeg ulaza u zgradu.

Naglo je skrenula, zateturala, gotovo pala, ali je ipak uspjela održati ravnotežu.

- Idem k Trešnji - rekla je sama sebi - možda ima kakvih novosti.

Dovezla se do Višnjinih prozora, sišla s bicikla i pokušala fućnuti i dozvati prijateljicu na prozor. Ništa od toga. Tehnika fućkanja bila je za nju previše komplicirana. Bez obzira kako namjestila usta i koliko snažno ispuhivala zrak, s njenih je usnica silazio samo zvuk vjetra. Pokuša još jednom, pa još jednom, a onda razočarano ostavi bicikl i krene u zgradu.

- Višnja! - dozivala je Višnjina mama na vratima kupaoalice iz koje se čuo šum vodenog slapa. - Višnja! Došla ti je prijateljica.

- Evo me - rekla je Trešnja.

- Več je sat vremena unutra - rekla je mama Marini slijegajući ramenima - da mi je znati što li radi?

- Kupa se.

- Ne vjerujem - rekla je mama - već bi joj i kosti bile oprane.

- Bog! - rekla je Trešnja.

- Bog.

- Sto ti radiš u kupaoalici? - mama je pogledala u kadu.

- Zabavljam se.

- Zabavljaš se?

- Treniram - nasmijala se Trešnja.

- Što?

- Moja tajna.

- Dala bih sve da saznam što to treniraš - mama je krenula u kuhinju.

- Čekaj, čekaj - zaustavi je Trešnja - dala bi sve?

- Ovaj, skoro sve - rekla je mama.

- Onda mi daj novac da kupim ploču i saznat ćeš - smijala se Trešnja.

- Može. Reci.

- Prvo novac, onda ću ti reći.

- Prvo mi reci.

- Neću, ako ti prvo kažem, možda mi nećeš dati. Prvo daj.

- Ne govori se tako s mamom.

- Dobro, onda ovako - Trešnja se nasmiješi kao najpristojnija curica na svijetu i maznim glasom prošapće: - Molim te lijepo, prvo mi daj lov.

- Vidiš ti ovo - rekla je mama Marini - nepopravljiva je. Kao da je dečko. Ni haljinu neće obući, uvijek je u hlačama. Tako sam željela roditi djevojčicu, a vidi što sam dobila. Ni jedan je dečko nikada neće ni pogledati.

Mama je otišli u kuhinju po novac.

- Idemo se provozati? - pitala je Marina.

- Može, idemo kupiti ploču.

- Evo, izvoli novac - rekla je mama - da čujem sada. Što to treniraš u kupaonici?

- Pljuvanje - rekla je Trešnja spremajući novac u džep traperica.

- Piju... Što?!

- Pljuvanje - mirno ponovi Trešnja.

- Višnjice... - mama ju je gledala razrogačenih očiju - Višnjice, nemoj se tako šaliti sa mnom. Ozbiljno te pitam.

- Mama, ozbiljno sam ti priznala.

- Pljuješ po kupaonici?

- Ne. Pljujem u kadu. I dobro je operem kad završim, molim, kada je čista kao što je i bila. Ne mogu pljuvati po ulici.

- Ali, pljuvati... Zašto?

Marina je susprezala smijeh. Njoj je bilo jasno zašto Trešnja trenira pljuvanje. Znala je da se Višnji već dugo sviđa Traka, a Traka je bio službeni prvak njenog razreda u olimpijskim disciplinama: pljuvanje udalj i pljuvanje u metu. Takav šampion se može zaljubiti samo u ravnopravnu djevojku.

- Zašto, Višnjice?

- Zato da dokažem da su žene i muškarci u svemu ravnopravni - rekla je Trešnja - nema toga što neki dečko može napraviti, a ja ne mogu. Zato.

- No... - mama se počela smijati - neću se iznenaditi ako uskoro počneš trenirati nogomet.

- Joj, baš ti hvala što si me podsjetila - Trešnja poljubi mamu - danas dečki igraju odlučujuću utakmicu s akavcima.

- Stvarno? - pitala je Marina.

- Aha, i Kištra igra. Idemo. Hvala za novac, mama.

Mama je još uvijek stajala u istoj pozi, a Trešnje i Marine više nije bilo. One su već uzjahivale bicikle.

- Idemo prvo kupiti ploču, a onda na utakmicu. Svi će biti tamo.

- Može.

Na uglu kod samoposluživanja susrele su Traku i Silosa.

- Bog.

- Kam' ćete? - pitala je Trešnja, a Traka i ne hoteći povuče ruku kroz kosu da popravi frizuru.

- Idemo po Kištru da ne zakasni na utakmicu. Nije to škola pa da se slobodno kasni.

- Vidimo se na tekmi.

- Vidimo...

V. ŠTO SE TOLIKO ČUDIŠ?

- Što se toliko čudiš? - rekao je brkati policajac iz tajne policije Kištri koji nije mogao skinuti pogled s potpunog nereda u kuhinji. - Mi moramo detaljno pregledati čitav stan... da nam što ne promakne. Takav nam je posao.

- Sve ćete tako pretražiti?

- Sve.

- Baš sve?

- Baš sve. Mi ništa ne propuštamo.

- I moju sobu ćete tako... mislim... pretražiti?

- I tvoju sobu. Sve.

Kištra na trenutak pomisli kako se barem mama neće ljutiti što nije pospremio sobu iako je obećao.

- Dakle - rekao je brkati opet otvarajući svoj blok - da nastavimo. Otac ti radi u Švedskoj.

- Da.

- I redovito šalje novac, a? - pitao je policajac, a onda sam odgovorio na svoje pitanje zagonetno se smješkajući. - Šalje, šalje. Neka samo šalje.

Kištra ga je začuđeno gledao. Ni u jednom filmu koji je gledao, policajci se nisu tako ponašali. Da nije znao da su ovo detektivi, sada bi povjerovao da su kriminalci.

Policajac ga pogleda i istog trenutka nestane osmijeha ispod brkova. Kao da je pročitao Kištrine misli.

Brkati izvadi dgaretu i trzajem glave naredi Kištri da mu zapali.

- Zanimanje majke?
- Ona je, ovaj, službenica.
- Gdje radi?
- Ona radi u banci.
- Je P donosi novac iz banke?
- Pa... ovaj... donese...
- Tako, dakle!
- Donese svakog mjeseca... plaću.
- Aha, to - policajac pogleda na sat. Činilo se kao da mu je dosta ispitivanja i da bi htio otići. Više nije znao što pitati.
- Gdje si bio jučer u tri sata? - pitao je poslije kraćeg razmišljanja.
- Jučer?
- Da, u tri sata. Priznaj.
- Jučer u tri sata?
- Priznaj!
- Štooto?
- Bolje ti je da priznaš. Mi sve znamo.
- Pa... ja... - grozničavo se pokušavao sjetiti gdje li je bio jučer u tri sata i što je zgriješio. Nije se mogao sjetiti.
- Priznaj!
- Priznajemjem...
- Gdje si bio jučer u tri sata?!
- Pa, u triri...? U školi - sjetio se napokon. Sada, kad je znao gdje je bio jučer u tri sata, bi mu lakše jer je već povjerovao da je u to vrijeme napravio nešto strašno, samo se ne može sjetiti. Htio je detaljno ispričati sve što se jučer dogodilo. Jučerašnji dan je bio sasvim običan, kao i svaki drugi, ništa se nije dogodilo, ali ako detektiva zanima što je on radio, ispričat će mu. No, brkatog detektiva to više nije zanimalo. Postavio je novo pitanje. Pa novo, pa novo. Sve vrijeme gledao je Kištru u oči. Njegov pogled je bio takav da je Krešimiru bilo sve neugodnije i neugodnije. Zato se zapiljio u rub stola i počeo kažiprstom povlačiti po

njemu s jednog kraja na drugi i natrag. Kada mu ni to nije umanjilo osjećaj nelagode, zagledao se u mali prst lijeve ruke i s izrazitom preciznošću počeo izučavati nokat na njemu kao da ga prvi put vidi.

Zvono na vratima odjeknulo je kao eksplozija.

Kištri bi lakše jer se prekinulo napeto iščekivanje, ali policajac se uznemiri. Poskočio je kao ugrizen.

- Tko je to? - prosikće gledajući Kištru.

- Ne znam.

- Rekao si da nitko neće doći! Da nikog ne čekaš!

- Nisam, ovaj, nisam to rekao - zbunio se Kištra jer tako nešto zaista nije rekao policajcu. Nije ga ni pitao.

Policajac je djelovao uplašeno.

“Zvrrrrrrrr”, ponovilo je zvonce na vratima, ali ovaj put duže i činilo se, glasnije.

Bradati policajac tiho ude u kuhinju. I on je bio zatečen i uplašen.

- Što je sad ovo? Rekao si da je sigurno.

- Mali - govorio je brkati pokušavajući djelovati smireno - znaš li tko bi to mogao biti na vratima?

- Ne znam, mogu pogledati - rekao je Kištra i zakoračio prema hodniku, ah ga policajac ščepa i trgne nazad.

- Da se nisi pomakao!

Bradati je za to vrijeme kliznuo u hodnik i naslonio uho na vrata.

Kištra je ukočeno gledao u brkatoga, a brkati je zurio u bradatoga.

Dugo je trajala ta šutnja i iščekivanje.

Bradati se napokon vrati u kuhinju i prošapće brkatom.

- Po glasovima mi se čini da su to neki klinci. Spominju neku kištru.

- Kakvu to kištru trebaju? - pitao je brkati Kištru.

- To sam ja. Ovaj, tako me zovu.

VL TRAKA PO TREĆI PUT...

Traka po treći put pritisne prekidač s nacrtanim zvoncem pokraj vrata na kojima je pisalo “Kovačićek”.

- Ovaj je gluh kao top! - rekao je ne skidajući prst s prekidača.

- Čudno - rekao je Silos - maloprije mi se pričinilo da čujem neke šumove iz stana.

- Stvarno? Znaš što ću ti reći? Reći ću ti da se i meni tako učinilo - Traka spusti ruku, a zvonce u stanu utihne.

- I tehi?

- Da. To znači da taj sanduk nije zaspao nego nam ne želi otvoriti vrata.

- Zašto nam ne bi otvorio vrata?

- Pitaj njega.

- Hoću... čim otvori vrata.

- Idemo van. Možda ne otvara jer ne zna da smo mi. Uplašio se. Fućnut ćemo mu pod prozorom.

Dok se Silos polako gegao niza stepenice, Traka je sjeo na ruko-hvat i odvezao se u prizemlje.

Na prvom katu, na prozorima Kištrina stana zavjese su bile spuštene.

Traka uvuče u usta palac i kažiprst, duboko udahne i zazviždi... Da je Kištra kojim slučajem spavao i da ga nije probudilo zvono na vratima, ovaj zvižduk bi to sigurno učinio.

- Kištra! - zadere se Silos u gluhe prozore.

- Ajmo zajedno. Jen, dva tri...

- Kištra! - derali su se obojica.

Zavjesa je i dalje bila nepomična.

- Znaš što ću ti reći? - rekao je Traka. - Reći ću ti samo jedno: meni je ovdje nešto sumnjivo.

- Možda je otišao na igralište?

- Tko? Kištra? On se sam sjetio i otišao na igralište?

- Imaš pravo. To je nemoguće.

- Naravno da je nemoguće, a osim toga susreli bismo ga putem.

- Opet imaš pravo - rekao je Silos i sjeo na stubište.

- Naravno da imam pravo - rekao je Traka pa i on sjeo odmah do ulaznih vrata.

VH. JESU LI OTIŠLI?

- Jesu li otišli? - pitao je brkati bradatoga koji je virio kroz zavjese priljubljen uza zid tako da ga nitko nije mogao vidjeti izvana.

- Nisu.

- Otići će.

- Ovi mi ne djeluju tako. Sjeli su na stubište.

- Moramo ih se nekako riješiti. Jesi liti pri kraju?

- Jesam. Skoro sam gotov. Sve je spremno za transport, ali sada ne mogu nositi dok su ovdje.

- Pazi što brbljaš - nervozno ga presiječe brkati.

Kištra se pridigao sa stolice u namjeri da virne kroz prozor i vidi Silosa i Traku, ali taj njegov pokret je primijetio brkati policajac iz tajne policije i protumačio ga kao pokušaj dozivanja u pomoć. Zato skoči i preko stola uhvati Kištru za usta čvrsto mu stežući vilicu čitavim dlanom.

- Da nisi pisnuo!

- Umumbmmm - Kištra se borio za zrak.

- Začepi! - bjesnio je policajac iz tajne policije.

- Kištra! - vikali su oni pod prozorom.

- Budi miran - zarežao je brkati u Kištrino uho - inače...

- Ovi neće otići - uzdahne bradati. - Možda bi bilo najbolje da pustiš maloga, neka ih on otjera. Isti sistem kao što si onda...

- Brbljaš, svašta brbljaš! Razumiješ? Idi dovršiti premetačinu i pripremi se za transport dokaznog materijala. Klince prepusti meni. Je l' jasno?

- U redu. Ti si šef. Ja sam spreman za transport.
- Kištra! - čulo se s druge strane prozora.
- Čuj, Krešimire - blago je govorio brkati, ali i dalje ni najmanje blago držeći Kištri ruku na ustima - obećaj mi da nećeš ni glasa ispustiti i ja ću maknuti ruku. U redu?

Kištra je potvrdno zakimao.

- Evo - brkati policajac ga pusti ali osta pripravan da i na najmanji sumnjivi pokret skoči i opet mu začepi usta - ovako je bolje. Slušaj me sada i nemoj ništa pokušavati.

Kištri nije ni padalo na pamet što bi to on uopće mogao ili trebao pokušavati. Strah ga je potpuno paralizirao. Ništa mu više nije bilo jasno i želio je samo da ne naljuti brkatog policajca iz tajne policije i da sve ovo što prije završi.

- Slušaj me pozorno - blagost glasa koji je dolazio ispod velikih brkova nije djelovala ni blago ni prijateljski - ovo je vrlo važan slučaj i za tebe i za tvoje roditelje. Shvaćaš?

Kištra potvrdno kimne.

- Mi moramo raditi u potpunoj tajnosti - nastavio je policajac - u interesu istrage moramo raditi u potpunoj tajnosti. Znaš već kako ide u istragama. Ja ne bih želio da tvoji roditelji, tvoja mama i tvoj tata, odu u zatvor. To sigurno ni ti ne želiš, je l' tako?

Kištra potvrdi.

- Evo vidiš. Zbog toga nam pomози da naša misija ostane tajnom. U protivnom ja... ja neću moći pomoći tvojim roditeljima. Ni tebi. Zato sada otvori prozor i otjeraj onu dvojicu. Hoćeš?

Krešimir potvrdno kimne.

- Samo pazi! Pazi da ništa ne posumnjaju.

- Hoćuću.

- Hajde sada, otjeraj ih - brkati mu glavom pokaza prema prozoru, a onda se, pripijen uza zid, privuče zavjesama. Odozgo je vidio potiljke Silosa i Trake.

VHL ZNAŠ ŠTO ĆU TI REĆI?

- Znaš što ću ti reći? - rekao je Traka gledajući na sat. - Reći ću ti da mi moramo ići. Tekma počinje za pol sata. S Kištrom ili bez njega, za pol sata počinje.

- Kako ćemo bez njega?

- Teško.

- Imaš pravo.

- Naravno da imam pravo.

- Ajmo još jednom pokušati iz svega glasa.

- Može. Jen, dva tri - Traka sklopi ruke oko usta i tako, kao megafonom, usmjeri glas prema prozoru. Silos je učinio to isto.

- Kiš-tra! - njihovi glasovi kao čekić pokucaju na njegov prozor.

Već su namjeravali poći kad se zavjesa pomakne i Kištra otvori prozor.

- Sto se derete?!

- Pa, gdje si ti, čovječe? Jesi gluh!

- Znaš što ću ti reći? Reći ću ti da smo već grlo izgubili koliko te zovemo, a ti ništa. Gluh si ko top.

- Nisam gluh. Čuo sam.

- Čuo si?! - Traka ga iznenađeno pogleda. - Čuo si i nisi se htio javiti?

- Da, pa što.

- Ej, čovječe, jesi li ti poludio ili nas zezáš. Znaš li ti da je danas odlučujuća utakmica?

- Znam.
- Pa što onda čekaš? Kupi dres i tenisice i tutanj. Tekma samo što nije počela. Nećemo valjda igrati bez golmana.
- Nađite nekog drugog za danas. Nemam vremena.
- Što?!
- Šališ se?
- Ne šalim se. Nemam vremena.
- Nemaš vremena? Što radiš?
- Radim... što te briga - uzmucao se Kištra jer to pitanje nije očekivao, zato ispali prvi odgovor koji mu je pao na pamet.
- Učim.
- Učiš? - zabezekne se Silos.
- Kištra - rekao je Traka tiho i suosjećajno - nešto ti se dogodilo? Meni možeš red.
- Nije mi se ništa dogodilo! - drekne Kištra. - Ostavite me na miru!
- U redu. Idemo - Traka povuče Silosa.
- Išli su polako do ugla zgrade. Silos se nekoliko puta osvrnuo očekujući da će se Kištra predomisлити. Traka se nije osvrtao.
- Kad su zašli iza ugla, Traka zaustavi Silosa.
- Jesi li vidio ovo?
- Jesam. Da ne povjerujem vlastitim ušima.
- Nije ti ništa sumnjivo?
- Jest. Sumnjivo mi je, naravno da mi je sumnjivo.
- Što?
- Pa, Kištra kaže da uči. On? To mi je odmah bilo sumnjivo.
- Nije li ti se pričinilo da je netko stajao iza njega? Znaš što ću ti reći? Reći ću ti da imam osjećaj da nije bio sam u stanu.
- Netko je s njim. Netko ga je nagovorio da nas tako sprashi.
- Misliš da ga je netko nagovorio da danas ne igra?
- Možda i to.

- Čekaj, možda su ga akavci potplatili da ne igra. Zna se da je on naš najbolji golman, a zna se isto tako da se utakmice lažiraju. Igrače potkupljuju ko u prvoj ligi. To ne bi bilo prvi put.

- Možda je i to... Nikad se ne zna, ali on... on nije takav. Zapravo, mislio sam da nije takav. Bio mi je najbolji prijatelj.

- Izdajica svog razreda. Prodana duša.

- Čuj, nemamo sada vremena. Ti idi i pronadi neku zamjenu.

Bilo koga iz razreda. Ja ću malo prošnjofati okolo. Možda otkrijem o čemu se radi. Možda ga nepravedno optužujemo.

- Nemoj ga braniti. Izdajice se kažnjava, a mi ćemo njega već kazniti kako i zaslužuje. Smislit ćemo mu nešto paklenski za osvetu.

IX. KIŠTRA JE GLEDAO...

Kištra je gledao za prijateljima koji su odlazili, a pomisao da oni sada krivo sude o njemu, ispunjavala ga je tugom. Ipak, nije imao izbora, morao im je reći da odu.

Silos se nekoliko puta osvrnuo, u njegovom je pogledu Kištra prepoznao optužbu. Traka, Kištrin najbolji prijatelj, nije se ni osvrnuo.

Kištra ih poželi pozvati natrag, ali ruka koja je provirila iza zavjesa povuče ga u stan.

- Bio si dobar - rekao je brkati.

Krešimir je gledao u pod.

- Kako se tebi čini, jesu li nešto posumnjali?

- Nisu.

- Dobro je, dobar si ti dečko - reče policajac iz tajne policije, a onda dovikne u predsoblje: - Zrak je čist. Možeš nastaviti s utovarom. Požuri.

- Zurim, žurim - odgovorio je drugi policajac - ni meni se više ne ostaje ovdje.

- Evo, Krešimire, mi sad odlazimo - nasmiješio se brkati - bilo mi je vrlo ugodno surađivati s tobom. Drago mi je da smo se upoznali.

Kroz odškrinuta vrata Kištra je vidio drugog policajca, onog bradatoga, kako upravo iznosi novi televizor u boji. Nosio ga je prema stražnjem ulazu u zgradu. Začudoeno je pogledao brkatog policajca, a ovaj, pošto virne kroz vrata, nemoćno raširi ruke dok mu je osmijeh razvlačio usnice. Nasmiješio se, pričinilo se Kištri, prvi put iskreno.

- Što se može - rekao je zatvarajući vrata - moramo ponijeti te sitnice, to je dokazni materijal. Shvaćaš?

Kištra i ne hoteći kimne, ali po njegovu držanju se vidjelo da mu je sve to čudno i da osjeća kako nešto nije u redu.

- Moramo to ponijeti - uozbilji se policajac iz tajne policije - radi otisaka prstiju i tih stvari. Moramo provjeriti serijske brojeve i uvozne dozvole. Znaš i sam kako je to u našem poslu.

Ovaj odgovor donekle umiri Kištru.

- Htio sam ti na rastanku još ovo reći - ponovno se nasmiješi brkati, ovaj put čak čučne spuštajući brkove do Kištrina uha kao da mu mora reći nešto važno i povjerljivo - zapamti da nitko ne smije znati za naš posjet. Naravno osim tvoje mame i tvog tate, a oni već znaju. Ne bi bilo zgodno da čitava ulica sazna kako će tvoji roditelji ići u zatvor. Svi bi te zafrkavali. Na kraju krajeva možda oni i nisu krivi. Istraga će pokazati. Baš zato je bolje da to nitko ne sazna. Shvaćaš?

- Aha.

- Dogovorili smo se. Nikom ni riječi.

- Gotovo je - bradati je provirio u kuhinju. - Idemo!

- Evo ruke, Krešimire - rekao je brkati i pružio Kištri ruku. Kištra je prihvati. Rukovali su se.

- Požuri - bradati je bio nestrpljiv.

- Evo me - govorio je brkati odijevajući plavu kutu kakve nose radnici. - Gotovo da ti zaboravim reći, Krešimire, pozdravi mog prijatelja inspektora Vidovića.

- Ja... ja ga ne poznajem - rekao je Kištra policajcu iz tajne policije koji je već izašao.

- Upoznat ćeš ga - čulo se sa stubišta pomiješano s grohotnim smijehom.

X. VIŠNJA, ZVANA TREŠNJA...

Višnja, zvana Trešnja, i Marina su se vraćale iz trgovine. Vozile su jedna tik do druge i u vožnji razgledale ploču.

- Idemo k meni preslušati je? - pitala je Trešnja.

- Ne, poslije škole ćemo. Idemo sada na tekmu.

- Ah, kakav dan, prepun mogućnosti. Idem ostaviti doma ploču i odmah se vraćam.

- Ja ću napraviti još jedan krug - rekla je Marina.

Jedna je skrenula lijevo, a druga desno.

Marina u tom skretanju samo što nije naletjela na Silosa.

- Ej, gdje su ti frendovi?

- Misliš, Traka?

- Da, i Kištra.

- Kištra? Takvog više nema na popisu mojih prijatelja. On je prljavo izdajničko, prodano smeće.

- Ma, daj... što pričaš...

- Za kog ti navijaš uopće? Za nas ili za akavce?

- Za vas, naravno.

- Onda znaj da je Kištra... on je... - Silos nije mogao naći riječ koja bi bila dovoljno uvredljiva i koja bi na taj način zorno ocrtavala što misli o njemu. - Traka je ostao tamo da još malo prošpijuna.

Marina ga više nije slušala. Vozila je prema Kištrinoj kući. Željela je saznati što se to tamo dogodilo.

Provezla se ispred zgrade, ali nije vidjela ništa. Zato na uglu skrene pogledati i iza zgrade.

Opet se zagledala u zavjese na prozorima njegova stana i opet je gotovo udarila u plavi kombi parkiran točno ispred ulaza. U posljednjem je trenutku zakočila.

Upravo u tom trenutku iz zgrade su izašla dva radnika TV-servisa.

Bradati je nešto spremio u stražnji dio kombija, Marini se na trenutak učinilo da je to starinski zidni sat, ali već sljedećeg trenutka je pomislila da joj se samo pričinilo jer zašto bi radnici TV-servisa popravljali satove.

Brkati radnik se zbog nečega grohotom smijao.

Dok je ona ponovno kretala zaobilazeći ih, čula je brkatog kako pita bradatoga:

- Jesi li uzeo pismo?

- Jesam - odgovorio je bradati.

Marina nije obraćala pažnju na njihov razgovor. Krenula je, a svega nekoliko metara dalje opet je morala kočiti. Zamalo da pregazi Traku.

Traka je ležao iza grma i gledao u Kištrin prozor, a noge su mu stršale preko puteljka kojim je vozila Marina.

- Što ti tu radiš?

- Ništa - rekao je Traka - promatram kako raste žbun.

- Špijuniraš Kištru? Što vam je učinio?

- Objasnit ću ti, ali sada vozi dalje. Ovako ćeš me odati, stojiš i razgovaraš sa žbunom.

- Što vam je učinio?

- Vozi dalje, čuješ li?!

- Dobro, dobro. Što se odmah ljutiš? - rekla je Marina odlazeći.

Kombi, ispred Trake a iza Marininih leđa, upravo je krenuo i ubrzo nestao iz njihova vidokruga. No, oni nisu gledali za njim, nije ih zanimao. A u kombiju su dvojica policajaca iz tajne policije smijehom slavili uspjeh.

- Još jedan dobro obavljen posao! - rekao je brkati.

Plavi kombi TV-servisa je skrenuo na glavnu cestu i utopio se u rijeci drugih automobila.

XL SAM U STANU...

Sam u stanu, Kištra je dugo zurio u vrata koja je za sobom zalupio brkati policajac iz tajne policije i osjećao se vrlo čudno. Tišina oko njega bila je gusta kao mrak. Nešto se dogodilo, nešto veliko se dogodilo, ali što..? Ništa mu nije bilo jasno jer se sve odvijalo isuviše brzo za njega, vrtoglavo brzo.

Tajna policija!

To nije limunada.

Bilo bi mu drago da ih je upoznao u nekoj drugoj situaciji, ali ovako... Njegovi roditelji su zbog nečega optuženi.

- Oni to nisu učinili, nisu sigurno - govorio je Kištra sam u praznom stanu. Odjednom mu padne na pamet da on i ne zna što su to njegovi roditelji učinili. Pokušao se prisjetiti što mu je brkati policajac iz tajne policije rekao da su učinili. Pokušao se sjetiti da P mu je brkati išta rekao.

Nije se mogao sjetiti.

Razmišljajući o tome Kištra krene u sobu. Zakorači unutra i... i stane. Okameni se!

Onaj nered što ga je policajac napravio u kuhinji, bio je savršenstvo urednosti u usporedbi s ovim u sobi.

Sve je bilo izvađeno iz ormara. Izvađeno i razbacano po podu. Baš sve, od maminih haljina i tatinih odijela pa do njegovih čarapa. Sve! Knjige s polica bile su razbacane po parketu, presvlake skinute s naslonjača, a naslonjači razbacani i okrenuti naopako. Posteljina izbacana iz ladica. Čak je i jedan jastuk bio poderan, a perje iz njega razletjelo se po podu. Krpice iz maminog šivaćeg stroja izvađene, a

šivaćeg stroja nije riše bilo na njegovom mjestu. Nije ga uopće bilo u sobi. Nestao je.

Zbunjen i prazan, prazan kao prazna kutija šibica, Kištra krene prema prozoru. Hodao je po knjigama, maminoj vjenčanoj haljini, tatinoj kravati i svemu ostalom pri čemu se perje iza njega lagano zakovitlalo i diglo u zrak. Naslonio se na zid kraj prozora i zapiljio van pokušavajući bilo što shvatiti. Nije uspijevao. Ništa mu nije bilo jasno. U njegovoj glavi, baš kao ni u praznoj kutiji šibica, nije bilo misli koja bi planula i obasjala mrak što je nastao od mješavine straha, zbunjenosti i osjećaja da je negdje pogriješio.

Od svega toga on osjeti jak umor i neizdrživu osamljenost.

Stajao bi još satima tako naslonjen pokušavajući se pribрати da iznenada nije primijetio Traku koji je provirivao iza grma.

I ne znajući zašto to čini, Kištra se trgne i sakrije.

Sklopčao se na podu u uglu sobe.

- Mamaaa - prostenjao je želeći da majka što prije dode s posla. Bilo bi mu lakše kad ne bi bio sam, pomisli, a onda se sjeti da je vani Traka. Traka mu je najbolji prijatelj, on ne bi izdao njegove roditelje. Nikada.

Kištra skoči i otvori prozor.

- Traka - pozvao je.

Tišina. Nitko mu ne odgovori.

- Traka!

Tišina.

- Traka! - zaurla Kištra, ali ni ovaj put se Traka ne pojavi. Njega više nije bilo iza grma, otišao je javiti dečkima iz razreda da je Kištra sigurno izdajica i prodana duša. Više nije ni on sumnjao u to, uvjerilo ga je Kištrino skrivanje. Izdajica je sigurno, znao je Traka, jer da nije, zašto bi se skrivao pred njim.

“Muči ga nečista savjest”, pomislio je Traka odlazeći.

Kištru obuzme očajanje kao neizdrživa glad i osamljenost kao pustinjakova žed. Tišina ga je opkoljavala kao što voda opkoljava kamen koji tone.

Pogledao je na mjesto gdje je nekada stajao televizor, televizora više nije bilo. Ni radija nije bilo. Nije bilo ni kazetofona. Čak ni slike na zidu više nije bilo, a i slika na suprotnom zidu je nestala. Nestao je i starinski zidni sat.

Sve to napokon upali plamičak sumnje u njegovoj svijesti, a taj plamičak zapali njegovu unutrašnju rasvjetu i odjednom mu mnogo toga postade jasnije.

Odluči da mora nešto poduzeti.

- Nazvat ću mamu - reče i otrči u predsoblje pa posegne za telefonom, ali ni telefona više nije bilo.

Na ormariću je bio samo njegov sendvič.

xn. **SILOS JE BEZUSPJEŠNO POKUŠAVAO...**

Silos je bezuspješno pokušavao naći nekog iz razreda tko bi zamijenio Kištru na utakmici. Preostala mu je još jedna jedina mogućnost, jedna jedina nada. - Okac, a Okac i nogomet su kao Silos i povijest. Okac i povijest su se zato vrlo dobro slagali, on se u povijesti snalazio kao Silos u nogometu.

Već je bio prisiljen krenuti po Okca kad susretne profača iz matematike. To mu probudi nadu da će možda naći bolju zamjenu.

- Zdraaavooo - rekao je profaču, a zirkao je iza njega.

- Zdravo - odgovori mu profesor i prođe.

Silos se zagledao u ulicu iz koje je došao profesor, u sve kućne veže, u žbunje... ali ništa nije vidio.

Znao je da tu negdje mora biti i Andelak, jer gdje je matematičar tu je negdje iza njega i Andelak. Mora biti tu negdje. Mora. On već mjesec dana neumorno prati profesora. Prati ga od onog trenutka kada je dobio topa iz kontrolne. Tada je odlučio iskoristiti sve svoje znanje o špijunaži, a njegovo je znanje bilo golemo jer je pročitao sve špijunske romane i sve biografije slavnih špijuna, odlučio je iskoristiti sve to svoje znanje i otkriti nekakvu profesorovu nedozvoljenu aktivnost, pa ga poslati u zatvor barem toliko dugo dok on ne završi osnovnu školu. Kasnije profu mogu i pustiti iz zatvora, naravno, pod uvjetom da se ne smije zapošljavati u srednjim školama.

- Andelak! - prodere se Silos u pustu ulicu.

- Sto se dereš? - prošapće Andelak tik do Silosova uha.

- Kako si se stvorio tu?
- Sistem kamuflaže, stari - namignuo mu je Anđelak - stvar iskustva.

- Čuj, hoćeš zaigrati danas za repku, igramo protiv akavaca?
- Ne mogu. Imam posla - pogledao je u školsku zgradu - na tragu sam velike stvari.

- Ma, daj, čovječe, ovo je važna tekma!

- Ne mogu.

Silos ga je pet minuta nagovarao i minutu mu prijetio sve dok Anđelak nije pristao. Zapravo, nije ni pristao toliko radi prijetnji koliko zbog toga što ga je Silos zainteresirao pričom o Kištrinom izdajstvu i prodaji mimo prelaznog roka.

- On više ne mora ni čekati polugodište da se preseli u "a" razred - govorio je Silos - može odmah danas pokupiti stvari i nestati. U našem mu razredu više nema mjesta. Idemo na igralište da se zagrijemo za tekmu i smislimo Kištroslavu osvetu.

- Kad riješim slučaj s profesorom, mogao bih se pozabaviti Kištrinim slučajem - rekao je Anđelak.

Na igralištu su već bili okupljeni svi igrači, naravno, osim Kištre i Trake. Bilo je već došlo i nekoliko navijača, pa i dvije navijačice - Marina i Trešnja. Svi su već znali da je Kištra izdajica.

- On će meni muljati! - govorio je Silos. - Priča mi da uči. On? Baš sada? Nema mu nikoga kod kuće, a on uči, ha! Odmah sam ga pročitao da laže.

- Da, to je stvarno sumnjivo - složio se Nikica, zvan Nik, inače Kištrin susjed.

- Treba ga kazniti!

- Čekajte, još nije dokazano da je izdajica.

- Za mene jest! Osim toga, sada će doći Traka, pa neka vam on kaže. Treba ga kazniti.

- I to tako da zapamti!

- Osveta!
- Nemojte tako - rekla je Trešnja.
- Ti šuti, nisi u reprezentaciji.

Marina i Trešnja su se samo pogledale.

Evo Trake.

- Pričaj - svi su se okupili oko njega.
- Znete što ću vam reći? Reći ću vam da s njim definitivno nešto nije u redu. Pojavio se na prozoru i gledao u travu, bio je onako... nekako, uplašen, čini mi se...

- Strah ga je posljedica! - zaključio Andelak.
- ... a onda me primijetio i sakrio se - završi Traka.
- Sve je jasno - rekao je Silos.
- Osveta - rekao je Nik.
- Osveta! - svi su se složili.

Marina je znala, osjećala je to, da Kištra nije kriv i da mu nepravедno pripremaju osvetu, ali isto tako je znala da ih ne može spriječiti. Bila je uplašena i zbunjena. Bila je ogorčena zbog svoje nemoći.

- Dobro - rekao je Traka - smislio ćemo osvetu poslije tekme. Sada treba da se dogovorimo o strategiji igre. Moramo razoriti akavce.

- Kad bismo barem pobijedili i bez njega, pa da mu kasnije vidim izdajničku facu! - rekao je Nik.

xm.

UPRAVO U TOM TRENUTKU...

Upravo u tom trenutku Kištra je pozvonio na vrata Nikovog stana.

- Zdravo, Krešo - rekla je Nikičina mama kad je otvorila vrata - Nikica nije kod kuće.

- Znam... - govorio je Kištra teško dišući.

- Sto se dogodilo, Krešimire?

- Ništa! ništa se nije dogodilo.

- Što ti je?

- Ništa - rekao je Kištra i najradije bi pobjegao, ali morao je doći do telefona da nazove mamu i zbog toga se nije pomakao s mjesta.

- Mogu li ti nešto pomoći?

- Možete.

- Što?

- Morao bih telefonirati... mami.

- Pa, imaš telefon kod kuće. Sto se dogodilo?

- Nemam... ovaj, nemam više, znate, nemam.

- Aha, razbio si telefon - nasmijala se Nikova mama jer je već pomislila da se dogodilo nešto strašno, ona se već uplašila - pa, nije to ništa. No, nisi ga baš morao razbiti, ali ako se već dogodilo, ne treba od toga praviti toliki problem.

- Nisam ga, ovaj, nisam ga razbio...

- Važno je da nije ništa strašno - rekla je susjeda - evo tu ti je telefon, pa telefoniraj. Vidjet ćeš da se mama neće toliko ljutiti koliko si se ti uplašio.

Nikova mama se odmakla propuštajući Kištru do telefona, a onda se naslonila na vrata i gledala ga.

- Ja bih, nemojte se ljutiti, znate... ja bih, kako da kažem, ja bih sam telefonirao - rekao je gledajući u pod.

- Oho, ne smijem čuti - nasmijala se i pogladila Kištru po kosi - dobro. Idem ja u kuhinju, ali ako je neka tajna, moraš tiho govoriti, inače ću čuti i tamo.

Nikova mama je zatvorila kuhinjska vrata za sobom.

Kištra drhtavom rukom okrene broj.

- Halo? - javi se glas iz slušalice nakon nekoliko dugih tuuu-tuuu signala.

- Halo? - ponovi Kištra.

- Izvolite, banka ovdje.

- Molim... dobar dan, molim vas mamu.

- Mamu? Halo, koga trebate? Banka ovdje!

- Molim vas Tatjanu Kovačiček.

- Jesi li to ti, Krešimire? - nasmijao se glas u slušalici.

- Jesam, ja sam.

- Zdravo, ovdje teta Marijana, je l' se ti mene sječaš?

- Molim vas mamu - propištao je Kištra.

- Opa to je nešto hitno - opet se nasmijala - pričekaj malo.

Kištra je čuo kako s druge strane telefonske žice, daleko u gradu, u maminoj radnoj sobi teta Marijana doziva njegovu mamu. "Tanja, telefon za tebe, gospodin sin te hitno i plačljivim glasom zove", rekla je, a Kištra je čuo kako mu se tamo svi smiju. Čuo je i glas svoje mame koja se približavala slušalici govoreći: "Opet je nešto balavac napravio."

U tom trenutku učinilo mu se da se čitav svijet urotio protiv njega, a da je još znao što mu pripremaju prijatelji iz razreda, bio bi siguran u to.

- Sto je, Krešimire?

- Mama - prostenjao je - mama, dođi...

- Krešimire, Krešo, što se dogodilo? - majčin glas je postao zabrinut, a Kištra, je mogao čuti kako je u sobi s druge strane žice nastao tajac. Glasovi su utihnuli, pisaći strojevi zašutjeli.

- Mama... dođi... - više nije mogao zadržavati suze.

- Nemoj plakati, Krešo, što se dogodilo? Reci mi, što se dogodilo?

- Bilala je policijaja...

- Što?! - mami se pričinilo da nije dobro čula.

- Tajna policija - njegov glas se mijesao sa šmrcajem - rekli su... u zatvoror.

- Tajna policija? Zatvor? Što pričaš, Krešimire, smiri se. Reci mi polako sve po redu, molim te.

- Ja neću da idete u zatvor...

- Ma, tko ti je napričao te gluposti? - odahnula je mama jer je povjerovala da je samo u tome problem.

- Policija. Bili su...

- Gdje? Gdje je bila policija?

- Kod nasas... sve su pretražili... i odnijeli.

- Što?! - dreknula je mama, a onda se brzo pribrala. - Krešo, srce, slušaj me pažljivo, nemoj ništa dirati, čuješ?

- Daa.

- Nemoj ništa dirati. Ništa! Jesi li razumio?

- Jesamsam.

- Ja dolazim odmah. Nemoj ništa dirati i nemoj nikoga puštati u stan. Nikoga! Jesi li razumio?

- Jesamsam - Kištra je i dalje šmrcao.

Spustio je slušalicu na telefon i nadlakticom lijeve ruke obrisao jedno, a podlakticom drugo oko.

- Sve će biti u redu - trgne ga glas iza leđa.

- Vi... vi ste... - Kištra je bijesno pogledao Nikovu mamu jer je slušala razgovor, otkrila je tajnu! Htio joj je svašta reći, htio ju je

ugristi, ali ništa od toga nije napravio, samo mu se ponovno oči orosiše.

- Hajde, smiri se - zagrlila ga je, a on joj je suzama natapao haljinu - hoćeš limunadu?

- Hoćuću - Kištra jednim potezom rukava preko lica obriše i suze i nos.

- Napraviti ću ti jednu dobru limunadu - Nikova mama je otišla u kuhinju.

Kištra krene za njom, a onda se naglo okrene i istrči van.

- Krešo, gdje si? - tražila ga je Nikova mama držeći čašu s limunadom, ali njega više nije bilo. On se sjetio da je mami obećao da nikoga neće puštati u stan dok ona ne dođe pa je otrčao na prvi kat, pred vrata svog stana i sjeo na stubište s najčvršćom namjerom da nikoga, ni po koju cijenu, neće pustiti unutra.

XIV. TREŠNJA JE NAVIJALA...

Trešnja je navijala svom snagom. Marina više nije bila s njom da joj pomogne, jer Marinu više nije zanimala utakmica.

Preostalo je još manje od minute do kraja, a akavci vode s 4:3. No, još uvijek je postojala nada, to više što je Traka baš u ovom trenutku jurio na protivnički gol.

- Raspali je! - vikala je Trešnja.

Traka umjesto da je posluša, doda loptu Niku, Nik zamahne, ali ni on ne zapuca prema голу. Doda je Silosu. Silos u silovitom trku dočeka loptu kao da će je sada udariti onako kako odgovara njegovu nadimku. Golman mu se baci pod noge. Sudac već stavi zviždaljku u usta i pogleda na sat.

Prije nego što je golman dotakao Silosove noge ovaj, vrlo lagano, doda natrag Traki.

Traki je preostalo samo da loptu pošalje u praznu mrežu.

- Gooooo! - vrisak oduševljenja eksplodira istodobno kad i sučev znak za kraj utakmice.

- Četiri prema četiri - rekao je sudac, nastavnik tjelesnog - sada nemamo vremena za produžetke. Igrat će se nova utakmica za tjedan dana u isto doba.

- Izvukli smo se - rekao je Traka dok su mu svi čestitali.

- Za tjedan dana ćemo se već snaći za novog golmana - rekao je Nik - možemo i bez Kištre.

- E, da, sad se treba dogovoriti kakvu ćemo mu osvetu smjestiti - rekao je netko iz ekipe.

- Znae što ću vam reći? - pogledao je Traka prisutne - reći ću vam da mi je čudno kako su se akavci iznenadili što on ne igra. Možda ga nisu potkupili.

- Glume, to ti je. Kao da prvoligaši priznaju kad nekoga potkupe.

- Ipak - rekao je Traka - ne vjerujem da su ga potkupili samo da ne igra. Bilo bi im bolje ako ga već potkupljuju da onda on igra i da namjerno loše brani. Ne bi bilo sumnjivo, a oni bi pobijedili. Mi bismo vjerovali da je imao loš dan.

- E, sad, baš takva izdajica nije. On je ipak samo poluizdajica. Pristao je da ne igra, ali nije pristao izgubiti glas najboljeg golmana.

Na kraju su se svi složili da ga moraju kazniti. Iako nerado, i Traka je pristao. Složili su se nadalje da kazna mora biti strašna, ali se nikako nisu mogli složiti koju kaznu da primijene.

- To je preblago!

- Nije.

- Jest! preblaga kazna - protestirao je Igor, lijevo krilo reprezentacije, zbog Trakinog prijedloga da s Kištrom, kad se napokon pojavi pred školom, više nitko ne razgovara tjedan dana i da se prave kao da on i ne postoji, kao da ga ne vide.

- Može da s njim ne razgovaramo tjedan dana i da ga ne vidimo, ali predlažem da još dodamo jedan detalj. Ovako: kada dođe i pokajnički sjedne u svoju klupu, mi redom prodemo ispred njega i kažemo mu "izdajniče svog razreda". A što kažete?

- Ja predlažem da ga svi redom udarimo u cjevanicu!

- Nećemo se tući.

- Pa nije to tuća, samo u cjevanicu.

- Ja predlažem da mu svi pljunemo na cipele - iznio je svoj prijedlog Darko.

- Ja predlažem da... - iznio je svoj prijedlog Anđelak.

- Ja predlažem da... - svi su redom iznosili svoje prijedloge kako da kazne morskog izdajicu i prodanu dušu, bivšeg prijatelja Kištru.

Prepirka oko prijedloga za kaznu je potrajala, a i on je trebao svakog trena doći pred školu, pa su se zato svi pomirili s kompromisnim rješenjem. Kazna se imala izvesti po sljedećim pravilima:

Kad se Kištra pojavi ispred škole, svi će se ponašati kao da ga ne vide i kao da ne čuju što on govori. Zatim će mu svaki po redu prići i reći “bijedni izdajniče razreda svoga”, pljunuti pred njegove noge, a može i na cipele (već prema slobodnom izboru), te baciti njegovu torbu preko ograde.

Svi su bili spremni za izvršenje kazne osim Kištre koji nije imao pojma ne samo o kazni nego ni o izdajstvu. Bilo je to posljednje što bi on ikada učinio.

Vrijeme je prolazilo, a on se nije pojavljivao pred školom.

Već su drugi razredi bili u učionicama, a kompletna reprezentacija njegova razreda i nekoliko navijača je i dalje čekalo Kištru.

On se nije pojavljivao.

- Možda neće ni doći - rekao je netko.
- Nema hrabrosti izaći nam na oči - zaključio Nik.
- Zna što ga ovdje čeka - rekao je netko, a svi su se nasmijali,

osim Trake.

- Možda se pokajao - rekla je Trešnja.
- Čekanje im uskoro dosadi, a i nastava je trebala početi svakog trenutka, pa odlože izvršenje kazne do daljnjega i krenu u razred.

Ušli su jedva nekoliko sekundi prije profesorice.

- Koga danas nema? - pitala je kemičarka.
- Nema Krešimira Kovačićeka - javi redar.
- Opet kasni! E, ovaj put ću ga upisati. Dosta mi je tog njegovog kašnjenja. Zna li netko što je s njim?

Nitko iz razreda nije ništa rekao, ali licima članova nogometne reprezentacije preletje zloban osmijeh.

Vani je zavijala sirena policijskog automobila koji je projurio ispred škole.

XV. SPREMAN DA SE SUPROTSTAVI...

Spreman da se suprotstavi svakome tko bi pokušao ući u stan Kištra je sjedio na stubištu. Znao je da će morati još dugo čekati dok majka stigne, ali to ga nije pokolebalo. Odlučio je da će tu sjediti kao mramorni kip koliko god bude trebalo.

Iznenada pred kućom odjekne škripa automobilskih guma pri kočenju. Kištra se trgne iz zamišljenosti, proviri kroz mutno staklo van i sledi se od straha.

Automobil koji se zaustavio, bio je plave boje, a na njemu je velikim slovima pisalo POLICIJA. Plavo svjetlo na krovu je prijeteći bljeskalo.

Čim je stao, iz njega su izašla dva policajca. Ovi su, za razliku od policajaca iz tajne policije, imali uobičajene uniforme, gumene palice i pištolje.

Ništa od toga nije uplašilo Kištru.

Odlučio je da ih ne pusti u stan jer je tako obećao mami.

On bi to sigurno i uradio da nije dojurio još jedan policijski automobil s upaljenim bljeskavim svjetlom na krovu i sirenom koja je tulila. U tom je automobilu Kištra prepoznao svoju mamu. “Već su je uhapsili”, pomisli i potrči na ulicu da je zaštititi od policije.

- Sve će biti u redu, Krešo moj, srce moje - majka ga je zagrlila a onda se odmakla od njega i odmjerila ga od frizure do donova - kako si ti?

- Mama, je l' da nećeš ići u zatvor?

- Kakav zatvor, ne boj se, neću u zatvor - nasmijala se i opet ga zagrlila, ali njen smijeh nije zvučao onako veselo kao obično. Za

mjesto u njenim očima, negdje u prsima su se borili plač i smijeh. Htjela se smijati zato što vidi da je njen mali dobro, nepovrijeđen je. Htjela je plakati jer je pretpostavljala što je njen mali sve propatio i koliko je straha proživio.

- Ni tata?

- Sto? - mama ga pogleda.

- Ni tata neće u zatvor?

- Neće, neće ni tata - rekao je odeblji čovjek koji se jedva uspio izvući iz automobila. On nije bio u uniformi.

- Istina? - Kištra je tražio odgovor od mame. Jedino je njoj mogao vjerovati.

- Istina, istina - rekla je duboko dišući.

Došao je još jedan automobil, nešto veći od prva dva. Iz njega su policajci vadili razne sprave i raznorazne aparate, pa sve to nosili u stan.

- Jesu li te tukli? - pitao je onaj podebeli čovjek puneći lulu.

-Tko?

Provalnici.

- Koji provalnici? - pitao je Kištra u čudu gledajući debeloga. On nije vidio nikakve provalnike.

- Pa, oni štu su pretraživali stan i odnijeli stvari - reče debeli.

- To... to nisu bili provalnici... - Kištra osjeti da opasnost još nije prošla.

- Da, imaš pravo. To nisu obični provalnici, to su drski razbojnici, kriminalci najgore vrste - reče debeli.

U Kištrinom se tijelu opet uključiše svi alarmi za uzbunu.

“Pa, oni... oni još ne znaju - mislio je - oni misle da su to bili kriminalci... oni ne znaju da su to bili policajci i to policajci iz tajne policijeje...”

- Oni su bilili... nisu bili kriminalcici - opet je zamucuo, jer opasnost za njegove roditelje, očito, još nije prošla.

Policajci misle da su to bili kriminalci, što li će učiniti kada saznaju da su to bili njihove kolege. Kolege iz tajne policije.

- Sto si se opet uplašio, sine?

- Mama, to nisu bilili... bili su iz tajne policijeje...

- Momčino, vjeruj mi - debeli ga odmjeri pogledom kojim ga je mjerkao djed kada bi mu došao u posjete na selo - nisu to bili nikakvi policajci. Ne postoji nikakva tajna policija. Bili su to vrlo opasni kriminalci.

Kištra pogleda mamu.

Mama je šuteći kimala u znak potvrde.

- Ali... vidio sam. Pokazali su mi iskaznicu.

- Je li bila ovakva? - debeli izvadi kožni blok u kojem je bila velika metalna policijska značka.

- Pa, ovaj, nije bila baš takva - rekao je Kištra - ali slična.

- Samo ovakve su prave - reče debeli.

- Kako je to mali mogao znati? - mama prijekorno pogleda debeloga.

Naravno da nije mogao znati - ovaj spremi svoju iskaznicu - tu zakazuje lanac međusobnog informiranja. Ni mnogi odrasli ne znaju kako izgleda službena iskaznica, a kamoli djeca.

- Eto, ni ja nisam znala kakva je... do sada - rekla je mama.

- Sad znate.

- Nadam se da mi to znanje neće nikada trebati.

- Nadajmo se - reče debeli. - U svakom slučaju ovakvi kriminalci iskorištavaju neznanje i nedovoljnu informiranost. Mogu napraviti bilo kakvu sličnu iskaznicu i ljudi će im vjerovati.

- Kako ste vi - pitala ga je mama dok su išli prema stanu - kako ste odmah znali o čemu se radi kad sam vas nazvala? Već ste prije čuli za tu "tajnu policiju"?

- Jesam, na žalost, već sam nekoliko puta čuo - rekao je inspektor - previše puta.

- Ne razumijem.
- Gospodo, ovo je sedma provala izvedena na isti način. Očito se radi o istim kriminalcima.

- Sedma?! - vrisne mama. - I još ih niste uhvatili?!
- Na žalost, razradili su savršeni način provaljivanja. Upadaju u bogatije stanove gdje su djeca sama u prijedpodnevnim satima. Predstavljaju se kao policija i odnose "dokazni materijal". Nismo ih uhvatili jer se nikada ne može pretpostaviti gdje će udariti, u kojem dijelu grada, a nikada do sada nismo našli nikakav trag.

- Ali, ali ta djeca su ih vidjela, mogli su ih prepoznati.
- Mislite li da će ih on moći identificirati? - inspektor pokaza glavom na Kištru. - U strahu je već iskrivio njihova lica u sjećanju, a osim toga, gotovo sam siguran da su bili maskirani.

Kištra je koračao uz njih, slušao njihov razgovor, ali ništa mu više nije bilo jasno. Bio je isuviše umoran i zbunjen. Sve ovo u jednom danu... to je previše. Više nije mogao ni govoriti, nije mogao ni plakati. Ništa nije mogao.

- Niste našli baš nikakav trag do sada?
- Nikakav, sve smo pokušali. Nadajmo se da ćemo u vašem stanu imati više sreće - rekao je debeli uspinjući se stubama.
- Nadajmo se - rekla je mama.

Pred Kištrinom kućom se već okupilo mnoštvo ljudi. Privukle su ih policijske sirene i plava bljeskajuća svjetla kao što svjetla privlače mušice. Prepričavali su i preuveličavali događaje, tako da je Kištra već postao junak dana a da o tome nije imao pojma.

- Koliko je sati? - pitao je Kištra. - Opet ću zakasniti u školu.
- Danas ne moraš u školu - rekao mu je debeli čovjek s lulom.

Kištra je za svaki slučaj upitno pogledao majku. - Ne moraš, sine - rekla je.

Takve odluke su mu uvijek bile drage, osim kada je bio bolestan, naravno. Zbog toga mu je čovjek s lulom postao simpatičan.

- Gospodo - rekao je debeli lulaš Kištrinoj mami na ulazu u stan
- pripremite se psihički, jer vaš stan, pretpostavljam, nije onakav kakav je inače, znate, to vam kažem iz iskustva.

Mama je očekivala da je stan u neredu, znala je da je sigurno sve raskopano i razbacano, ali ipak nije očekivala da će ugledati ono što je ugledala.

- O Bože... - rekla je i zanijemjela.

- Završite prvo kuhinju - rekao je inspektor jednom policajcu - da barem možemo negdje sjesti.

- Razumijem - rekao je policajac i otišao u kuhinju.

- Ti - rekao je inspektor drugom - ispitaj sve susjede i uzmi podatke.

- Razumijem.

- I - dodao je inspektor - reci ljudima vani da se razidu, ne dije-limo ovdje čokolade.

Mama je širom otvorenih očiju i napola otvorenih usta obilazi-la stan ne vjerujući onome što je vidjela.

- Dakle... ovako nešto... - ponavljala je za sebe.

Obišla je čitav stan, a onda se vratila u predsoblje i šuteći gledala inspektora. Htjela je nešto reći, ali jedino što je uspjela izustiti bilo je:

- Jeste li za kavu, inspektore?

- Jesam - rekao je lulaš - samo pričekajmo dok pregledaju kuhinju. Znate... možda nađemo nekakav trag, nešto, bilo što, ali nešto što bi nam pomoglo da ih napokon pohvatamo. Nikad se ne zna, možda im se ovaj put potkrala nekakva greškica. Možda su nešto ostavili. Nadam se da jesu iako sam uvjeren da nisu.

- Ništa u kuhinji - rekao je jedan od policajaca koji su izašli iz kuhinje.

- Znao sam - uzdahne inspektor - eto, sad možemo u kuhinju. Nema nikakvih otisaka prstiju, ničega.

- Gospodine Vidoviću - rekla je mama držeći u jednoj ruci posudu za kuhanje kave, a u drugoj žličicu s kojom je uzimala šećer s hrpice na stolu - pijete li gorču ili sladu?

- Sladu - gorko je rekao debeli inspektor.

- Vidović? Vi ste inspektor Vidović? - pitao ga je Kištra.

- Da, zašto? Ja sam Vidović.

- Onaj, znate, jedan od onih iz tajne, onaj brkati mi je rekao da vas pozdravim.... ja sam njemu rekao da vas ne poznajem, a on je meni rekao da ću vas upoznati i da vas pozdravim. Rekao je "pozdravi mog prijatelja, inspektora Vidovića".

Inspektor nije ništa rekao, samo je čvrsto stegnuo lulu u zubima.

- Nisi mi još odgovorio na pitanje - progovorio je inspektor nešto kasnije i dalje se praveći da nije čuo ono o pozdravu iako je u njegovim plućima bjesnio orkan a želudac mu tresao razorni potres.

- Na koje pitanje?

- Jesu li te tukli?

- Nisu - odgovorio je Kištra - nisu me tukli, samo su me držali da ne viknem kada su došli Traka i Silos.

- Tko? Tko je došao? - inspektor se zainteresirao.

- Traka i Silos, moji prijatelji.

- Gdje su bili?

- Tu, ispod prozora.

- Gdje su oni sada?

- U školi.

- Mile! - pozvao je inspektor jednog policajca koji kao ni on nije nosio uniformu. - Mile, odi ovamo.

- Izvolite, inspektore.

- Kako se zovu ti tvoji prijatelji? - rekao je inspektor Kištri, a onda naredio policajcu: - Idi Mile, u školu i dovedi ih.

- Ali, ali zašto? Oni nisu ništa uradili - usprotivio se Kištra. Nije htio dopustiti da se njegovim prijateljima išta loše dogodi.

- Ma što se bojiš - rekao je Vidović, a svi u kuhinji su se nasmejali - nećemo im ništa. Znam ja da su to sigurno dobri dječaci. Moramo ih samo pitati da li su vidjeli nešto sumnjivo. Možda bi to mogao biti trag. Hajde, reci Miletu kako se zovu, ali ne po nadimcima. Prava imena.

XVI. U RAZREDU JE VLADAOTAJAC

U razredu je vladao tajac.

Svi su bili mirni kao bubice. Čak su i bubice koje je Silos donio u kutiji šibica da njima plaši djevojčice, bile mirne.

Profesorica je listala dnevnik.

Cijeli je razred, svatko sebi u bradu, obećavao da će već za sutra sve, baš sve naučiti samo da ih danas ne pita.

Iznenada se otvoriše vrata, a čitavom je razredu pao kamen sa srca. Od tog silnog kamenja koje je padalo na pod, nastala je buka tako da profesorica nije čula kad joj se pridošlica predstavio.

- Tišina! Tišina! - dreknula je profesorica prema razredu, a onda ljubazno pogledala čovjeka koji je ušao. - Izvolite?

Pridošlica joj pride sasvim blizu i nešto prošapće na uho. Profesoričino lice se ukočilo, a oči su joj postale velike kao ping-pong loptice.

Tek sada je razred utihnuo.

Svi su se pretvorili u uši ne bi li čuli što pridošlica šapće.

Mirna, koja je sjedila u prvoj klupi, okrene se i šapne nešto Damiru. Damir šapne Igoru. Igor šapne Anđelku. Anđelak šapne dalje i tako je već za nekoliko sekundi vijest došla i do onih iz zadnjih klupa.

- Ovaj je iz policije - glasila je vijest.

Policajac Mile upravo je pokazivao profesorici svoje dokumente, a njoj su se tresle ruke.

- Što se dogodilo? - šapnula je profesorica policajcu, ali tako glasno da nije trebalo slati poruku razredom.

Mile je zatim nešto šapnuo njoj. To se nije moglo čuti i zato je čitav razred s nestrpljenjem gledao u Mirnu čekajući da pošalje poruku.

Kad se Mirna napokon okrenula prema Damiru, svi su mogli vidjeti njeno blijedo lice.

- Nisam mogla sve čuti, ali spominje Kištru. Nešto mu se strašno dogodilo - glasila je poruka.

Policajac je i dalje nešto šaptao profesorici.

- Kako je on? - rekla je profesorica misleći da šapće.

Mile joj je tiho odgovorio, a Mirna se istog trenutka okrenula prema Damiru i poslala poruku.

- Živ je - glasila je poruka.

- Dobro mu je - došla je druga odmah zatim.

Policajac Mile je i dalje nešto šaptao, a profesorica se sada još više uzvrpoljila.

- Što su učinili - gotovo je vrisnula.

Razred je napeto iščekivao da se Mirna okrene.

Napokon se okrenula. Polako se okrenula, a licem joj je lebdjela zbunjenost i zabrinutost. Opet je bila blijeda kao i maloprije. Prije no što je poslala poruku Damiru, zagledala se u Traku, pa pogledala Silosa. Damir, kad je primio poruku, također pogleda Traku i Silosa.

Kad je Lidija šapnula poruku Trešnji, ona poskoči i munjevito se okrene prema Traki. Poruku nije slala dalje, samo je gledala u njega. Na njenom čelu se vidjelo kako joj srce ubrzano tuče.

Vijest je za to vrijeme polako šetala razredom i bilo je sve više onih koji su gledali Traku i Silosa. Njima je već bilo i više nego neugodno. Na stolicama su im izrasli visoki, bodljikavi šiljci, pa više nisu mogli sjediti na miru. Nervozno su se vrpoljili čekajući da vijest stigne do njih, ali nisu dočekali. Profesorica je ustala i rekla:

- Trakič i Brdar. Uzmite stvari i pođite s gospodinom.

- Ali... ali zaaštoto? - pomucaao je Traka.

- Neće vam se ništa strašno dogoditi - rekao je Mile.

Dok se razred šutke opraštao s njima kao da se više nikada neće vratiti, Traka i Silos su polako spremali svoje torbe.

- Može li to malo brže? - rekao je Mile.

Silos se vukao prema vratima na kojima ga je čekao policajac.

Upravo je prolazio pokraj treće klupe kada ga Nik povuče za rukav.

- Vрати mi onih pet milja što sam ti posudio - prošapće Nik.

- Ne mogu sad. Kad se vratim - odgovori Silos.

- Tko zna kad ćeš se vratiti... i da l' ćeš se vratiti...

- No, idemo momci - rekao je Mile izlazeći na hodnik.

- Hoće li se oni vratiti u školu? - pitala je profesorica ispraćajući gosta.

- Ne, mislim da neće - bilo je zadnje što su čuli u razredu prije nego što su se za njima zatvorila vrata.

XVII. ALI ZAŠTO...

- Ali zašto... - govorila je Kištrina mama inspektoru - zašto upadaju u stanove gdje su djeca? Nije li im jednostavnije i sigurnije provaljivati u prazne stanove?

- Sigurnije im očito nije, a ni jednostavnije.

- Ali kako?

- Vidite, oni su dobro razradili plan. Imaju gotovo savršen plan, jer nema ništa bolje nego da vam žrtva sama otvori vrata i pusti vas u stan. Kada bi provaljivali, postojala bi opasnost da ih netko vidi ili da netko primijeti razvaljenu bravu dok su još oni u stanu. Ovako nema te opasnosti. Nema ni opasnosti da netko nenadano dode, jer od djeteta točno saznaju da l' netko treba doći. U slučaju da netko ipak dođe, uvijek mogu iskoristiti dijete da prikažu kako je sve u redu. Dijete u strahu i misleći da se radi o policajcima, pristaje na suradnju, kao što je vaš Krešimir otjerao svoje prijatelje koji su došli.

- Zar u svim tim provalama nitko od susjeda nije ništa sumnjivo primijetio, ništa poduzeo?

- Nitko ništa, a i zašto bi? Susjedi ne mogu vidjeti ništa što bi ih navelo na pomisao da se događa nešto protuzakonito. Čak da i vide kako provalnici ulaze u stan. Nema ništa sumnjivo u tome. Misle da su to možda ljudi iz nekog servisa. Serviseri gotovo u pravilu dolaze prije podne, a nisu svi roditelji u mogućnosti da ih čekaju i da ne idu na posao. Sto biste vi uradili da vam se pokvario, recimo, stroj za pranje rublja? Pozvali biste servis, je P tako. Oni bi došli kad je Krešimir sam u stanu.

- Ali zašto niste već kod prve takve provale objavili preko novina i televizije da postoji takva grupa kriminalaca koja upada u stanove u kojima su djeca sama? Barem to, da nas upozorite.

- Gospodo, pokušajte zamisliti što bi se u tom slučaju dogodilo. Koliki bi tada bili gubici u privredi. Zamislite samo koliko ima djece u gradu koja su sama prije podne. Na tisuće, na desetke tisuća! Djeca bi živjela u strahu, a roditelji u isto vrijeme ne bi mogli raditi punim kapacitetom jer bi brinuli za djecu. Svaki tren bi zivkali kući, a mogućnost da se na taj način spriječi aktivnost provalnika, ne bi bila ništa manja. Na taj ih se način ne može spriječiti.

- Kako ćete ih onda spriječiti?

- Postoji samo jedan način...

- A taj je?

- Da ih pohvatamo!

- Onda ih pohvatajte, molim vas, što prije.

- Vjerujte mi nitko ne bi bio sretniji od mene da ih uhvatimo. Želio bih im uzvratiti pozdrave koje mi šalju iz svake provale. Želio bih da se već jednom upoznamo!

- Oni sigurno imaju pomagača - rekla je Kištrina mama zamišljeno gledajući u talog kave na dnu šalice - kako bi inače znali da je Krešo sam kod kuće!

- Da, to je zagonetka koju moram riješiti - uzdahne Vidović i ponovno počne puniti lulu.

- Sigurno ne idu od stana do stana i pitaju gdje je neko dijete samo.

- To sigurno ne rade. Imate pravo, oni imaju nekog pomagača koji ih obavještava o svemu. Uvijek točno znaju gdje treba doći i kada treba doći. Nikada nisu pogriješili. Nikada nisu došli na dan kad je roditelj slučajno ostao kod kuće ili kad je trebao doći neki rođak.

- Možda im pomaže netko od susjeda.

- Možda, ali ne vjerujem. Dosadašnje provale su bile u raznim dijelovima grada.

- Možda netko od poznanika?

- Možda, al ne vjerujem ni to.

Kištra, koji je do sada bio u sobi i gledao kako policajci traže otiske i tragove, vrati se u kuhinju i sjedne.

- Hoćeš nam, Krešimire - rekao je inspektor - još jednom ispričati sve po redu, kako su došli i što su radili?

- Ispričao sam vam sve čega sam se mogao sjetiti.

- Daj još jednom.

- Evo, ja sam bio u kuhinji kad je... - Kištra je ponovno počeo objašnjavati. Već je pet puta do sada ispričao to isto sa svim pojedinostima koje su mu padale na pamet. Rekao je sve što se dogodilo do sitnice, ako nešto nije već zaboravio. Inspektor ga je pozorno slušao kao da sve to prvi put čuje.

- Da l' bi ih mogao prepoznati da ih vidiš? - pitao je Vidović na kraju.

- Mislim da bih - rekao je Kištra.

- Dobro, doći ćeš sutra ujutro u policijsku postaju da vidimo - otpuhnuo je veliki dim iz lule. - Gospodo, dovedite ga oko osam sati.

XVHI. PRED KIŠTRINOM ZGRADOM...

Pred Kištrinomzgradom još su uvijek stajale grupice ljudi. Jedni su dolazili i zanimali se što se dogodilo, drugi su odlazili jer su već saznali novosti, a treći su uporno stajali i objašnjavali. Iako im nitko nije ništa rekao, sve su već točno znali, a neki, pogotovo susjeda Olga, su znali i više od toga. Susjeda Olga je znala više od policajaca, znala je više i od onoga što se zaista dogodilo. Ona je uvijek i sve znala, a svoje znanje je neštedimice dijelila.

- Upali su u stan i jedno dijete svezali za stolicu... - upravo je objašnjavala susjedu Marku, starom penzioneru koji je napeto slušao.

- Stavili su mu krpu u usta da ne viče, a on je ipak... - govorila je Olga brzo, kao što brzi vlak udara po tračnicama.

“No, kad bi barem njoj netko stavio krpu u usta” - pomislila je Nikova mama koja je u prolazu čula zadnju rečenicu. Vraćala se s tržnice sa Silosovom mamom.

- Kod nas se tako nešto ne može dogoditi - rekla je Silosova mama gotovo tužno - nas se petoro gura u dvosobnom stanu. Nitko ne može biti sam ni u kupaonici, a kamoli u čitavom stanu.

- Kažu da to i nije prva takva provala u gradu, učestale su u zadnje vrijeme - govorio je susjed Pavić susjedu Novkoviću.

- C, c, c, - ponavljao je Novković - ima li šanse da uhvate te razbojнике?

- Ja mislim da nema - rekla je Olga.

- Onda bolje da ja požurim kući da mi unuka ne bude sama - rekao je stari Lojz, pa otišao u trgovinu i najkraćim putem se vratio

kući. Ovaj put je čak zaboravio otići na obveznu čašicu prije trgovine.

Olga je bila nezadovoljna što kraj nje više nije bilo nikoga tko još uvijek ne zna novosti, nikoga kome bi ih ona prenijela, zato se osvrkala da nađe novog znatiželjnika.

Oduševila se kad je opazila poštara Vidasu koji je umorno vukao svoju ogromnu torbu i činilo se kao da ga jedino zanima udobni naslonjač. Njegov izgled nije smetao Olgi da ga za rukav dovuče i sve mu “objasni”. Usput ga je upoznala sa svim susjedima jer on je još bio novi u njihovoj ulici. Ona ga je, naravno, upoznala još prvi dan kad se pojavio.

Prava radost za Olgu nastala je tek kasnije kad su počeli stizati tramvaji puni ljudi na povratku s posla. Ona ih je dočekivala i svima sve objasnila.

Ali sada, dok je još objašnjavala poštaru, iznenada zašuti u pol riječi. Upravo je saznala nove “provjerene i sigurno istinite” pojedinosti. Naime, ispred njih su prošli Traka i Silos predvođeni policajcem Milom.

- Sto se dogodilo, dječice? - pitala ih je Olga u želji da upotpuni svoje znanje.

Nisu joj ništa odgovorili, a ona je to protumačila na svoj način i odmah sve objasnila prisutnima.

Traka i Silos joj nisu ništa odgovorili jer ni sami još nisu ništa znali. Znali su samo da su zbog nečega krivi.

XIX. POLICAJCI SU UŽURBANO RADILI

Policajci su užurbano radili.

- Inspektore - rekao je Mile - doveo sam dječake.
- Bog! - rekao im je Kištra.
- Zdravo, momci - rekao je inspektor - no, što ste se ukipili?

Sjednite.

Sjeli su.

- Recite nam da l' ste vi primijetili nešto sumnjivo?

Šutjeli su jer nisu znali odakle početi i što uopće kazati.

- Momci - rekao je Vidović - vi ste zvali Krešimira. To znamo. Znamo da ste zvonili na vrata i da ste kasnije s njim razgovarali na prozoru. Recite mi da l' ste primijetili što sumnjivo?

- Pa, ja sam primijetio - tiho je rekao Silos.

- Što?

- Pa, kako da kažem, bilo mi je sumnjivo, ovaj, kad je Kištra rekao da uči - rekao je Silos, a Kištra je pocrvenio.

- Kištra? Koja kištra?

- Tako mene zovu.

- Aha, dobro, a osim toga? Jeste li možda vidjeli kakav auto?

- Ja nisam vidio nikakav auto - rekao je Silos.

- Mora da je auto bio na stražnjem ulazu - razočarano zaključio inspektor.

Traka se sjetio da je vidio kombi TV-servisa i onu dvojicu koji su ušli u njega, ali bilo mu je neugodno o tome govoriti, jer bi morao priznati da je povjerovao u Kištrino izdajstvo. Optuživao je sam sebe

što je u tako nešto mogao vjerovati i to upravo u trenutku kada se njegovom prijatelju nešto strašno događalo. Umjesto da mu je pomogao, da je... da je... bilo što. Nije mogao domisliti što je to mogao učiniti jer još nije znao ni što se dogodilo s njegovim prijateljem.

- Traka - rekao mu je Kištra prekidajući trakavicu njegovih misli - pa ti si bio na onoj strani. Vidio sam te kroz prozor.

- Da, bio sam - priznao je Traka.

- I? I što si vidio? - pitao je inspektor.

- Vidio sam, vidio sam jedan kombi na kojem je pisalo...

- Mile! - zovne inspektor Vidović prekidajući Traku.

Mile dotrči u kuhinju.

- Kakav je bio kombi? - pitao je inspektor zbunjenog Traku.

- Pa, bio je plave boje i na njemu je pisalo TV-servis.

Mile nije čekao nikakvo dodatno naređenje. Znao je što mora učiniti. To je i učinio. Istrčao je na ulicu i uskočio u jedan od policijskih automobila.

Ljudi, koji su stajali oko automobila, zainteresirano su ga gledali.

Mile uključi radio-stanicu i uzme mikrofona.

Olga se primakne dva koraka da bolje čuje.

“Ekipa kriminalističkog odjela inspektora Vidovića - govorio je Mile u mikrofona - ekipa kriminalističkog odjela inspektora Vidovića svim patrolnim kolima... provjerite sve plave kombije TV-servisa... plavi kombi TV-servisa... postoji vjerojatnost da su u njemu provalnici i ukradeni predmeti... upozorenje, moguće je da su kriminalci naoružani... ponavljam...”

Još dok je Mile ponavljao, mnogi su policajci diljem grada počeli tražiti sumnjivi plavi kombi i njegove vozače.

Obruč oko provalnika je bio postavljen.

Olga je dobila novi materijal za pričavanje.

- I što si još vidio? - pitao je dalje inspektor Traku.

- Vidio sam dvojicu koji su ušli u taj kombi i odvezli se.
- Kako su izgledali?
- Nisam ih baš najbolje zapamtio, nisam mislio da su važni...

Mislim da su imali brkove.

- Jesi li još nešto primijetio?
- Nisam.

- To su najvjerojatnije naše ptičice - reče inspektor - vidite, gospodo, dolaze s kombijem da susjedima ništa ne bude sumnjivo. Uvijek je tako ili slično. Preostaje nam jedino čekati. Patrolna kola će možda naći taj kombi.

XX. DOK SE PO ČITAVOM GRADU...

Dok se po čitavom gradu stezao obruč oko plavog kombija, Trešnja je u školi jedva čekala da završi sat. Stolica joj se pretvorila u mravinjak pa se ona meškolljila i premještala iščekujući zvuk zvona.

Profesorica ih je uvjerila da Traka i Silos nisu ništa uradili i da su oni samo svjedoci, pa se više nije plašila za Traku. Sada je željela što prije otići u Marinin razred, jer Marina o najnovijim događajima još ništa ne zna, a zanimali bi je. Strašno bi je zanimali, jer se radi o Kištri, a Marinu zanima sve što ima bilo kakve veze s Kištrom.

“Kako je samo uvrijeđeno otišla s igrališta”, razmišljala je Trešnja. “Kao da su svi protiv nje, a ne protiv njega.”

“Nikako da zvoni.”

“Sigurno je već vrijeme.”

“Možda se pokvarilo zvono”, to su hile misli koje su igrale lovice u njenoj glavi.

Trešnja je bivala sve nemirnijom.

Marina je, u isto vrijeme, bila savršeno mirna. Ispod klupe je čitala ljubavni roman u kojemu je, upravo, neki strašno lijep i strašno simpatičan dečko uzdisao o svojoj ljubavi na uho prekrasnoj djevojci.

Marina nije mogla a da, u ovako divnom i romantičnom trenutku, ne počne sanjariti o danu kada će je Kištra pitati:

“Što si doručkovala?”

“Što si doručkovala?” značilo je: “Hoćeš li hodati sa mnom”, znala je Marina. To je bila šifra da dečkima bude lakše izgovoriti to pitanje.

Ona bi mu istog trena, samo da je pita, rekla:

“Kruh s paštetom i čaj!”

A to je značilo, znali su to oboje, to je bio pristanak, značilo je: “Hoću.”

O, rekla bi mu ona, rekla bi mu “kruh s paštetom i čaj”, samo da je pita.

Sanjareći o tome Marina nije ni čula kad je zvonilo, ali je Trešnja jako dobro čula zvono i već se probijala kroz hodnik između učenika koji su klopali svoje goleme sendviče.

- Marina! - Trešnja je utrčala u njen razred. - Moram ti ispričati važne novosti!

- Pričaj! - Marina se ponadala da se radi o nekom Kištrinom pozdravu ili čak pisamcu.

- Kištri se nešto dogodilo, nešto loše - Trešnja je s mukom prisiljavala riječi da izlaze iz usta jedna po jedna, sve su htjele van istodobno.

- Što?!

- Nemam pojma, ali nešto loše. Strašno.

- Strašno?

- Da.

- Dečki su ga istukli radi onog glupog nogometa?

- Nije to. On uopće nije došao u školu. Slušaj dalje.

- Pričaj već jednom!

- Došao je nekakav policajac u naš razred i nešto šaputao Matički. Matička je gotovo pala u nesvijest. Sigurno je nešto strašno. Spominjao je Kištru.

- Krešu?

- Da, Kištru. Nije to sve. Slušaj dalje. Onda je taj policajac odveo Traku i Silosa.

- 12

- Eh, dalje više ne znam. To je sve, za sada. Svježe informacije stižu tek večeras. Poslije škole ćemo se prošetati ispred Kištrine zgrade, moramo saznati što se dogodilo.

- Moramo, naravno.

XXI. DEČKI SU SRKALI SOK...

Dečki su srkali sok i pogledavali jedan drugoga. Domaćin, naravno, nije znao zbog čega se pogledavaju Traka i Silos, zbog čega njega gledaju kao da se ispričavaju.

Njih dvojica su sada, kada su saznali što se dogodilo, što se događalo u Kištrinom stanu dok su ga oni zvali i dok su s njim razgovarali, njih dvojica su se sada osjećali neugodno. Neugodno zbog toga što su ga na neki način izdali kao prijatelja glupo ga optužujući za izdajstvo upravo u trenutku kad je bio u rukama razbojnika. Čak su mu i osvetu pripremali. Osjećali su koliko su pogriješili i zbog toga im je bilo neugodno.

- Sto je danas bilo u školi? - pitao je Kištra kao da već danima nije dolazio u školu.

- Ništa posebno - rekao je Silos.

- Matička je upravo počela ispitivati kad je došao onaj policajac po nas - nasmijao se Traka.

- Baš fino - razveseli se Kištra - da sam danas došao u školu, sigurno bi me pitala, nemam pojma, dobio bih topa.

- I ja.

- Pa da, spasio sam i vas - isprsi se Kištra.

Onda su prepričavali utakmicu i veselili se neriješenom rezultatu. Na revanšu, dogovorili su se, zaigrat će i Kištra. Onda će sigurno pobijediti akavce.

Inspektor Vidović ih je gledao, ali nije čuo o čemu razgovaraju. On je šetao po kuhinji ispuštajući kolute dima i pokušavao se domis-

liti nekoj niti koja bi mu pomogla da napokon pohvata te provalnike. Tražio je nekakav trag, ali ne na podu u koji je gledao, nego u svojim mislima. Za sada je imao samo jedan trag, jednu nadu. Nadao se da će patrolna kola pronaći taj plavi kombi što prije. Upravo u trenutku dok je inspektor razmišljao o kombiju, u kuhinju je ušao Mile i rekao:

- Šefe, javili su da su pronašli kombi.
- Gdje? - rekao je inspektor vrlo smireno jer je znao da je kombi prazan čim mu Mile tu novost govori ovako tužno.
- Našli su ga ispod mosta, u onom guštiku kraj hipodroma. Provjerili smo i TV-servis. Oni su još jutros, oko pola devet prijavili krađu kombija.
- Ima li kakvih tragova u kombiju?
- Nikakvih - rekao je Mile, a inspektoru Vidoviću su potonule lađe nadanja da će, možda, pomoću plavog kombija doći do provalnika.

Ostao je bez svog jedinog traga.

- Mora da ih je tamo čekao drugi automobil u koji su prebacili ukradene stvari - rekao je - na tom mjestu ih nitko nije mogao vidjeti. Kod hipodroma? Tamo je s druge strane ceste jezero Bundek i ona šumica, guštik. Daj, Mile, nalog da pretraže okolicu jezera i to žbunje.

Po inspektorovom glasu se jasno moglo zaključiti da ne očekuje nikakve rezultate od tog pretraživanja.

- Na sve su mislili - kuckao je lulom po dlanu lijeve ruke - savršen plan. Neuhvatljivi su, ali ja ću ih uhvatiti. Kad-tad!

Traka, Kištra i Silos su ga šutke promatrali.

- Savršen plan - inspektor se nastavio šetati po kuhinji.

Išao je od stola do vrata, pa od vrata do stola, pa od stola do vrata. Tri prijatelja su ga pratila pogledom, a njihove glave su se okretale na lijevu, pa na desnu stranu. Kao da gledaju tenis partiju.

- Šefe - jedan policajac je provirio u kuhinju.

Inspektor ga pogleda i krene za njim.

Kištra, Traka i Silos se pogledaju i krenu za inspektorom.

Vidović je ušao u sobu i čučnuo pokraj policajca koji mu je nešto pokazivao na podu.

- Nismo odmah primijetili jer je preko toga bilo perje - govorio je policajac.

Kištra se naviri preko inspektorova ramena i vidje nejasan otisak cipele na bijeloj plahti.

- To nam je za sada jedini trag - reče policajac.

- Bolje išta nego ništa - tješio se inspektor.

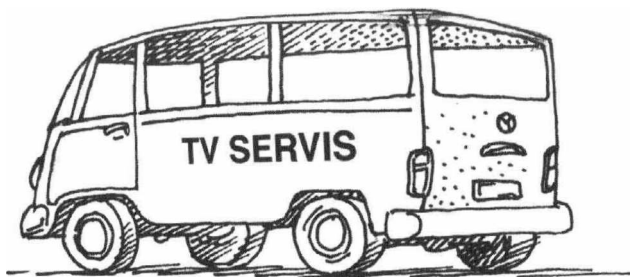
Plahta je bila dobro izglacana i zbog toga je na njoj ostao otisak provalnikove cipele. Stao je na nju dok je izbacivao stvari iz ormara tražeći skriveni novac.

- To je otisak cipele broj četrdeset tri - Mile je izmjerio otisak.

- Četrdeset tri - ponovi inspektor - nije nam to baš neki trag. Mnogi nose cipele broj četrdeset tri. Mnogi.

- To je za sada jedini trag.

- Dobro, nastavite tražiti - rekao je inspektor, a njegovo je lice nalikovalo olujnom nebu. - Da mi je samo upoznati tog vlasnika cipele broj četrdeset i tri!

xxn.

HE, HE, HE...

- He, he, he - smijao se čovjek koji je nosio cipele broj četrdeset tri - da mi je sada vidjeti inspektorovo lice!

- Bolje ti je da ga nikada ne vidiš - odsiječe njegov brkati prijatelj koji je upravo odljepljivao brkove. Kada ih je napokon odlijepio, baci ih u smeće, pa skine i periku.

- Uh, što me svrbi glava - rekao je bradati skidajući svoju periku i češući se po tjemenu.

- Skini i bradu - naredi brkati bez brkova.

- Ako baš moram - nasmije se bradati - navikao sam se na nju. Mislim da mi lijepo stoji. Da je ostavim?

- Nemoj se šaliti. Samo nam fali neka greška sada kad smo pri kraju.

- Kakvom kraju? Sto je tebi? Nećemo prekidati kad nam najbolje ide. Uigrali smo se. Radimo ko urice.

- Baš zato. Neću da se uigra i inspektor. Još jedan ovako dobar posao i mijenjamo zrak. Mijenjamo grad.

- A Tuna? Kako ćemo raditi bez Tune?

- Sredit ćemo to. Ide i on s nama. Ništa se ti ne brini. Nazvat ću ga da vidim je P sve u redu. Ti nam natoči piće da proslavimo.

Brkati bez brkova uzme telefon i zavalj se u naslonjač, pa okrene neki broj.

- Bog, Tuna, ja sam - rekao je nešto kasnije - jesi li sam?

Možeš govoriti?

- Bog. Mogu, nema nikoga - govorio je glas iz slušalice - kako je bilo?

- Izvrsno.
- Kad ćeš mi isplatiti moj dio?
- Pričekaj malo dok se slegne prašina i prodamo stvari. Ne boj se, dobit ćeš svoje. Nego, jesi li svratio da ispitaš imaju li kakav trag, da nam se nije potkrala koja greška?
- Bio sam tamo. Sve je u redu, nemaju nikakav trag.
- To sam i mislio, ali sam htio provjeriti.
- Jeste li uzeli pismo?
- Jesmo, tu je.
- Pocijepajte ga i zapalite - govorio je Tuna iz slušalice.
- Sve će biti kao i do sada, mi znamo svoj posao, a ti nam potraži još koju ovako zgodnu priliku.
- Možda sam je već našao - rekao je Tuna - mislim da bi to mogao biti dobar i lak posao. Radi se o jednoj djevojčici.
- U redu. Ti provjeri sve, pripremi i javi.
- Dogovoreno.

XXIII. VEČER BRZO DOLAZI...

Večer brzo dolazi, izvlači se iz dugih sjena kuća i stabala, u jesenskim popodnevim.

Iako je sat pokazivao tek kasno poslijepodne, u Kištrinom stanu bilo je toliko mračno da je mama upalila svjetlo i rekla:

- Dobar večer, sine.

- Policajci su već poodavno otišli i ostavili ih u stanu koji su morali spremati da bi u njemu mogli prenoćiti i u stanju iscrpljenosti koje je zahtijevalo odmor.

Nisu se odmarali.

Vraćali su pobacane stvari na njihova mjesta. Iz brloga i nereda izranjao je polako njihov stan.

- Jesi li umoran? - pitala je mama.

- Jesam.

- Ići ćemo ranije spavati.

- A što ćemo do tada? - pitao je Kištra jer uobičajeno gledanje televizije nije bilo moguće, budući da više nisu imali televizor. Nisu mogli ni slušati radio, ni puštati ploče.

Niti jedan od uobičajenih načina zabave nije večeras bio izvediv.

- Nazvat ćemo tatu - uzdahnula je mama - moram mu javiti što se dogodilo.

- Kako? Kako ćeš mu javiti? Jedino tako da vičeš kroz prozor, ali moraš vikati jako glasno, dovoljno glasno da se čuje u Švedskoj.

Mama ga je zbunjeno pogledala.

- Nema ni telefona - nasmije se Kištra.

Iako njihova situacija nije bila uopće smiješna, iako se njoj nije

ni najmanje smijalo, mama nije mogla a da se i sama ne počne smijati gledajući Kištru kako se glasno smije svojoj dosjetki.

Njemu se u prvi trenutak učini da već dugo nije čuo mamu kako se smije, ovako punim plućima. To ga toliko obraduje da je prasnuo u smijeh. Još glasnije nego prije.

Na to je mama prasnula u smijeh da su joj već i suze krenule na oči, ali se nije mogla prestati smijati.

Kištra i mama su se zagrlili i smijali kao da su tog dana dobili veliku premiju u igri na sreću. Da ih je netko čuo, ne bi mogao ni pomisliti da su tog dana potpuno opljačkani.

Nešto kasnije su ipak otišli do susjeda i telefonirali tati u Švedsku.

On se uopće nije smijao.

Tješio ih je i uvjeravao da nema razloga za tugu, a Kištri je savjetovao neka bude hrabar i neka ne plače. Na kraju je rekao da odmah, već za nekoliko dana dolazi.

To je bio razlog da se Krešimir i mama opet počnu smijati.

Ovaj put su se smijali od radosti.

- Znam! Znam što možemo raditi večeras - kliknuo je Kištra i otrčao u svoju sobu - to možda nisu odnijeli.

Brzo se vratio iz sobe noseći "Čovječe, ne ljuti se".

- Nisu ga uzeli - rekao je - jesi za partiju?

- Jesam! Daj ovamo da te pobijedim - mama je sjela za stol.

- E, nećeš. Ja ću pobijediti tebe.

- To ćemo još vidjeti!

- Vidjet ćemo.

- Samo bez varanja!

- A ti se nemoj ljutiti kad te pobijedim. Ovo je "Čovječe, ne ljuti se".

Odigrali su tri partije. Sjajno su se zabavljali. Jednu je pobijedila mama, a dvije je dobio Kištra.

Kasnije, kada su prestali igrati, mama je pričala o tome kako su se ona i tata upoznali, kako je tata bio nespretni i stidljiv, a pravio se strašno važan. Pričala je o tome kako je njoj bilo u Kištrininim godinama i još o mnogo čemu.

Još kasnije, dok je Kištra prao zube prije spavanja, mama je sjedila u naslonjaču i gledala u strop, pri čemu se smiješila svojim uspomenama. Takvu ju je zatekao Krešo kada je došao iz kupaonice s pjenom na usnicama i četkicom u zubima.

- Znh, mh drho... - govorio je.

- Sto kažeš?

- Znaš, meni je drago - sada ga je mogla razumjeti jer je izvadio četkicu - što su ovi odnijeli televizor. Ovako nam je super. Još samo da dode tata.

- Doći će - rekla je - a onda ćemo razgovarati, možda više neće ni ići.

XXIV. MNOGO POSLA...

Mnogo posla su te večeri imali Traka i Silos.

Morali su svima iz razreda ispričati što se dogodilo, a nekima i po dvaput. Pričali su ono što su znali i ono što se zaista dogodilo, tek bi poneki detalj promijenili da bude napetije.

Svi su ih zainteresirano slušali, a onda odjurili ispričati novost svojim prijateljima iz drugih razreda. Prenosili su ono što su čuli od Trake i Silosa, samo su poneki detalj promijenili da priča bolje zvuči.

Ovi su, čim bi čuli priču, požurili da je prenesu dalje. U tom prenosu samo su poneki detalj promijenili, tek toliko da sve bude zanimljivije.

Još iste večeri su gotovo svi u školi znali “sve”.

Kištra je postao junak.

Postao je junak u očima svih učenika u školi. Jedino za Marinu nije. Nije “postao” zbog toga što je u njenim očima to i prije bio.

Na izlasku iz školskog dvorišta, dok su tiho razgovarale o Kištri i Traki, Marini i Trešnji pride Lili. Ljiljana, zvana Lili, bila je najzgodnija djevojka u svom razredu, tako su barem svi tvrdili, a i ona sama je u to vjerovala. Svi dečki “a” razreda bili su zaljubljeni u nju.

- Višnja - rekla je Lili - taj tip o kome svi pričaju ide u tvoj razred?

- Koji tip?

- Taj, Kištra, ili kako li se već zove.

- Da. Ide u moj razred - preko volje je odgovorila Trešnja. Vidjelo se da joj Lili nije po ukusu, ali to ovu nije smetalo. Nastavila je samouvjereno:

- Koji je to? Nisam ga prije primijetila.
- To je jedan kojeg nisi primijetila, eto koji je.
- Mogla bi me upoznati s njim - rekla je Lili - odlučila sam da ga primijetim.

Marina ju je samo pogledala, a pogled joj nije zračio prijateljstvom.

- Morat ćeš ga primijetiti bez moje pomoći - rekla je Trešnja.

Lili se samo nasmijala.

- Dobro onda ću to napraviti sama - znala je da joj to neće biti problem, jer u školi ne postoji dečko koji bi ostao mrtav hladan prema njoj samo da ona pokaže i najmanje zanimanje.

- Idemo - rekla je Trešnja Marini, a kad su malo odmakle, dodala je - napuhana bezveznjača.

- Ni meni nije simpatična - rekla je Marina.

- Naravno. Ona nije simpatična ni jednoj djevojci u školi, s njom su samo još veće bezveznjače koje joj se dive.

- Djevojke je možda ne vole - zamišljeno je rekla Marina - ali dečki... dečkima se sviđa.

- Samo glupanima koji padaju na njeno prenemaganje - prokomentirala je Trešnja.

- A Kištra? Možda i on pada na takva prenemaganja?

- Sigurno ne - nesigurno je rekla Višnja.

- Sigurno?

- Ma, što ja znam... Dečki su jako blesavi, mislim, neki dečki.

On, valjda, nije takav.

- A ako ipak jest?

- Onda neka ga nosi, nek joj bude. Ako je tako blesav, onda ne zaslužuje da ga ti voliš, eto.

- Je 1' ona puno ljepša od mene? - Marina se naglo zaustavi i pogleda Trešnju.

- Nije... - bez razmišljanja odgovori Višnja, a onda doda - za mene nije, uopće.

- Ali, razvijena jest - zaključí Marina i nastavi hodati ljutita na sebe što se nije barem koji mjesec ranije rodila.

- To ništa ne znači - rekla je Trešnja - ti si njegov tip, znam ja, kad ti kažem.

- Nisam baš sigurna. Nije ni do sada ništa pokušao, dok ga druge nisu "primjećivale", a tek sada...

- Ništa se ti ne boj - rekla je Trešnja - Kištra je tvoj i gotovo. Kažem ti. Prepusti stvar meni i ništa se ne brini.

XXV. DOBRO JUTRO

- Dobro jutro - rekao je Kištra inspektoru Vidoviću kada je s mamom došao u policijsku postaju.

- Dobro jutro, momče. Dobro jutro, gospodo - reče debeli inspektor. - Sad ćemo mi to.

Kištra je bio razočaran izgledom prostorija. Nije uočio ni najmanju sličnost s policijskim postajama iz filmova. Umjesto kožnatih naslonjača, ovdje su bile drvene klupe. Umjesto automata za kavu u uglu je na stolici bilo malo električno kuhalo. Umjesto užurbanosti tajnih agenata, Mile je pospano prebirao po nekim papirima.

Nije bilo čak ni tjeralice na zidovima.

Sve je više sličilo nekoj kolodvorskoj čekaonici nego sjedištu agenata.

Ipak, u zraku je mirisalo na pustolovinu i uzbuđenja.

Pustolovina i uzbuđenje, koje je pomalo sličilo filmskom, počelo je tek kada ga je Mile odveo u drugu prostoriju.

Na vratima te prostorije pisalo je "Foto-robot".

Naravno, tamo nije bilo nikakvog robota.

Umjesto robota bio je tu neki čovjek, Kištrine visine, s kozjom bradicom. Više je nalikovao na slikara nego na policajca, a tako se i ponašao. Nimalo nije sličio robotu.

- Pazi sad - rekao je Kištri - sad ćemo mi naslikati te tvoje tajne policajce.

- A, ovaj, gdje je robot?

- Ja sam robot - nasmije se kozobradi.

- Onda sam ja kompjutor - odgovori Kištra razočarano.

- Pazi ti njega! Izvrsno - rekao je robot - onda danas radimo najsuvremenijom tehnikom. Sjajno. Dobro kompjutoru, ubaci u svoju glavu program za identifikaciju razbojnika.

- Klik! - rekao je Kištra. - Ubacio sam program.

Kozobradi je za to vrijeme pripremio projektor i neke snopove plastičnih folija na kojima su bili nacrtani pojedini dijelovi lica.

- Učitaj program - rekao je robot kompjutoru.

- Bzzzz - rekao je kompjutor robotu - program učitao.

- Počinjemo - odgovorio je robot i uključio projektor.

Na platnu se pojavio osvijetljeni, prazni kvadrat.

Mile je zbunjeno gledao čas u robota, čas u kompjutor, a onda odmahnuo rukom i izašao van ostavljajući ih same.

- Kojeg se detalja na licu "tajnog policajca" najbolje sjećaš? - pitao je robot.

- Brkova - odgovorio je kompjutor - imao je velike brkove.

- Ovakve? - pitao je kozobradi, a na platnu su se pojavili brkovi.

- Malo veće.

- Ovakve?

- Slične, dlake su bile kraće i gušće.

- Ovakve?

Na platnu su se mijenjali brkovi sve dok Kištra nije rekao:

- Takve! Baš takve je imao.

- Dobro. Pazi sad, idemo dalje. Kakva je imao usta? Deblja, tanja, šira, tusta ili suha?

- Pa, onako... - objašnjavao je Kištra - brkovi su ih skrivali do polovice.

- Ovako?

- Ne, bila su veća.

- Ovako?

Opet se ponovila igra pitanja i odgovora dok su se na platnu izmjenjivala usta.

- Mislim da su bila takva - rekao je kompjutor na kraju.

- Dobro je, napredujemo. Idemo sada na nos. Kakav je imao?

Uski, široki, dugački, kratki, orlovski, slonovski praseći, viseći ili prćasti? Ovakav?

- Ne.

- Ovakav?

- Ne. Imao je malo jače nosnice.

- Ovako?

- Ne znam.

- Sjeti se. Ovako? Ili, možda, ovako?

- Možda tako.

- Dobro. Kasnije ćemo mu popraviti nos, ako bude trebalo.

Pazi sad, idemo na oči.

- Velike - rekao je Kištra prije pitanja.

- Dakle, velike... Svijetle ili tamne? Kose ili škiljave ili normalne? S podočnjacima, bez podočnjaka? Izbuljene ili duboko usadene? Kakve?

- Hladne.

- Dobro. Za sada znamo da su bile velike i hladne. Napredujemo. Vidiš, njegov lik polako izranja iz tvog sjećanja i stvara se tu na platnu. Ako ga dobro naslikamo, naš je. Uхватili smo ga. Pazi sad, ja ću ti mijenjati razne oči na slici, a ti kaži kad se pojave njegove. Može?

- Može.

Iznad brkova i nosa su se pojavljivale raznorazne oči. Neke su bile tužne, neke smiješne, neke simpatične, neke pospane, neke razigrane, neke začudene... Neke su izgledale prijeteće i zloćudne.

- Takve! - rekao je Kištra. - Takve, ali veće.

Kozobradi povećá oči.

- Ovako velike?

- Još veće.
- Onda, ovako.
- Ne, još veće - rekao je kompjutor jer se njemu činilo da je brkati policajac iz tajne policije imao još veće oči.
- Neće biti - nasmije se kozobradi - pa, taj je tvoj onda na čitavoj glavi imao samo oči i brkove. Smanji malo!
- Meni se čini da su bile još veće - tiho je priznao Kištra.
- Neka za sada ostanu ovakve. Idemo dalje. Kakve je obrve imao? Velike, male, guste...
- Velike i svjetlije nego brkove - sjetio se Kištra.
- Guste?
- Ne previše. Onako obično.
- Onda, ovakve? - iznad očiju se stvoriše obrve.
- Ipak malo veće.
- Ovakve?
- Da, samo... nisu mu tako stajale.
- Nego?
- Pa, bile su bliže jedna drugoj i... nekako su bile niže na čelu. Bliže očima.

Obrve na platnu se približiše jedna drugoj i spustiše na oči.

- Možda ovako?
- Skoro tako - rekao je Kištra.
- A kosa?

Tražili su izgled kose i frizure. Zatim uši i čelo. I na kraju su zajedničkim snagama oblikovali lice brkatog provalnika.

Sada, kad je sve bilo sastavljeno i kad ih je brkata spodoba prijeteći gledala s platna, Kištra nije bio zadovoljan. Onaj na platnu nije dovoljno nalikovao onome iz tajne policije. Promijenili sa malo nos, pa su promijenili malo oči, pa su još više približili obrve i opet promijenili nos. Malo su isturili bradu i opet povećali oči, a zatim zaoblili čitavo lice.

Kištra je na kraju ipak bio zadovoljan.

Onaj na platnu potpuno je nalikovao provalniku, tako se barem njemu činilo.

Ovaj put kozobradi robot nije bio zadovoljan.

- Jesi li baš siguran da je tako izgledao? - pitao je Kištru.

- Da, mislim da jest...

- Čuj, kompjutoru moj - rekao je robot - pokušaj biti malo sigurniji i nemoj misliti. Samo gledaj, nemoj misliti. Jati uopće ne vjerujem da je onaj tako izgledao, znaš. Jer da je tako izgledao kao što si ga ti opisao, sigurno bi bio u zoološkom vrtu i zabavljao bi ljude, a ne bi ih pljačkao. Pogledaj ga. To je čudovište, a ne čovjek.

- Ja ga se takvog sjećam...

- No, da. Shvaćam te. U strahu su velike oči. Idemo ga malo popraviti, da bude bar malo sličniji čovjeku. Znaš, bila bi sreća kada bi taj razbojnik zaista izgledao kao na ovoj slici. Objavili bismo tu sliku u novinama i svi bi ga odmah prepoznali. Ovakvo lice može imati samo jedno jedino biće. S njim se ne bi mogao skrivati ni jedan sat. Dakle, da smanjimo malo oči?

- Može.

Opet su popravljali lice na platnu.

Sada su smanjili oči, smanjili brkove, malo razmakli obrve i podigli ih na čelo, uvukli bradu i smanjili usta.

- Je l' bio takav?

- Nije.

- Onda ćemo ga popraviti - umorno je rekao robot.

Lice se opet mijenjalo. Kao u crtićima.

Kištri se gotovo zavrtjelo u glavi. Od svih tih brkova, očiju, nosova, usta i obrva više nije mogao ništa razlikovati. Na platnu je prepoznavao razne ljude - susjeda Matu, profesora iz zemljopisa, svog tatu i mnoge druge. Samo ne provalnike.

Ipak, malo pomalo, kompjutor i robot su opet stvorili jedno novo lice. Kištra je bio uvjeren da je upravo tako izgledao provalnik.

- Je P to on? - pitao je kozobradi.

- On je.

- Dobro - uzdahnuo je robot i pozvao inspektora: - Inspektore, pogledajte. To je sve što smo uspjeli napraviti.

- No - Vidović nemoćno raširi ruke - nismo smjeli mnogo više ni očekivati.

Kištri se učinilo da baš i nisu zadovoljni licem na platnu.

- Možda ćemo imati više sreće u identifikaciji - rekao je inspektor.

- Joj! - rekla je mama kad je ušla u sobu na čijem je zidu bilo platno, a na platnu slika provalnika onakvog kakvog se Kištra sjećao.

- Joj, Krešimire, pa nije valjda bio baš takav.

- Zašto? Ja mislim da je bio takav.

- No! Taj čovjek ima Drakuline oči, Frankensteinov oblik lica, a kosmat je kao gorila! - Da pokušamo još jednom? - pitao je robot inspektora.

- Ne treba. Neka se odmori pa mu pokažite kartoteku - odgovorio je Vidovic.

Dok se odmarao, Kištra je mogao razgledati čitavu policijsku postaju, a kad se odmorio, odveli su ga u kartoteku i pokazali mu nekoliko stotina fotografija.

- Pregledaj ih sve i reci da P je netko od njih bio u tvom stanu - rekli su mu - nemoj se žuriti. Sve ih dobro pogledaj.

Sve ih je dobro pogledao, ali među njima nije prepoznao policajce iz tajne policije. Ni brkatog ni bradatoga.

- Opet ćorak - rekao je inspektor mami - uvijek je tako. Djeca u strahu ne zapamte provalnike, a ptičice izgleda još nisu bile kažnjavane pa ih nemamo u kartoteci.

- Sto ćete sad?

- Kao i do sada. Tražit ću ih i dalje. Vi dovedite malog sutra na identifikaciju. Prikupit ćemo sve sumnjivce, pa neka ih pogleda. Možda nam se posreći da nekoga prepozna.

- Ali, provalnici do tada mogu napasti novu žrtvu.

- Da, istina je.

- Morate ih nekako spriječiti.

- Kako?

Mama je šutjela.

- Ako izvedu novu provalu, možda nam time samo čine uslugu. Povećavaju nam šanse da ih uhvatimo. Možda im se potkrade neka greška. Za nas bi bilo najgore da se sada pritaje. U tom slučaju nema šansi da ih uhvatimo.

XXVI. TO JE ON!

- To je ON! - zadržano su govorili učenici nižih razreda gledajući za Kištrom dok je prolazio kroz školsko dvorište.

Na trijemu su ga dvije djevojčice gledale šuteći. Dežurni mu je otvorio vrata kao nastavniku, a u auli je žamor prešao u šapat čim je on ušao. Kada je, pak, zamakao stubištem prema prvom katu, šapat je prerastao u graju. Svi su imali nešto reći njim u vezi.

Htio - ne - htio Kištra je počeo primjećivati svoju važnost. Bilo mu je pomalo neugodno što ga svi gledaju, ali izrazi poštovanja i divljenja, koje je čitao na licima oko sebe, bili su mu i više nego ugodni.

- Ide! - Damir je utrčao u razred kao što je to obično činio ulazeći netom prije profesora, ali ovaj put njegovo "ide" nije značilo da dolazi nastavnik.

Za njim je ušao Kištra.

Čitav razred ga je gledao kao junaka pa njemu nije preostalo ništa drugo nego da se osjeti junakom.

Kištra je do tog trenutka u svemu bio sasvim običan, sasvim prosječan dječak. Ni u čemu nije bio baš najgori, ali isto tako, barem je on tako mislio, ni u čemu nije bio ni izrazito bolji od drugih. Ni u čemu genije, ni u čemu budala. Nikad kukavica, al nikad ni najhrabriji. On nikada nije ni želio biti naj, naj, bio je potpuno zadovoljan svojom ulogom prosječnog dječaka. Ali sada...

Sada se brzo uživio u ulogu glavnog junaka, Jamesa Bonda svoje škole. Uloga mu se svidjela, bila je skrojena po njegovoj mjeri, i on

je uživao u njoj, ali u isto je vrijeme znao da takva uloga donosi i obveze. Nije smio razočarati svoju publiku i zbog toga im nije mogao potpuno iskreno pričati o svojoj pustolovini s provalnicima. Iskrenost bi uništila njegovu glavnu ulogu, a osim toga mu je bilo već dosadno ponavljati istinitu priču koju je morao prepričavati inspektor.

Izmišljanje mu nikada nije bilo nepoznanica.

Toliko je uvjeren i lako lagao da je zamalo i sam povjerovao dok je pričao:

- Bradati je otišao u sobu, a ja... ja samo gledam što radi brkati... čekam priliku, a on... on ni trenutka ne skida pogled s mene, a ja... ja iskoristim trenutak kad je trepnuo i skočim, znaš ono, napravim fintu kao da ću pobjeći na jednu stranu, a izmaknem se na drugu stranu, znaš ono, ovako, a on...

- A on?

- A on... on skoči, naravno, skoči u prazno jer sam se ja izmakao. Još sam mu podmetnuo nogu. Razbio se kao palačinka.

Tras! A ja... ja skok preko njega, pa prema vratima, u predsoblje, a kad tamo...

Slušali su ga bez daha.

Jedino se Silos mrštio, a Traka se smješкао.

- Znaš što ću ti reći? - šapnuo je Traka Silosu.

- Znam - rekao je Silos - reći ćeš mi da Kištra laže kao lažljivac. Gori je od mog mlađeg brata.

- A kad tamo - Kištra je pričao dalje - vidim ja, bradati juri na mene. Ja nemam kamo. Ne znam što ću... on prilazi...

Baš kad sam htio skočiti kroz prozor, on me ščepa. Nisam ništa mogao. Ovoliki je bio. Još i viši.

- Kako kroz prozor? Nemaš valjda prozor u predsoblju? - pitao je Anđelak koji je vrlo pažljivo slušao.

- Ti gnjaviš sa sitnicama - rekla je Trešnja.

- Svejedno ne može iskočiti kroz prozor ako ga nema.

- Ne razumiješ ti - rekao je Kištra - htio sam skočiti kroz prozor u sobi, onako, iz zaleta. Zalet sam htio uhvatiti iz predsoblja. To ne bi bio problem, mislim, skočiti s prvog kata, a osim toga bih doskočio na travu.

- Sto je dalje bilo?

- E onda, onda sam ja... - nastavio je Kištra pričati sve dok između okupljenih glava nije prepoznao profesoričino lice. Ona je tu već dugo stajala i slušala, a da nitko nije obraćao pozornost na njeno prisustvo. Nije htjela prekidati priču jer je znala da je taj sat nitko ne bi slušao, svi bi se došaptavali ili razmišljali o njegovom doživljaju. Umjesto toga odlučila je priču iskoristiti za nastavu.

- No? Samo ti nastavi - rekla je.

Kištra je nastavio pričati, ali priča više nije bila tako maštovita ni uzbudljiva.

- Dobro - rekla je profesorica - nemoj dalje. Ostalo im ispričaj pod odmorom. Eto, djeco, sada ste imali vježbu iz usmenog izražavanja. Krešimire, moraš više obratiti pažnju na bogatstvo izražavanja. Nije bilo loše, ne kažem da je bilo loše, ali isuviše se usredotočuješ na sadržaj, pa zanemaruješ formu. Recimo, isuviše često upotrebljavaš zamjenicu "ja".

Kištra je gledao u svoje cipele.

Svi su se vraćali u klupe.

- Do kraja sata, draga djeco, imat ćete vježbe iz pismenog izražavanja. Opišite Krešimirov doživljaj kao da se to vama dogodilo. Obratite pažnju na upotrebu zamjenica.

Čitav razred je s velikim užitkom navalio na pismeno izražavanje. To im je bila prilika da i sami budu junaci.

Kištra nije znao što da radi.

Zar da i on piše kao da se to njemu dogodilo?

- Piši, Krešimire - rekla je profesorica.

Ne, nije mogao dopustiti da piše kao i ostali, da izmišlja kako se to njemu dogodilo. On je to zaista doživio i zbog toga je, u inat, opisivao događaj kao da se dogadao u njegovom susjedstvu.

XXVII. TKO ČEKA, TAJ SE NAČEKA

- Tko čeka, taj se načeka - zaključila je Marina - a možda nikada ne dočeka.

Zbog toga je odlučila preći u akciju.

- Ako neće brdo doći Muhamedu - hrabrila se poslovicom koju je negdje čula - onda hoće Muhamed brdu.

Plan i želje su joj bile jasne: jednostavno natjerati Kištru da se već jednom izjasni, da kaže što misli o njoj, što misli o njima.

- Ako mu se ne sviđam - razmišljala je - onda ću patiti sedamnaest sekunda, ali barem ću znati na čemu sam. A ako kaže da mu se sviđam, onda... onda ću se već nekako snaći. Vidjet ću što cu tada.

To joj je sve bilo jasno.

Nejasna joj je bila samo jedna sitnica - kako da to izvede.

Kako da natjera Kištru da se izjasni?

Ovako:

- Čuj, mali, ti se meni sviđaš. No? Što čekaš? Pitaj me što sam doručkovala!

Ne.

Trešnja bi to još nekako mogla izvesti, ali Marina... Marina je osjećala da to nije njen stil. Na žalost, kakav njen stil jest, još nije znala.

Iskrenost!

Iskrenost je prava metoda. To je njen stil.

- Pa da - razmišljala je - sve ću mu reći iskreno. Onako:

“Čuj, jako sam se uplašila kad sam čula da ti se nešto loše dogodilo. Znaš, ja već dulje vrijeme čekam da nešto poduzmeš, a ti ništa, pa ništa. Ne mogu više čekati. Dosadilo mi. Hajde, sad si ti na redu, reci nešto.”

Ovako ili onako, odlučila je, neće više čekati. Pod velikim odmorom kreće u akciju. Zamolit će i Trešnju za pomoć.

XXVIII. ANĐELAK JE DANIMA...

Anđelak je danima i tjednima uporno pratio profesora iz matematike u nadi da će pronaći nešto zbog čega će ovaj morati u zatvor. Sve to zbog jedinice koju je dobio. Naravno, kao iskusni špijun, on je znao da se mora prikriti tako da ne bude otkriven. Prikrivanje se nije sastojalo samo u pažnji da ne bude otkriven dok ga prati. Morao se prikriti mnogo bolje, tako da ni najmanje ne bude sumnjiv. Danima je vježbao zadatke i učio matematiku samo da skine sa sebe bilo kakvu sumnju i zato je sada pred pločom naprosto briljirao. Profesor je bio i više nego iznenađen lakoćom kojom je Anđelak uspješno rješavao zadatke. Bio bi još više iznenađen da je znao koji je razlog Anđelkovog naglog zanimanja za matematiku. Da je to znao, natjerao bi čitav razred da ga počnu špijunirati. Svi bi bili odlični.

Dok je Anđelak odgovarao, Kištra je imao doslovce pune ruke posla. Ruke je držao pod klupom, a u rukama pisamca i poruke koje je dobio pod odmorom.

Stigla su mu četiri leksikona, tri pisma i četiri pozdrava. Uz to i dva poziva na rođendan, kao i jedan poziv u kino.

Pozivale su ga, pozdravljale, pisale mu i slale leksikone razne djevojčice iz raznih razreda.

Sve su se odjednom zainteresirale za njega, svima je postao simpatičan. To mu je godilo i laskalo iako je znao da još jučer u ovo vrijeme nisu ni znale da postoji. Ako su i znale da postoji, nije im ni padalo na pamet da je on tako simpatičan. Nisu imale potrebe da mu pišu i pozivaju ga.

Jedno od pisama bilo je posebno zanimljivo. Stiglo je iz “a” razreda, a u njemu je bilo takvih rečenica da se Kištra, inače nesiguran i bojažljiv u razgovoru s djevojkama, osjetio sigurnim i hrabrim i na tom polju. Na kraju pisma bio je potpis: Lili.

Nova hrabrost koju je stekao dala mu je nade da bi možda sada mogao ostvariti svoj san, koji je čuvao u najvećoj tajnosti, san o jednoj djevojčici. Ona mu, na žalost, nije poslala nikakvo pismo, nikakvu poruku ni poziv. Da je tako nešto došlo od nje, radovalo bi ga više nego sve ovo pod klupom zajedno.

Već dugo ona igra u reprezentaciji njegovog srca, ali isto toliko dugo on nema hrabrosti da joj to kaže ili pokaže. Pokatkad mu se znalo pričiniti da je i on njoj drag, ali strah da mu se to samo pričinja, da to samo umišlja, držao ga je podalje od nje.

Sada... sada bi joj već mogao nešto reći, nešto kao... “što si doručkovala?”.

“Možda bi bilo najbolje”, razmišljao je, “da pokušam preko njene najbolje prijateljice. Ona bi mi pomogla. Pa da, pitat ću Trešnju što Marina misli o meni”.

XXIX. NA POLOVICI PUTA...

Na polovici puta između njihovih razreda susrele su se Višnja i Marina. Marina je žurila Trešnji, a Trešnja je u isto vrijeme hitala Marini. Jedna drugoj su željele priopćiti novosti.

- Slušaj... - rekla je Trešnja.

- Slušaj ti - rekla je Marina Trešnji prekidajući je - odlučila sam. Više neću čekati ni trenutka. Imaš ti pravo, dečki i djevojke su ravnopravni. Zašto bih ja kao moja baka, sjedila i čekala da me on primijeti. Ja sam primijetila njega i to je dovoljno.

Krećem u akciju.

Trešnja ju je gledala i smješkala se, zagonetno se smješkala, ali Marina to nije primjećivala. Bila je zaokupljena uvjerenjem Višnje u ispravnost svoje odluke. Silno je željela da je uvjeri jer bi na taj način, možda, malo uvjerila i sebe.

- Najbolje je da sama nešto poduzmem. Je P tako?

- Tako je.

- Eto što ću, odnosno, što ćeš ti, ako si prijateljica. Reći ćeš mu da dođe poslije škole u park. Čekam ga na trećoj klupi. A?

To je dobra ideja?

- Nije loša...samo... - Trešnja je slegla ramenima.

Marina u trenu osjeti kao da je mokra, iz kupaonice, zakoraknula na Sjeverni pol i to u vrijeme šestomjesečne pomrčine.

- Samo...? Što samo? - prošaptala je.

- Pa, ništa - smješkala se Trešnja - mislim, to da prva kreneš u akciju nije loša ideja. Samo, nisi smjela toliko čekati!...

- Već ima neku...?
- Kako misliš "ima neku"? Koga?
- Neku djevojku?

- Ne - nasmijala se Trešnja - naravno da nema djevojku.

Kako dečko može imati djevojku? Nikako. To sam ti već objašnjavala. Nije djevojka olovka ili knjiga da je može imati. Svaka djevojka je svoj čovjek i nitko je ne može imati. Svaka ima samu sebe.

Trešnja je objašnjavala svoje stavove o ravnopravnosti kao da ne razumije što je Marina pita. Ili, kao da ne želi razumjeti.

- Znaš - govorila je Višnja - čovjek se ne može posjedovati, "imati". Dečko ima sebe, djevojka ima sebe, a oni mogu imati nešto zajedničko. E, to je već nešto drugo. Sasvim nešto drugo. To zajedničko se obično naziva ljubav ili simpatija ili kako već hoćeš... Zajedničko mogu "imati", ali ne mogu "imati" jedno drugo. Razumiješ? Samo se predmeti mogu...

- Nemoj me zafrkavati! - Marina je prekinе kad se pribrala.

- Ne zafrkavam te, samo ti objašnjavam - mirno je rekla Trešnja smješkajući se.

- On već "ima nešto zajedničko" s nekom djevojkom? - pomalo ljutito, al još uvijek uplašeno, pitala je Marina.

- Pa, ne znam... Možda već "ima", a ako i "nema", na najboljem je putu da uskoro "ima". Samo sam ti htjela reći da nisi smjela toliko čekati, ako si htjela prva krenuti u akciju. Eto.

- Neka je već krenula, a?

- Mnoge su već krenule, ali to nije opasno. Ti si zakasnila s akcijom jer je već i on krenuo. Naime, upravo nosim poruku djevojci koja mu se najviše sviđa. Poziva je da se nađu u parku poslije škole. Rekao je da joj kažem da je čeka, zamisli, kakva slučajnost, da je čeka na trećoj klupi.

Marini je bilo svega dosta. Odlučila je ostati na Sjevernom polu. Možda led ohladi njene osjećaje. Jedino, bilo joj je čudno da se njena

najbolja prijateljica smije u ovakvom trenutku. Nimalo je ne žali. Smješka joj se u lice. Čak se čini radosnom.

Naravno. Trešnja se radosno smješkala jer je vjerovala da je Marina sve shvatila. Zato je i nastavila:

- Joj, da samo znaš, kako je bio zbunjen kad me došao pitati, onako "čuj, ovaj, onaj, što ona, ovaj, misli, znaš, o meni, kako da kažem a?". Došlo mi da puknem od smijeha. Nije imao ni pojma koliko joj se sviđa. Zato sam požurila da joj kažem.

- Dobro, onda joj idi reći - rekla je Marina puštajući Trešnju da prođe.

Tek sada Trešnja shvati da Marina nije ništa shvatila. Prvo se iznenadi, a onda odluči odigrati igru do kraja.

- Rekla sam joj, već sam joj rekla - suosjećajno prošapće.

- A ona? - pitala je Marina tek toliko da nešto pita i da odagna pitanje koje ju je zanimalo, a nije to htjela pokazati. Zanimalo ju je o kojoj se djevojci radi.

- A ona... ona mrtva hladna. Nije se ni najmanje obradovala.

- Tako mu i treba - izleti iz Marine.

- Ja mislim da ona ništa ne shvaća i da se samo zbog toga nije obradovala. Znaš, on se njoj jako sviđa. Jako, kažem ti.

- Više nego što se meni sviđao?

- Ne mogu reći više, to ne, ali sigurno točno isto toliko.

- Da, onda joj se jako sviđa.

Zvono je objavilo kraj velikog odmora.

- Čuj, idem ja - rekla je Trešnja i polako krenula prema svom razredu. Čekala je da je Marina pozove.

Marina se u isto vrijeme grčevito borila da obuzda svoju znatiželju i ne pozove je natrag.

- Višnja! - nije izdržala.

- Da?

- Čuj, ovaj... Koja je to? Mislim je 1' je znam?

- Znaš je, znaš. Dobro je znaš. Ah, što su zaljubljeni ljudi ble-savi.
- Koja? - ponovila je Marina s tračkom nade u glasu.
- Pa, ti! Naravno. Ti! - smijala se Trešnja s drugog kraja hodnika.

XXX. NEŠTO SU SE TAJNOVITO...

Nešto su se tajnovito dogovarali, stojeći u uglu između prozora i ploče, Silos, Traka, Anđelak i Kištra. Glavnu riječ je vodio Anđelak.

On je odustao od daljnje špijunaže i praćenja profesora jer je ispravio ocjenu iz matematike. Više mu nije bilo stalo do toga da profesora pošalje na robiju. Dapače, više ništa nije imao protiv njega. Zato je sada odlučio pozabaviti se Kištrinim slučajem. Predlagao je okupljenima da osnuju svoju specijalnu policiju koja će, mimo policije, uhvatiti tajne policajce.

- A, što kažete? Specijalna policija?

- Dobro zvuči - rekao je Silos.

- Plan je jednostavan - govorio je Anđelak - dok policija lovi tajnu policiju, a tajni policajci su svjesni da ih polidja traži, nitko ne obraća pažnju na našu specijalnu policiju. Specijalna policija, preko Kištre saznanje dokle je došla policija u potrazi za tajnom policijom. Tajna policija ne očekuje napad specijalne policije nego policije, pa specijalna policija uz pomoć policije lovi tajnu policiju. Jednostavno, zar ne?

- Ček, ponovi još jednom - rekao je Silos.

- Pazi, tajna policija, policija i specijalna policija... - objašnjavao je Anđelak ponovno.

Upravo u tom trenutku je ušla Trešnja i dala Kištri neki znak.

Nešto kao “u redu je, sve je dogovoreno, poslije škole”.

Kištru je vijest koju je razabrao iz znakova, obradovala. Toliko ga je obradovala da ga više nije zanimala specijalna policija.

I Traka je vidio znakove koje je Trešnja dala Kištri, ali njega to nije obradovalo. Mislio je da će se poslije škole njih dvoje naći, on

nije znao za Marinu. To ga je toliko rastužilo da mu više nije bilo do specijalne policije.

- Aha rekao je Silos Andelku - sad mi je jasno. Mi osnujemo specijalnu policiju i lovimo policiju dok tajna policija lovi nas. Ne sviđa mi se, to je kao igra skrivača.

- Ti ništa ne shvaćaš - razočarano ga je gledao Andelak - a vas dvojica, što vi kažete?

- Nije loša ideja, ali ja... nemam sada vremena. Ipak, možeš računati na moju pomoć - rekao je Kištra i otišao na svoje mjesto.

- A ti?

- Znaš što ću ti ja reći? Ja ću ti reći da meni nije ni do čega - rekao je Traka.

- Dobro - Andelak se nije predavao - mogu i bez vas. Sam ću ih pohvatati, sam ću biti specijalna policija. Vidjet ćete.

Nešto kasnije je prišao Kištrinoj klupi i rekao:

- Čuj, već znam tko je najsumnjiviji. Razmislio sam, treba još samo prikupiti dokaze. Bio sam pred tvojom kućom sinoć i otkrio sumnjivca.

- Tko?

- Još ne znam kako se zove, ali to je žena. Jedna deblja, nešto starija žena. Bila je u kućnom ogrtaču, plavom kućnom ogrtaču sa cvjetnim uzorkom, a na nogama je imala svijetloplave mucaste kućne papuče. Svima je objašnjavala što se dogodilo. Odmah mi je bila sumnjiva. Previše zna.

- To je susjeda Olga. Pogrešan trag.

- Kako znaš?

- Provalnici su bili muškarci.

- Znam to, ali pomagač? Kako znaš da nisu imali pomagačicu?

- Ne znam...

- Eto vidiš! Susjeda Olga, kažeš? Od sutra je počinjem pratiti. Naći ću dokaze. Oni će stupiti s njom u vezu. Sve ću ih pohvatati.

XXXI. MINUTE SU...

Minute su, kao kapi kiše na staklu, klizile jedna za drugom. S njima su, kao kišni dani, prolazili i sati - fizika, pa povijest, a sada je i kemija bila pri kraju.

Vani nije padala kiša iako se neka vlaga miješala sa sumrakom između travki u parku.

Zvono označi početak trke izlaska iz škole. Učenici, koji su u pozama sprintera, čekali zvuk zvona i čuli ga kao prasak startnog pištolja, pojuriše hodnicima i stubištem rasipajući graju oko sebe. Graja pak, kao proliveni parfem, širila se školskom zgradom i dvorištem sve do početka okolnih ulica u kojima je utihnula.

Marina nije žurila.

Uživala je u svečanom iščekivanju. Polako je spremila knjige u torbu i izašla iz razreda. Hodnici su već bili poluprazni.

Isuviše dugo je čekala ovaj dan, isuviše je dugo sanjarila o ovom trenutku, da bi sada strčala u park. Brzinom uništila uzvišenost.

Osjećala je miris školskog parketa i osluškivala šum školskih zidova. Zidovi su šumjeli ostacima učeničke buke kojom su godinama i godinama natapani.

Na odmorištu stubišta razgovarali su Trešnja i Traka. Traka je cijedio riječi iz sebe a Trešnja ga je pažljivo slušala.

Marina ih pozdravi i produži.

Na dnu stubišta, isto tako polako kao i ona, silazio je Kištra.

Marina je točno znala što on sada osjeća i zbog čega hoda bez žurbe, pa ga osjeti bliskim, bližim od bilo koga.

Nastojeći da ne ubrzava, ali ni da usporava svoj hod Marina ga nastavi pratiti. Ritam njenih koraka je ipak bio nešto brži tako da ga je sustigla.

On kimne glavom u znak pozdrava.

Ona isto tako odgovori.

Koračali su jedno pokraj drugog, sada u potpuno istom ritmu, prema izlaznim vratima.

Šutjeli su.

Netko je trebao nešto reći, ali nisu znali tko i što bi to trebalo reći. I bez toga je sve bilo jasno.

On ramenom odgurne velika školska vrata, propuštajući Marinu u vlažno veće. Zatim i sam izađe.

I maloprije suosjećali kao da su sami na svijetu, ali sada, su bili sigurni da osim njih ne postoji nitko.

U tome su griješili.

- Bog, Kiki! - reče netko iz sjene koju je ulična svjetiljka špricala na trijem ispred škole.

Nisu se obazirali na taj pozdrav.

Krenuli su prema parku.

- Ej, Kiki! - ponovio je glas, a onda i osoba izašla iz sjene - tebi kažem, Kištra.

- Meni? - Kištra se okrenuo.

- Da, Kiki! - nasmijao se glas.

- Ja nisam nikakav Kiki.

- Meni je ljepše da te tako zovem - rekla je Lili prilazeći im - Kiki je zgodnije nego Kištra. Jesi li dobio moje pismo?

- Jesam.

- I? Što kažeš? Čuj, Kiki, htjela bih s tobom malo popričati - rekla je Lili i pogledala Marinu.

- Reci.

- Ne razumiješ, Kiki, nisam rekla da bih ti htjela nešto reći, već da bi htjela s tobom popričati. To je razlika.

Marina je stajala i gledala i nije osjećala ništa. Baš ništa.

- Ovaj - Kištra je bio u neprilici - sada žurim. Možemo sutra pričati.

- Baš mi ne djeluješ kao netko tko se žuri.

- Ne mogu večeras...

- Dobro... dobro, Kiki, onda sutra. Nazvat ću te ovih dana.

Bog - nasmijala se Lili i otišla.

Kištra se osjećao krivim. Ni sam nije znao zbog čega, što je napravio, ali osjećao je da je on krivac što više nije onako lijepo hodati uz Marinu i šutjeti. Tišina više nije bila puna značenja i topline, sada ju je osjećao kao napetost i nervozu.

Spas je potražio u riječima.

Počeo je pričati samo zbog toga da zvukovi popune ponor između njegovih usta i njenih ušiju. Da zvukovi stvore nekakav most preko kojeg bi se opet mogli onako približiti jedno drugom kako su bili blizu dok ih je tišina spajala.

Nije se mogao sjetiti ničega o čemu bi pričao. Zato je počeo s pričom o jučerašnjoj provali u njegovom stanu. To je već stotinu puta ispričao, stotinu puta je bila ista, a on je u njoj bio hrabriji nego što jest.

Priča koju je Marini govorio, bila je drugačija. Toliko drugačija da je to i Kištru iznenađivalo. Nije se razlikovala u činjenicama, nije lagao i dodavao previše. Razlikovala se u tome što je sada mogao govoriti, i govorio je, o svojim osjećajima. O strahu, o izgubljenosti, o svojoj gluposti što je povjerovao kako se radi o pravim policajcima.

Bio je iskren.

Ta iskrenost ih je dovela do ponovne bliskosti, a dugotrajna šetnja kroz park i po okolnim ulicama dovela ih je do Marinine kuće.

Morali su se rastati.

- Idem ja, bog - rekla je Marina, ali nije nikamo krenula.

Stajala je i gledala ga.

- Dobro, bog - rekao je Kištra ostajući na mjestu.
- Već je kasno. Moram kući - ponovila je ne mičući se.
- Aha. Laku noć.
- Laku noć.
- Vidimo se sutra.
- Može.
- Onda, laku noć.
- Bog.

Govorili su stojeći na mjestu.

Onda su neko vrijeme stajali na mjestu ne govoreći ništa.

- Čuj, ovaj - Kištra je gledao u reklamu iznad udaljene trgovine - što ćeš sutra imati, ovaj, za doručak?

- Sutra... ne znam. Mislim da ću doručkovati kruh s paštetom i čaj. A ti?

- Ja mislim da ću isto to doručkovati. Ne znam, ovaj, vidjet ću ujutro.

- Dobro - rekla je Marina i ovaj put zaista krenula kući - nazovi me ujutro da čujemo što smo doručkovali. Može?

- Naravno.
- Bog.
- Bog.

JUTRO JE UPRAVO...

Jutro je upravo preuzimalo grad od zore kad se Marina probudila. Sat uz njeno uzglavlje sanjivo je kuckao, ali je ona ipak ustala.

Na radiju su čitali vijesti, obavještavali o stanju na cestama i govorili vremensku prognozu, dok se odijevala poslije tuširanja.

Bila je dobre volje.

Majka joj je, pred odlazak na posao, ostavila doručak na stolu: maslac, žemičke i jogurt.

Marina vrati u hladnjak maslac i jogurt, a žemičke u košaricu, pa izvadi kruh. U čajnik nalije vodu i stavi ga na štednjak.

Dok je čekala da voda za čaj zavri, pažljivo je razmazivala paštetu na kruh. Pri tome se smješkala nekim svojim mislima.

Kad je voda zakipjela, Marina stavi u šalicu vrećicu voćnog čaja i prelije ga uzavrelom vodom.

Sve je bilo spremno.

Pred njom je bio doručak, kruh s paštetom i čaj.

Kad je Kištra bude nazvao i pitao što je doručkovala, odgovorit će mu istinom. Istinom u oba smisla. Zaista će doručkovati kruh s paštetom i čaj i zaista želi hodati s njim.

Čekala je samo da je telefon pozove.

Čaj se već ohladio, a Kištra još nije nazvao.

U početku se nadala da on tako dugo spava, kasnije je mislila da je, možda, zaboravio na obećanje. Kad je nije nazvao do podneva, uplašila se da se on predomislio, a kad je ona nazvala njega pa ga nije bilo kod kuće, vjerovala je da je Kištra sada negdje s Lili.

Marina nije znala da su Kištri ukrali i telefon i da signal koji čuje u slušalici, ne znači da s druge strane telefona zvoni. No, i da je zvonio, Kištra ga ne bi čuo jer nije bio kod kuće.

Na brzinu se presvukla i otišla k Trešnji.

XXXIII. U ISTO VRIJEME...

U isto vrijeme, dok ga je Marina nazivala, Kištra je razgovarao s inspektorom Vidovićem.

Mama ga je dovela na identifikaciju.

- Pazi, Krešimire - govorio je inspektor iz oblaka dima - sad ćemo ti pokazati nekoliko sumnjivih građana. Ti ih sve pažljivo promotri i reci nam ako je koji od njih bio u tvom stanu. U redu?

- U redu - Kištri nije trebalo mnogo objašnjavati.

- Mile - pozvao je inspektor - dovedi prvu grupu.

Dok su sumnjivci ulazili u prostoriju s druge strane stakla, Vidović šapne Kištri:

- Ne moraš ih se bojati, ništa ti ne mogu. Oni nas i ne vide. Ovo staklo je s druge strane zrcalo. Mi njih vidimo, oni nas ne. Oni gledaju sebe.

Tamo, u prostoriji sa zrcalom, stajalo je desetak ljudi ispred zida na kojem su bile duge linije, oznake visine.

- Mogu li ih pogledati malo iz bližega?

- Možeš, možeš. Pridi staklu.

Kištra je prišao i zagledao se svakom od sumnjivaca u lice.

Bilo je tu svakakvih fizionomija, svakakvih lica, ali njemu ni jedno nije bilo poznato. Mnogih bi se uplašio da ih susretne u mraku, ali ni u jednom nije mogao prepoznati policajce iz tajne policije.

- Ne znam... - rekao je Kištra.

- Ne moraš žuriti. Imamo vremena.

- Mislim da nije ni jedan - Kištra ga pogleda - znate, provalnici su imali brkove i bradu.

- Aha, da - inspektor se opet okrene u stranu i vikne:

- Mile! Mile, daj brade i brkove.

- Razumijem - odgovorio je Mile i nekoliko trenutaka kasnije se pojavio s druge strane stakla s kutijom umjetnih brada i brkova. Svakom sumnjivcu je nalijepio po jedno. Kom bradu, kom brkove.

- Pogledaj ih sada - rekao je inspektor Kištri.

Kištra opet pride staklu i zagleda se u svako lice. Iako mu prije ni jedno nije nalikovalo provalničkom, sada su mu sva lica upravo tako djelovala. Za gotovo svakog od sumnjivaca bi se mogao zakleti da je iz tajne policije.

To je priznao inspektoru.

Inspektor samo uzdahne i okrene se Mili.

- Mile - rekao je - daj drugu grupu.

Sada je pred zid s linijama izašlo novih desetak sumnjivaca.

Kištri nitko nije bio sumnjiv sve dok im Mile nije polijepio brkove i bradu. Tada su mu opet svi bili sumnjivi, ali nitko posebno. Ni za jednog nije mogao reći da je baš on "taj".

- Mile, daj treću grupu.

Isto kao i prije.

Grupe su se bezuspješno redale.

- Opet ništa?

- Ne.

- Ništa, dakle - inspektor je bio razočaran - eto, pokušali smo sve što je u našoj moći... za sada. Ovi provalnici kao da su u zemlju propali, sakrili se u mišju rupu.

XXXIV. INSPEKTOR JE GRIJEŠIO

Inspektor je griješio.

Provalnici, "tajni policajci", nisu u zemlju propali i nisu se uopće skrivali, a najmanje u mišje rupe.

Znali su da su sigurni, da za njima nije ostao nikakav trag i zato su već planirali novu pljačku.

- Tuna zove - rekao je bradati bez brade, brkatom bez brkova i pružio mu telefonsku slušalicu - hoće s tobom razgovarati.

- Halo? Zdravo, Tuna. Slušam te - govorio je brkati bez brkova. - Da... Može... Izvrsno, zadovoljan sam s tobom... U redu... Bit ćemo spremni... Dobro... Nije to problem, možda je i bolje tako... Ne očekuju nas... Dogovoreno, bit ćemo spremni.

Spustio je slušalicu.

- Sto kaže? - pitao je bradati.

- Kaže da je našao novi poslić, provjerio je sve i kaže da će to biti dobar posao bez problema. Nekakva klinka.

- S djevojčicama je teže nego s dječacima, sjećaš se?

- Neće biti problema.

- One su hrabrije, ipak.

- Neka su - rekao je brkati i dodao - Tuna kaže da je, možda, problem što mala stanuje relativno blizu onog posljednjeg klinca, ali ja sam mu rekao da je tako i bolje. U toj istoj četvrti nas više ne očekuju. Dva puta u nekoliko dana.

- Kad krećemo?

- Sljedećeg tjedna. Možda čak u ponedjeljak. Tuna će javiti kad sve bude pripremljeno, ali mi za svaki slučaj moramo biti spremni već za ponedjeljak.

XXXV. RAZGOVARALA SAM...

- Razgovarala sam s tatom - rekla je mama Kištri dok su šetali gradom i gledali izloge tražeći telefon koji bi kupili.

- Kada?

- Jutros rano, zvao me u poduzeće...

- I? - Kištra ju je pogledao - i, što kaže?

- Kaže da dolazi u ponedjeljak.

- Ju-huj!

- Ne vrišti po ulici.

- Ju-huj - ponovio je Kištra tiho, ali veselo, a onda mu jedna misao pokvari radost. - Koliko je sati?

- Pola dvanaest, zašto?

- Moram nazvati... - zbunio se ne znajući što da kaže, koga to treba nazvati - samo da, ovaj, pitam što je bilo za doručak.

- Što? - iznenadila se mama.

- Što je bilo za doručak. Nije važno. Imaš li sitnog za telefon?

Kištra je uzeo novac i otrčao do najbliže telefonske govornice, a ta je bila na Cvjetnom trgu. Htio je što prije nazvati, ali ništa od toga. Morao je čekati i čekati i čekati. Prije njega na redu su bile dvije djevojke i jedan mladić.

Kada su se svi izredali i kada je Kištra napokon ušao u govornicu i okrenuo broj, mama se već vratila iz trgovine u kojoj je kupila telefon.

Zvučnik na Kištrinom uhu je dugim signalima govorio da telefon na drugom kraju žice zvoni.

Nitko se nije javljao.

Mama je, ispred govornice, oponašala Kištru kako nervozno čeka da se netko javi.

Njemu to nije bilo smiješno. Bio je ljutit na sebe što je dopustio da zaboravi nazvati kako je obećao. Kad se probudio, mislio je da je još isuviše rano i da Marina još spava, a kasnije je morao ići u policijsku postaju pa se nije sjetio sve do sada.

Mama ga je i dalje oponašala.

Kištra okrene glavu na drugu stranu. Dok je razočarano spuštao slušalicu, pogled mu se zaustavi na reklami za novi film u kinu "Zagreb". To mu je dalo ideju.

- Mama - rekao je izlazeći - daš mi novac za kino? Za sutra od šest.

- Pa... - mama se pravila kao da se nećka jer joj je bila smiješna Krešimirova ozbiljnost - pa, bio si dobar... možda bi i mogao dobiti...

- Treba mi, ovaj, za dvije karte - Kištra je povede preko trga prema kinu.

- Oho - obradovala se mama - vodiš i mene?!

- Pa, znaš... - zaustavio se i gledao je - nisam to mislio, znaš mislio sam...

- Znam - zagrlila ga je mama, a njemu se učinilo da je još veselija nego maloprije - znam.

Kištra joj je bio zahvalan što više nije postavljala pitanja.

XXXVI. SVI KOJI SU SE ZATEKLI...

Svi koji su se zatekli na Cvjetnom trgu u subotu oko pet, rekli bi da on izgleda isto kao što je izgledao i jučer nešto iza podneva. Svi bi to rekli osim Kištre. Njemu je Cvjetni trg u subotu bio sasvim drugačiji. Mnogo, mnogo ljepši.

Došao je s Trakom da kupe još dvije karte.

Marina i Trešnja će stići kasnije.

Tako su se dogovorili jučer poslije škole kad se Marina prestala ljutiti što je Kištra nije nazvao. Prihvatila je njegovo objašnjenje da je morao na policiju i da je od tamo nezgodno zvati. Prihvatila bi ona bilo kakvo objašnjenje jer je željela da on nađe bilo kakvu ispriku koju bi ona mogla prihvatiti.

Naravno, pozivu u kino i kartama se obradovala jer su karte bile dokaz da je mislio na nju i da ispriku nije, tek tako, izmislio. Toliko se obradovala da je željela svoju radost podijeliti s najboljom prijateljicom. Najbolja prijateljica se također obradovala pa je odlučila da im se pridruži, a budući da ne želi smetati kao treća pozvali su Traku. Traka se, pak, toliko obradovao kad je shvatio da Kištra nije zainteresiran za Trešnju nego za Marinu, da je objeručke prihvatio poziv.

Zbog toga su sve četvero jučer bili radosni, a danas sretni.

Traka je stajao u redu za karte, a Kištra je razgledao plakate. Iako nisu pokazivali, i jedan i drugi su bili ponosni što su u gradu bez roditelja.

Osjećali su se odraslima.

Traka je kupio karte, ali nije uspio dobiti sjedala uz Marinu i Kištru. Morat c'e se odvojiti, a to je radovalo i njega i Kištru.

Djevojke su zakasnile tri minute i četrnaest sekundi. Ipak, do početka filma su imali još više od pol sata, pa su otišli prošetati. Traka je predložio da odu na kolače u slastičarnicu u Ilici. Skupili su novac na hrpu i izračunali da imaju dovoljno za četiri kolača i dvije limunade. Još prije nekoliko dana u takvoj bi situaciji pojeli svatko po jedan kolač, a onda bi dečki podijelili jednu limunadu, dok bi djevojke podijelile drugu. Sada nisu tako učinili. I sada su pojeli svatko po jedan kolač, ali su limunade dijelili drugačije. Traka i Trešnja su pili jednu, a Marina i Kištra drugu. Toliko im se sviđalo to dijeljenje da bi naručili dvije limunade i da su imali novaca za šesnaest.

Kištra nije želio popiti više od polovice, pa je zadnji gutljaj ostavio Marini. Marina je mislila da je ona već popila i više nego joj pripada, pa je zadnji gutljaj ostavila Kištri. Taj zadnji gutljaj je bio na stolu između njih sve dok slastičar nije pokupio tanjure i čaše zajedno s njihovim malim dokazom pažnje. Ni druga čaša nije bila potpuno prazna. Trešnja i Traka su također bili pažljivi.

Izašli su iz slastičarnice i razgledali izlog prodavaonice računara, a onda su krenuli prema kinu.

Filmski kritičari bi možda rekli da je to loš film, možda bi rekli i da je dosadan, ali Kištri je bio najbolji koji je ikad vidio. Svakako najuzbudljiviji. Pamtit će ga čitavog života.

Za njega i Marinu najuzbudljivija scena koja je ikada snimljena, bila je jedna duga scena za vrijeme koje dvoje glumaca doručkuju u travi.

Polovica kino-dvorane je zijevala od dosade, a druga polovica već pozaspala dok je Kištri srce tuklo tako silno kao da život glavnog junaka visi o koncu svezanom za rep aviona.

- Sto si doručkovala? - prošaptao je kad su ono dvoje na platnu doručkovali kavijar i šampanjac.

- Kruh s paštetom i čaj - rekla je Marina.

Za oboje je taj kruh s paštetom bio ukusniji od kavijara, a čaj opojniji od šampanjca.

Pustili su da film teče dalje uživajući u svom postojanju.

Mnogi su izlazili iz kina jer je film dugo trajao, njima se, pak činilo da je vrlo brzo završio.

Dok su polako pješice išli kući, pričali su o svačemu, a onda opet o provalnicima. Kištra im je opisivao kako izgleda policijska postaja, kako se radi slika na foto-robotu. Pričao im je o jučerašnjoj identifikaciji i svojoj nemogućnosti da se uopće sjeti kako su izgledali.

- Sve mi se izmiješalo - rekao je.

- Ja se sjećam kako su izgledali - rekao je Traka.

- I ti si ih vidio? - pitala je Trešnja.

- Pa, da, bio sam iza Kištrine zgrade kad su odlazili. Pa i ti - Traka pogleda Marinu - i ti si ih vidjela.

-Ja?

- Da. To su ona dvojica koje si gotovo pregazila biciklom.

- Ma ne - odmahne Marina - oni su bili iz TV-servisa.

- To su oni - reče Kištra - maskirali su se da ne budu sumnjivi.

- Stvarno? To su bili oni?

- Da, oni su.

- Joj, da sam znala!

O tome su pričali sve dok nisu došli u svoj dio grada. Trešnjina je kuća bila desno, pa je Traka skrenuo desno da je otprati. Kištrina je kuća bila ravno pred njima, ali je Marinina bila lijevo, pa je Kištra skrenuo lijevo.

Na rastanku je Marina rekla:

- Cijelo vrijeme mi ne idu iz glave ona dvojica iz TV-servisa.

Znam da sam čula dio njihovog razgovora, ali ne mogu se sjetiti.

Čekaj... jedan je nešto pitao, bio je ozbiljan, a drugi ga je umirio odgovorom. To bi moglo biti važno, možda.

- Možda...

- Ne mogu se sjetiti.
- Ako se sjetiš, javi mi.
- Hoću - gledala ga je - laku noć. Bilo mi je lijepo.
- I meni.

Ona je, hodajući natraške, krenula prema ulazu u zgradu, a on je, hodajući nekako postrance, krenuo kući. Marina je već došla do ulaza kad se zaustavila i podigla kažiprst do obrva. Na trenutak se zagledala u pod, a onda ozarena pogledala Kištru.

- Znam! - rekla je.

Dotrčala je do njega i tihim glasom, kao u strahu da ih netko ne čuje, prošaptala:

- Sjetila sam se što su razgovarali...
- Što? - Kištra pogleda iza sebe, a onda opet u nju.

- Jedan je rekao - zamišljeno je i tiho govorila - pitao je onog drugoga "jesi li uzeo pismo?". Tako je. Pitao ga je "jesi li uzeo pismo?". Onaj drugi je odgovorio da jest, rekao je nešto kao "ne moraš se bojati, uzeo sam ga". Možda nije baš tim riječima rekao, ali tako nešto je bilo, sigurno.

- Jesi li uzeo pismo?
- Da, baš to. To bi moglo biti važno, a?
- Moglo bi... samo, kakvo pismo?
- To bi ti trebao znati. Uzeli su neko važno pismo iz tvog stana.

Možda ste imali neko važno pismo.

- Ja nisam, a da je mama imala nešto takvo... ona bi primijetila da je nestalo... Ne pada mi na pamet kakvo bi to pismo bilo... Jedino pismo... - Kištra se nečeg sjetio - ali to uopće nije bilo važno pismo.

- Koje?

- Pa, baš tog dana, prije nego što su došli "tajni policajci" došlo je jedno pismo. Preporučeno. Nisam ga kasnije vidio, možda su njega uzeli.

- To bi moglo biti! Kažem ti. Jesi li inspektoru rekao za to pismo?

- Nisam. U toj strci... mnogo se važnijih stvari dogodilo toga dana. Na pismo sam sasvim zaboravio. To je i tako bilo neko bezvezno pismo. Mislim da nije važno.

- Kako znaš?

- Pa tako... bila je neka greška, kažem ti bez veze - rekao je Kištra samouvjeren.

- Možda je nešto važno pisalo u njemu - uvjerala ga je Marina.

- Nije.

- Kako znaš? Otvorio si ga?

- Pa, ovaj... - bilo mu je neugodno priznati da je otvorio mamino pismo, ali onog jutra ga je toliko mučila znatiželja da nije izdržao.

- Otvorio si ga?

- Jesam - priznao je.

- I pročitao?

- Nije se imalo što čitati - branio se Kištra.

- Kako?

- Pa lijepo, u pismu je bio prazan papir. Ništa nije pisalo.

Kažem ti da je to bilo neko bezvezno pismo. Neka greška.

- Čudno... preporučeno pismo, a u njemu prazan papir - glasno je razmišljala Marina - vrlo čudno.

- Da, jest... ali zašto bi provalnici krali pismo u kojem je prazan papir? To nema veze. Sigurno se radi o nekom drugom pismu.

- Možda i ne...

- Marina! - zvala je Marinina mama s prozora. - Odmah kući, vidiš kako je kasno.

- Još samo malo - odgovorila joj je Marina molećivo.

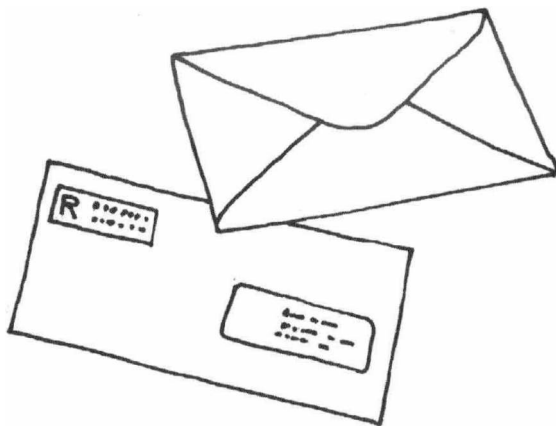
- Ništa više. Odmah kući! Možete sutra pričati.

- Dobro. Evo me. - Marina je krenula kući govoreći Kištri na rastanku: - To pismo ima nekakve veze. Moraš to još večeras reći

mami. Možda će ona shvatiti o kojem je pismu riječ. Bog! Vidimo se sutra. Bog! Sutra u šest.

Razmišljao je da li da kaže mami ili ne.

- Ma, ništa važno nije u njemu pisalo - odlučio je da ništa mami ne govori, ali reći će inspektoru. Možda je pismo ipak važno. Nazvat će inspektora sljedećeg tjedna i reći mu za pismo, odlučio je.

XXXVII. NEDJELJNOG BI PRIJEPODNEVA...

Nedjeljnog bi prijepodneva, dok mama kuha ručak, Kištra obično gledao film.

Tako bi bilo običnim nedjeljama, ali za njega ovo nije bila obična nedjelja jer nije imao televizora. Mama je imala peć i posude, pa je za nju to bila najobičnija nedjelja. Kuhala je ručak.

Kištra se izgubljeno šetao po stanu ne znajući što da radi.

- Nedjelji treba promijeniti ime - rekla je mama sjeckajući lišće peršina za juhu.

- Zašto? - pitao je Kištra tek toliko da nešto kaže.

- Kako zašto? Vidiš da radim. Radim, a nedjelja je.

- Kakve to ima veze?

- Ti nemaš pojma - rekla je mama - ne znaš ni zašto se nedjelja zove nedjelja, a ne, recimo, djelja. Ili nekako drugačije. Znaš?

- Nemam pojma.

- Eto, rekla sam ti - mama je nasjeckala peršina i sada je čistila mrkvu.

- Zašto se zove nedjelja?

- Sto mi daš ako ti kažem?

- Ništa. Nemam ništa. - Kištra slegne ramenima. Zapravo ga nije ni posebno zanimalo zašto se nedjelja baš tako zove. Zanimalo ga je jedino kako da ubije dosadu koja ga je izgrizala.

- Može ovako - mama je znala što ga muči - reći ću ti ako mi pomogneš skuhati ručak. Može?

- Može - prihvatio je jer mu je kuhanje, možda, bilo spas od dosade. - Reci.

- Nedjelju zovu nedjeljom zato što joj je takvo ime - nasmi-
jala se mama - a takvo joj je ime zato što se nedjeljom ne radi, ne
dela, ne djelja se. Sad znaš. Eno, tamo ti je luk, očisti ga i sitno
nasjeckaj.

- Ne pali - nasmijao se sada Kištra - danas je nedjelja. Danas ne
djeljam.

Ipak je uzeo luk, dasku za sjeckanje i nož, pa počeo čistiti luk.

- Moraš naučiti kuhati - rekla je mama - barem jedno ili dva
jela. Sto bi Robinzon da nije znao ništa kuhati? Umro bi od gladi, eto
što bi. Za opstanak je mnogo važnije znati kuhati, nego znati se bori-
ti. Sto kažeš, je l' tako?

Kištra nije ništa rekao, samo je počeo šmrcati jer su mu suze
navrle na oči. Naravno, suze su mu navrle zbog sjeckanja luka, a ne
zbog tuge. Mama je svejedno rekla:

- Nemoj plakati, sine - pravila se kao da ga žali - nemoj plakati
što te ostavila.

Kištri su suze klizile niz obraz do nasmiješenih usnica.

- Hoćemo li napraviti i palačinke? - rekao je.

- Može.

- Ja ću ih okretati! Ovako - slobodnom rukom napravio je
pokret u zraku koji je trebao pokazati kako će okretati palačinke, ali

taj je pokret više sličio potezanju pištolja ti vesternima.

Na žalost, istim je pokretom kasnije pokušavao okrenuti palačinku u tavi. Palačinke su letjele na sve strane, a on ih je lovio u tavu kao odbjegle ptice.

- Eto je! Jesi vidjela?! - vrisnuo je kad je napokon jedna ptica učinila elegantan salto u zraku i legla natrag na svoje mjesto. - Sad ću opet, gledaj!

Izvršno su se zabavljali, a i ručak je bio ukusan.

- Cuj - govorio je pijući sok poslije ručka - jeste li ti i tata ovako? Mislim, jeste li kuhali zajedno?

- Jesmo, naravno da jesmo - odgovorila je mama - i opet ćemo kad se vrati.

Kištra je poželio da joj ispriča sve o Marini. Sve što misli o njoj, sve što osjeća za nju. Htio joj je reći koliko želi ovako kuhati s Marinom.

Možda bi joj to i rekao da novi telefon nije po prvi put zazvonio.

“To je Marina” - pomislio je i krenuo prema telefonu.

- Čekaj, neka još malo zvoni - zaustavila ga je mama - da vidimo, da l' je ispravan. Tko god da zove pr'i je, zato zamisli tko je i ako pogodiš, ispunit će ti se želja, možda.

Kištra je pomislio na Marinu i digao slušalicu.

- Halo?

- Halo, Kiki, jesi li to ti?

- Ne, ja sam Kištra ili Krešimir ili Krešo - odgovorio je razočarano.

- Svejedno. Što radiš, Kiki?

- Ništa.

- Baš fino, i ja radim to isto pa bi mogli nastaviti zajedno raditi ništa. A, što kažeš?

- Ma... ne znam...

- Krešo... - Lili je promijenila taktiku kad je čula da Kištra nije

poskočio od sreće što ga ona poziva - obećao si mi, sjećaš se...? Onda... poslije škole. Rekla sam ti da moram s tobom razgovarati, a ti si rekao da može... Onda nisi mogao, ali sada ne radiš ništa. Mogao bi doći. Evo, čekat ću te ispred trgovine...

Kištra je šutio ne znajući što da odgovori.

- Hoćeš li doći?

- Dobro, doći ću, ali ne mogu dugo ostati.

- Izvrsno - obradovala se Lili prvom dijelu njegovog odgovora, drugi nije ni slušala - bit će nam izvrsno. Jedna moja prijateljica je sama kod kuće, starci su joj otputovali preko vikenda. Idemo k njoj. Čekam te. Bog.

- Bog - Kištra je spustio slušalicu.

- Onda? - pitala ga je mama. - Jesi li pogodio tko zove?

- Nisam.

- Onda ti se nije ispunila želja... a i kakva je to želja koja se ispunjava od prve? Nikakva.

- Mama, idem ja malo van - rekao je Kištra, presvukao se, obuo tenisice i izašao.

xxxvm.

DOK SE BLIŽILO...

Dok se bližilo rano jesensko veće a Kištra slušao ploče kod Ljiljanine prijateljice, dvojica iz tajne policije vozili su se gradom.

Tražili su kombi koji će sutra ukrasti, ako im Tuna javi da krenu u akciju.

- Ovaj put nećemo TV-servis - rekao je brkati bez brkova - sada ćemo biti, recimo, iz vodovoda.

- Teško je ukrasti kombi vodovoda, nema ih mnogo. Ej, što kažeš na onaj tamo? - bradati bez brade je pokazao na parkirani kombi na kojem je pisalo:

BRZO I UČINKOVITO

ČIŠĆENJE SAGOVA

- Može. Taj čistač sigurno nema mnogo posla i neće odmah primijetiti da mu nema kombija.

- Mi ćemo brzo i učinkovito počistiti čitav stan, a ne samo tepihe - smijao se čovjek s cipelom broj četrdeset i tri.

Odlučili su da će sutra, ako bude potrebno, ukrasti taj kombi, ali brkati je za svaki slučaj tražio da pripreme rezervne registarske tablice.

Ukrast će tablice s nekog automobila koji je pod ceradom i za koji vjeruje da sutradan neće biti korišten. Te ukradene tablice će staviti na kombi kada krenu u provalu. Ako vlasnik kombija i prijavi krađu, iako su i za to male šanse, policija će tražiti krivi registarski broj.

Brzo su odabrali automobil pod ceradom. Na presvlaci je bilo toliko prašine da su bili sigurni kako ga vlasnik nije koristio već mjesecima. Neće valjda baš sutra skinuti ceradu.

Bradati policajac iz tajne policije se sagnuo uz auto kao da veže vezice na cipeli i brzo podigao ceradu, a onda još brže izvadio registarsku tablicu iz okvira. To je ponovio i iza automobila skidajući stražnju tablicu.

Tablice su već bile skinute i sakrivene ispod njegovog ogrtača kada su se upalila svjetla ulične rasvjete.

XXXIX.

U TRENUTKU KADA SU...

U trenutku kada su živnula svjetla ulične rasvjete, Marina je stajala na dogovorenom mjestu i čekala Kištru.

Njega nije bilo.

Kasnio je. Marina se nije previše uzrujavala. Sjetila se kako se bezrazložno počela ljutiti prošli put kad nije nazvao, a nije nazvao zbog toga što je opravdano bio spriječen. Tada je, čak, pomišljala na takve gluposti kao što je strah da je on negdje s Lili.

Vjerovala je da je Kištra i ovaj put opravdano spriječen i da će se svakog trenutka pojaviti.

Pojavio se sa zakašnjenjem od sedamnaest minuta.

Dotrčao je i rekao:

- Oprosti, ali ja...
- Znam - rekla je - nije važno.

Njega je i više nego obradovalo njeno razumijevanje. Kanio joj je objasniti da je bio s Lili kod njene prijateljice i da nije vidio koliko je sati. Kada je primijetio da kasni na sastanak, odmah je izjurio iako su ga zadržavale i nagovarale da ostane. Sve joj je to htio reći i još dodati da mu je ona sto puta važnija od dvjesta Ljiljana, ali... Vidio je da ne mora ništa reći. Marina je sve shvatila, činilo mu se.

Naravno, to mu se samo činilo, jer je ona mislila da je on opet bio u policiji ili da ga je nešto slično spriječilo. Da je i pomislila kako je on, u vrijeme dok ga je ona čekala, bio s Lili, ona bi... ona bi se sasvim drugačije ponašala.

Šetali su i razgovarali o onom zagonetnom pismu u kojem je bio samo prazan papir.

Iako su razmjenjivali rečenice i misli u kojima nije bilo ljubavne terminologije i nije se radilo o njihovim osjećajima, ipak su svaku izgovorenu rečenicu prihvaćali kao izjavu ljubavi.

U hodu su prošli kroz sjenu divljeg kestena u parku. Ni sami nisu znah što se, i kako se, dogodilo u sjeni. Jedino su znali da su u nju ušli razdvojeni, a izašli spojeni. Držali su se za ruku.

Kištra je pričao Marini kako se sve promijenilo otkako su provalnici ušli u njegov život. Pričao joj je o tome kao da je zahvalan provalnicima, jer je sada, nekako, postao važan u školi. O njemu pričaju. Pozivaju ga na rođendane. Pišu mu djevojke za koje je hio siguran da ga i ne primjećuju. Mislio je da ona zna kako mu je od svega toga najdraže što je, eto, jednim dijelom i zbog tih promjena, sada s njom. Da nije bilo svega toga, on ne bi imao hrabrosti pokazati joj što osjeća.

On je mislio da ona sve to zna i osjeća i zbog toga joj nije rekao. U tome je pogriješio.

Marina se u isto vrijeme borila da njegovo pričanje ne shvati kao hvalisanje, ali nije uspijevala. Osjećala se, na neki način, zane-marenom u njegovoj priči. Činilo joj se da on vidi samo sebe, a da mu je ona samo jedna od onih koje su ga otkrile tek sada kad je postao popularan u školi.

Posumnjala je u njegovu iskrenost i zbog toga je zastala i pogledala ga.

- Čuj, nisi mi rekao - još uvijek ga je držala za ruku - zašto si danas zakasnio?

- Htio sam ti reći, ali sam mislio da znaš.

- Ne, ne znam. Reci mi.

- Bio sam s Lili - rekao je, a Marina istog trena kao opečena istrgne svoju ruku iz njegove - kod njene prijateljice. Slušali smo ploče. Nazvala me...

- Ti - razočaranje, ljubomora i bijes su se iskrili u njenim očima
- ti si jedan najobičniji umišljeni...
- Što ti je odjednom?
- Misliš da su sada svi zaljubljeni u tebe? Ma nemoj? Pogledaj se
- ona više nije mogla nadzirati svoje riječi, ljutnja ih je tjerala da iskaču iz njenih usta i govore ono što Marina ne misli - Lili?

Naravno, za neku drugu nisi.

- Čekaj...

- Ma što čekaj?!

- Vrijeđaš me bez razloga - tiho je rekao Kištra.

Ona je u tom trenutku mislila da ima razloga. Željela ga je uvrijediti i povrijediti jer je on povrijedio nju. Zbog toga je govorila sve što joj je palo na pamet, a za što je vjerovala da mu neće biti drago.

Na kraju je uspjela.

Uspjela ga je uvrijediti tako da se on, pun bijesa i poniženja, okrenuo i otišao.

Nekoliko je trenutaka uživala u svojoj pobjedi, ali čim je Kištra nestao iza ugla, Marina brižne u plač. Već u toj sekundi je znala koliko je pogriješila, a svaka nova sekunda donosila je novu svijest o greški.

Potrčala je za njim i uspjela ga sustići.

- Oprosti, Kištra - govorila je hodajući uz njega - ne znam što mi je bilo. Oprosti.

On više nije mogao ili nije htio oprostiti.

Bez riječi je otišao kući.

XL. U ONO TIHO DOBA...

U ono tiho doba jutro, kad su radnici već na poslu, a školarci još nisu krenuli u školu, dva čovjeka su prišla kombiju s natpisom

BRZO I UČINKOVITO ČIŠĆENJE SAGOVA

Jedan je imao brkove, a drugi i brkove i bradu.

Brkati pogleda lijevo, pa desno, a onda kratkim trzajem glave da bradatome znak da počne. Bradati na to izvadi iz džepa nekakvu žičicu, savije je i pride vratima kombija. Provuče žičicu između stakla i gumice. Okrene je, a brava škljocne. Vrata kombija su već bila otključana. Bradati ih otvori i klizne u kombi. Sagnuo se i nešto prebirao po žičicama ispod volana.

Brkati za to vrijeme krene niz ulicu i zaustavi se na uglu.

Motor kombija proradi, pa bradati ubaci u prvu brzinu i krene. Na uglu se zaustavi da brkati uđe, a onda brzo nestane niz ulicu.

XLI. USTAJUĆI IZ KREVETA...

Ustajući iz kreveta Marina je pazila da pod prvo dotakne desnom nogom. Jučer je, možda, ustala na lijevu nogu pa joj je dan bio onako nesretan.

- Dobro jutro, Marina - rekla je samoj sebi pred zrcalom.

Tišina u stanu joj je opet smetala, ali jutros je nije plašila. Jutros se osjećala neizdrživo osamljenom.

Radio, kojeg je upalila, rastjera tišinu, ali ne umanju njenu samoću.

- Kako si mogla biti onako glupa jučer - govorila je glasno u praznom stanu, a onda se nevoljko nasmijala - joj, da me netko čuje kako razgovaram sama sa sobom, mislio bi da sam poludjela.

Otuširala se, oprala zube i na kraju se umila. Uzela je češalj i pokušala raščešljati kosu. Čvor zapetljane kose na potiljku bio je veći nego inače.

- Opet sam nemirno spavala - rekla je.

Govorila je glasno samo da ne razmišlja o Kištri i njihovom sinoćnjem razlazu. Nije više imala snage premetati te neugodne slike po sjećanju. Nije željela osvježavati grozan osjećaj koji je jučer po prvi put upoznala u njegovoj punoj snazi - ljubomoru. Znala je da ne smije više misliti o Kištri, ta dovoljno se pred san mučila, ali nije mogla. Uporno joj se vraćalo pred oči njegovo iznenađeno lice kada ga je počela vrijeđati, a odmah zatim se pojavljivala slika njegovih leđa kako se udaljuje.

- Možda će mi oprostiti - prošaptala je.

Kao češalj kroz kosu tako su joj misli prolazile kroz sjećanje. Kosa bi iza češlja ostajala uredna i svaka bi vlas bila na svom mjestu, a tako je bilo i sa sjećanjem. Al, kao što je i češalj zapinjao i uvijek se bolno zaustavljao na čvoru zapetljanih vlasi, tako su i njene misli zas-tajale i uvijek se vraćale na sinoćnji rastanak s Kištrom. To je mnogo više boljelo nego čupkanje kose.

Kosu je uspjela raščešljati. Zamršeni odnos s Kištrom nije.

Na stolu u kuhinji ju je opet čekao doručak i mamina poruka.

Nije bila gladna, a ni poruka je nije zanimala.

Sjela je, nalaktila glavu, i gledala kroz prozor.

Možda je tako sjedila satima, a možda svega nekoliko minuta.

Nije znala jer je izgubila osjećaj za vrijeme. Misli su se tromo, kao penzioneri u šetnji, vukle između njenih ušiju.

Iz te obamrlosti trgne je zvono na vratima.

- Tko je?

- Poštar, mala - čula je glas s druge strane.

Otključala je vrata i pogledala ga.

- Koga danas ne možete naći?

- Danas tebe - rekao je poštar vadeći pismo - imaš preporučeno pismo za tatu. Je 1' tata doma?

- Nije.

- A mama?

- Nije ni mama. Sama sam.

- Eh, to je problem. Pismo je preporučeno, netko mora pot-pisati da je primljeno - poštar je pogleda.

- Mogu ja - Marina nije vidjela u tome problem.

- Trebao bi, ipak, biti netko odrastao. Jedino da ja ostavim poruku, pa da tvoji poslijepodne dođu u poštu podići pismo. Ili, možda... da navratim kasnije. Možda će se mama vratiti za sat, ili dva, a?

- Neće, vratit će se tek u tri.

- A tata?
 - Isto tako.
 - Šteta. Hoc'e !i možda doći baka, teta, strina, stric, ujak, djed - nasmijao se poštar - bilo tko?
 - Mislim da nemate sreće - nasmijala se i Marina - nitko neće doći.
 - Što ćemo onda? - poštaru se očito nije dalo da opet dolazi samo zbog jednog pisma. - Čuj, potpiši ti, ali nemoj zaboraviti dati mami pismo. I ... nemoj ga otvarati. Znaš da je to kažnjivo.
 - Znam, znam - Marina je primila ponuđenu olovku - a nisam baš ni znatiželjna.
 - Dobro - poštar joj je dao komad papira na koji se trebala potpisati - evo, tu potpiši. Tu ... tako. Ajde, zdravo.
 - Do viđenja - Marina je zatvorila vrata i ostavila pismo na vidno mjesto tako da ga mama odmah primijeti kad se vrati s posla.
- Vratila se u svoju prijašnju pozu i promatrala poštara kako užurbano odlazi raznositi pisma.

XLII. KAD JE ZAZVONIO TELEFON...

Kad je zazvonio telefon, Kištra prvo pomisli na Marinu. Obradovao se i krenuo brzo prema telefonu, a onda stane. Sjetio se da je među njima gotovo.

Gledao ga je i razmišljao da l' da digne slušalicu ili ne.

Ako je Marina, ne želi je čuti. Ne želi je vidjeti. Ne želi više znati da ona postoji. Zapravo, za njega više ne postoji.

“Možda nije ona”, pomisli i digne slušalicu.

- Halo? - rekao je.

- Halo, Kiki - čuo je iz slušalice.

Iako nije želio ni čuti za Marinu, ipak se razočarao što ne zove ona. Negdje duboko u njemu postojala je želja da ga nazove i da mu se ispriča na nekakav način koji će moći prihvatiti, pa da sve zaborave i počnu ponovno. Kao da ništa nije ni bilo.

Lili ga je zaista živcirala. Smetalo ga je što ga toliko progoni.

Nije bila njegov tip. Najradije bi spustio slušalicu, ali ipak to nije učinio. Pomisao da će se pomoću Lili moći osvetiti Marini za razočaranje i uvrede, zadrži slušalicu u njegovoj ruci.

Pa da, razmišljao je, ako već mora patiti zbog nje, neće joj dopustiti da to sazna. Neka i ona malo pati. Neka misli da je sretan sa Ljiljanom.

- Kiki - ponavljao je glas u slušalicu - kiki, je P me čuješ?

- Čujem te - rekao je.

- Lili ovdje.

- O, bog! - Kištra je glumio kao da ju je tek sada prepoznao i kao da se strašno obradovao.

- Što kažeš na ideju da se malo prošećemo?
- Kažem da je to izvrsna ideja!
- Dogovoreno. Nađemo se...
- Kod plave zgrade - Kištra joj upadne u riječ jer je želio da se nađu pred Marininom kućom, tamo će ih vidjeti.
- Može. Kod plave zgrade za pol sata.
- Malo kasnije - rekao je - nisam se još umio. Za sat vremena.
- O. K., Kiki. Vidimo se.
- Vidimo se!

Kištra krene u kupaonicu da se umije.

Vrata kupaonice su jedva dva metra udaljena od telefona, a njegova je želja za osretom splasnula i prije nego što je od telefona došao do vrata.

Osjećaj da to nije fer, nagovarao ga je da odustane od osвете ali osjećaj da ni Marini nije fer, tjerao ga je da osvetu ipak provede do kraja.

Nije znao što da učini.

XLIII. U TRENUTKU KAD JE...

U trenutku kad je Kištra spuštao slušalicu na telefon, poštari je upravo dizao slušalicu u telefonskoj govornici.

Ubacio je novčić, obazro se i okrenuo šest brojeva.

- Tuna ovdje - rekao je - sve je spremno. Mala je sama i nitko neće dolaziti još najmanje sat ili dva. Sve sam ispitao. Zapiši adresu.

Dok je poštari Tuna diktirao Marininu adresu "tajnim policajcima", kraj govornice je prošla susjeda Olga. Išla je na tržnicu. Vidjela je poštara u govornici i naklonom glave ga pozdravila.

On joj je otpozdravio uz prijateljski osmijeh.

Odmah iza susjede Olge kraj govornice je prošao Anđelak. Pratio ju je. Primijetio je izmjenu pozdrava, ali dobroćudni poštari koji se smješкао, nije mu uopće bio sumnjiv.

- Odmah krećemo - rekao je "tajni policajac" poštaru - kombi je već spreman. Tamo smo za petnaest minuta.

- Požurite.

- Zurimo. Bog, Tuna.

XLIV. MARINA ODJEDNOM OSJETI STRAH

Marina odjednom osjeti strah.

Neodređeni strah, izazvan slijedom njenih misli. Počela je povezivati na prvi pogled nespojive činjenice.

Poštar se raspitivao da l' je sama doma... da l' će netko doći... Čudno. l prije je potpisivala prijem preporučenih pisama, a nikada stari poštar nije pitao da l' će netko doći... I Kištra je dobio pismo... Ona je sada sama i nitko neće doći... I Kištra je bio sam, a onda su došli provalnici...

Otrčala je u predsoblje i gledala pismo.

Bojala ga se.

To je pismo, možda, poslano samo zato da saznaju da P je sama i treba li netko doći.

“Možda ja to samo umišljam” - pomislila je u nadi da će je to utješiti. Čak je i krenula u sobu spremiti krevet, ali se nije mogla odvojiti od pisma.

Naglo se okrenula kao da će iz omotnice iskočiti provalnici.

“U njemu je... u njemu je, možda, prazan papir.”

Dvourmila se da P da ga otvori ili ne. Mama će se ljutiti, a možda i neće ako joj objasni zbog čega je otvorila pismo. Drhtavom rukom krene prema njemu, ali je strah zaustavi. Ruka joj je ostala lebdjeti desetak centimetara iznad pisma.

Marina poželi istrčati iz stana i pobjeći.

Nije to učinila. Polako je spuštala ruku prema pismu i kad je dotakla omotnicu, strah se umanjila. Opet joj se to pismo činilo kao i svako drugo.

Nije više razmišljala treba li ga otvoriti ili ne. Uopće nije razmišljala što treba učiniti. Nekako instinktivno je znala, osjećala da ga sada mora otvoriti. Ne može ga više gledati, a da ne zna što je u njemu.

Lagano je parala papir s ruba.

Ako je prazan papir, znat će na vrijeme da je u opasnosti, a ako nije... Već će nekako objasniti mami.

Otvorila je omotnicu i zavukla ruku u nju, pa izvukla pismo.
Prazan papir!

XLV. KIŠTRA JE UPRAVO KLEČAO...

Kištra je upravo klečao na podu i vezao tenisice, kad zazvoni telefon.

Polako je ustao i dignuo slušalicu.

- Krešimire, brzo! - Marina je bila zadihana. - Brzo, oni dolaze!

- Sto hoćeš? - Kištra je bio hladan.

- Dobila sam pismo. Preporučeno. Otvorila sam ga. U omotnici je prazan papir. Kao i kod tebe. Brzo! Moraš nešto učiniti, oni će doći kod mene. Spasi me! Odmah sam tebe nazvala. Brzo!

- Čuj - on se na silu nasmije - mogla si izmisliti i nešto originalnije. Na takve štosove ja ne padam. Nađi si nekog drugog! Među nama je gotovo.

- Ali, vjeruj mi...

Kištra dalje nije čuo jer je spustio slušalicu.

Znao je da je sve izmislila samo da se pomire. Stari štos, kao u lošim filmovima. Ona izmisli da je u opasnosti tako da on zaboravi na sve i srlja joj u pomoć, a kad dođe... Zna se, bez veze.

Ništa joj nije vjerovao.

Sagnuo se i nastavio vezati tenisice. Lili ga čeka.

XLVI. SLUŠAJUĆI TIŠINU...

Slušajući tišinu u slušalici Marina se nije mogla pribitati.

Do sada je znala što treba činiti. Čim je vidjela prazan papir, odmah joj je sve bilo jasno i odmah je, bez razmišljanja, nazvala čovjeka u kojeg je imala najviše povjerenja - Kištru. Vjerovala je da će je on zaštititi. Nije ni pomislila da postoji mogućnost da spusti slušalicu jer joj ne vjeruje.

Više je nije prožimao strah, sada je u njoj divljala panika.

"Nazvat ću tatu", pomisli i počne okretati broj kad nenadano dođe spas. Netko je pozvonio na vrata. Marina se obraduje, jer tko god da je došao, moći će je zaštititi od provalnika.

Pojurila je i otvorila vrata, a da nije ni pitala tko je.

Nada u spas nestane s njenog lica.

Pred vratima su stajala dva muškarca. Jedan je imao velike brkove, a drugi je imao i brkove i bradu.

- Tajna policija - rekao je brkati - imamo nalog za premetačinu ovog stana.

Strah joj, kao strujni udar, strese tijelo.

Razrogačenih očiju je gledala policajca koji joj je pokazivao papir na kojem je nešto pisalo, ali nije vidjela. Ništa nije vidjela i ništa nije čula. Obamrla je.

Na trenutak u njevoj svijesti sijevne pomisao na Kištru i na njegovu hrabru borbu s ovim istim provalnicima.

To joj je dalo hrabrosti.

Pribrala se i otpočela svoju borbu. Odgurnula je brkatoga koji je stajao na samom ulazu i pokušala zatvoriti vrata.

Bradati skoči i zadrži vrata.

- U pommm... - Marina je pokušala vrištati, ali bradati je grubo uhvati za usta.

Ugurao ju je u stan. Tako joj je stisnuo glavu da ju je gotovo podigao.

Brkati brzo ude za njima i zatvori vrata.

Naslonio se na zid i osluškivao šumove sa stubišta. Dugo je tako stajao. Bradati za to vrijeme nije ispuštao Marinu. Ona ga pokuša udariti nogom, ali je on stegne još jače.

- Miruj, vještice! - prosiktao je.

- Mnmmmm - ona nije mirovala. Htjela je vikati, htjela ga je udariti, htjela ga je ugristi.

Na žalost, ništa nije mogla. Tako ju je čvrsto držao.

- Dobro je - reče brkati - izgleda da susjedi nisu ništa čuli.

- Ova nas je otkrila. Što ćemo sad? Bježimo ili ostajemo?

- Kad smo već ovdje, pokupit ćemo što se može pokupiti, ovo nam je i tako posljednji posao u ovom gradu.

- A što ćemo s njom? Pogledaj je. Otima se kao pantera.

- Sveži je - brkati donese iz sobe kravate Marininog tate.

- Prvo usta. Ova bi vrištala. Tako nešto još nisam vidio.

Svezali su joj usta, a zatim ruke. Na kraju su joj svezali i noge.

Bradati je odnese u sobu i posjedne na stolicu.

- Mnmmmm - borila se.

- Ništa ti više ne pomaže - reče bradati dok ju je vezivao za stolicu - ali svaka ti čast. Da su svi kao ti, ja bih promijenio posao.

Svezao ju je tako čvrsto da su svi njeni pokušaji oslobađanja makar i jednog dijela bili uzaludni.

Stolicu, zajedno s Marinom, bradati je odnio u ugao. Okrenuo ju je tako da nije mogla vidjeti što rade. Mogla je samo slušati.

- Daj da to obavimo na brzinu - čula je - nećemo se ovdje dugo zadržavati.

- Slažem se.

Zatim je slušala kako prekopavaju po ormarima i kako izbacuju stvari. Znala je da traže novac i zlatni nakit.

Svjesna da joj otimanje neće pomoći i da se ne može osloboditi, prestala se boriti. Opustila se. Slušala je i razmišljala.

U ovoj situaciji, kad su joj upravo pljačkali stan, kad su je svezali, Marina se nije ni približno toliko ljutila na provalnike koliko se ljutila na Kištru. On... on joj nije vjerovao. Nije joj htio pomoći. Hladno ju je pustio ravno u ruke razbojnicima.

To joj je najteže padalo.

Sve što je sada mogla učiniti bilo je da zaplače.

To je i učinila.

Suze, koje su niz obraz dolazile do kravate kojom su joj bila vezana usta, bile su izazvane razočaranjem, bijesom i strahom.

Od suza joj se začepio i nos tako da je jedva disala.

- Hoćeš li biti uskoro gotovo? - pitao je jedan provalnik drugoga.

- Još samo malo.

- Požuri da bježimo. Nećemo stvari nositi u kombi jednu po jednu. Mogao bi netko posumnjati. Nosimo sve odjednom.

Marina je slušala njihove korake po stanu.

Vrijeme je prolazilo.

Čula je kako joj netko prilazi s leđa i sva se napela. Pred njom se pojavilo lice brkatog policajca iz tajne policije. Smiješio joj se.

- Svaka ti čast - rekao je - uspjela si nas otkriti i čak si nas uspjela uplašiti. No, vidiš, sve se dobro završilo. Mi smo pokupili što nas zanima i sada idemo.

- Mnmmmm...

- Zao mi je što te moramo ostaviti vezanu. Shvaćaš. Ne možemo riskirati da digneš graju prije nego što odemo. Morat ćeš u tom položaju pričekati tvoje dok se ne vrate s posla.

- Mnmmmm...

- Ne razumijem što kažeš - nasmijao se brkati - eto, idemo. Zamolit ću te za jednu uslugu. Pozdravi mi, molim te, inspektora Vidovića. Znam, znam da ga ne poznaješ, ali upoznat ćeš ga. Vrlo brzo. Već danas popodne ćeš ga upoznati.

Brkati se uspravio i otišao.

Više nije vidjela ništa osim kuta u koji su je stavili. Čula je kako uzimaju stvari i izlaze. Odlaze.

Zavladala je tišina u sobi. Više nije čula ni radio iz kuhinje.

Sigurno su ga odnijeli.

XLVH. NATOVARENI UKRADENIM STVARIMA...

Natovareni ukradenim stvarima provalnici su silazili prema kombiju parkiranom na stražnjem ulazu.

Nitko ih nije vidio.

Ni jedan susjed se nije pojavio na stubištu, nikog nije bilo kraj automobila i provalnici su vjerovali da su uspješno obavili i posljednji zadatak.

Griješili su.

- To su oni! - iskoči Kištra pred njih.

Provalnici ga pogledaju.

Uz Kištru stanu Traka i Silos. Korak iza njih stajala je Trešnja.

Brkati i bradati nisu se uplašili sve dok iza sebe nisu čuli glas:

- E, pa, došlo je vrijeme da se upoznamo. Ja nisam tajna policija, ja sam samo policija.

Okrenuli su se.

- Da se predstavim - govorio im je nasmiješeni debeljko s lulom - ja sam inspektor Vidović.

Bradati naglo ispusti ukradene stvari i pokuša bježati, ali ga pogled na policajca Milu i još petoricu policajaca zaustavi. Mile je držao pištolj u ruci.

Polako je digao ruke.

Brkati je također digao ruke.

U tom je trenutku naišla susjeda Olga, a za njom i Andelak.

Njih, kao i Lili, privukla je gužva. Mnoštvo policajaca.

Inspektor Vidović stavi lisice na ruke provalnicima, zadovoljan što će se napokon moći mirno naspavati, a onda se okrene i reče:

- Čestitam, Krešimire... gdje je Krešimir?
Svi se obazru, ali njega više nije bilo među njima.
On je trčao prema Marininom stanu.

xlviii. MARINA JE ZNALA...

Marina je znala da će satima morati trpjeti ovako svezana, sve dok se njeni ne vrate s posla.

Odjednom začuje šumove na vratima.

“Vratili su se”, uplaši se.

Pažljivo je osluškivala korake po stanu. Netko je nešto tražio. Koraci dođu u sobu i onda se brzo uputiše prema njoj.

Obuzme je nesvjestica od straha. Mislila je već da je sve gotovo, kad ono... eto ih opet.

Taj netko tko je došao, počne je odvezivati govoreći:

- Gotovo je... nemoj se više bojati...

Nije vjerovala svojim ušima.

Samo joj se pričinja. Samo joj se pričinja Kištrin glas. To ne može biti. On joj nije htio pomoći. On joj nije vjerovao.

Odvezao ju je, a onda kleknuo pred nju.

- Kako si? - zabrinuto ju je gledao Kištra.

- Ti? Otkud? - teško je disala.

- Sve je u redu - on je prečuo njeno pitanje - pohvatali smo ih. Vani je policija.

- Došao si... - ona uzdahne.

- Naravno da sam došao! Čim sam shvatio da se ne šališ, odmah sam nazvao inspektora i dojurio ovamo. I policajci su brzo došli, ali nisu htjeli upadati u stan da provalnici ne učine nešto tebi. Pritajili smo se i čekali ih da izađu.

Polako, vrlo polako mu se primicala. Glave su im bile sve bliže i bliže. Marina ga je gledala u oči, a onda obori pogled na njegove usne.

Poljubila ga je.

XLIX. ...SRETAN POČETAK

Pred Marininom zgradom su se okupljali ljudi i raspitivali što se dogodilo, a susjeda Olga im je objašnjavala. Ona je opet sve znala.

Upravo su policajci dovodili poštara Tunu s lisicama na rukama kad je Olgi prišao jedan čovjek. On je prolazio autom i vidio da se nešto događa, pa stao da pita što. Bio je umoran od dugog puta, a ipak je Olgu pažljivo slušao.

- To su, dakle, ti provalnici, oni su provalili i kod mene - rekao je Kištrin tata. - Kako su uhvaćeni?

- Zapravo - govorila mu je Olga - i nisu ih uhvatili policajci, ne, otkrio ih je i pohvatao jedan hrabri dječak. Eno, onaj tamo.

Taj hrabri dječak je upravo izlazio iz kuće zagrljen s još hrabrijom djevojčicom.

- Krešimir!? - tati su se razjapila usta od čuđenja.

- Kištra!? - iznenadio se Anđelak.

- Kiki!?

- Da, Kištra - isprsi se Silos - a mi smo mu pomogli.

U tom trenutku nitko od okupljenih nije gledao u provalnike.

Svi su gledali Marinu i Kištru.

- Oh - uzdahnula je Višnja, zvana Trešnja - sad je napokon sve na svom mjestu. To se zove sretan kraj.

- Znaš što ću ti ja reći? - nasmijao se Traka. - Ja ću ti reći da to nije nikakav sretan kraj, to je sretan početak!

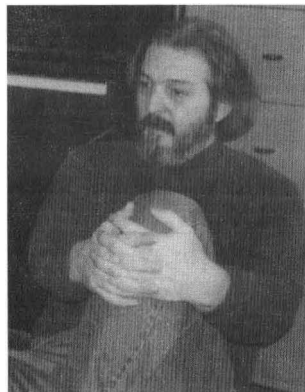
Bilješka o autoru

Sve što je važno zabilježiti o piscu već je sam pisac zabilježio u pričama. Treba jedino dodati da se do dana današnjega nije nimalo promijenio iako je narastao do dva metra. Možda još treba dodati da se rodio u Osijeku 1955. godine, najranije djetinjstvo proveo u Cepinu, a odrastao u Zagrebu, gdje i danas živi. Do sada je za djecu i mladež objavio zbirke priča *Prvi sudar*, *Veliki zavodnik* i *Šaljive priče i priče bez šale*; pripovijetke *Početak plovidbe*, *Jaje* i *Zlatno srce Nikolino*; izbor priča *Pripovijetke*; igrokaz *Hod* te zbirke igrokaza *Kazalište lutaka i drugi igrokazi* i *Krilate lutke*; romane *Čudnovata istina*, *Zabranjena vrata*, *Zagonetno pismo* i *Krik*. Za te je knjige dobio više književnih nagrada, među kojima su nagrada "Ivana Brlić-Mažuranić" i nagrada "Grigor Vitez". Igrokazi i drame izvođeni su u mnogim profesionalnim kazalištima u Hrvatskoj i u inozemstvu u više od dvije tisuće izvedbi. Dobitnik je *Nagrade za najbolji tekst na bijenalu SLUK 95*. Za odrasle je objavio roman *Živi pijesak*, drame *Jack pot - Zlatna punica* i *To je raj, lutka moja*.

Osim spomenutoga, piše i za televiziju, radio i film. Njegov film *Generalov carski osmijeh* nagrađen je nagradom "Oktavijan" za srednjometražni igrani film te "Nagradom stručnog žirija za najbolji scenarij na 12. Danima hrvatskog filma".

Prema knjizi Stjepana Hranjeca *Dječji hrvatski klasici*, Zlatko Krilić najmlađi je klasik hrvatske književnosti.

Književnošću se bavi profesionalno.

Snimila Sanja Pilić

Bilješka o ilustratoru

Rođen sam u Zagrebu 1957. godine, iako neki misle da me je donijela roda, čaplja ili neka slična sumnjiva ptica. Bilo kako bilo, došao sam na svijet 13. siječnja u Petrovoj 13, kao trinaesta beba u drugom redu desno. To se zove čista sreća! Jer u životu sreća je često važnija od pameti. Imao sam sreće da su mi roditelji bili dobro opskrbljeni olovkama, bojicama i gubicama. Od malih nogu počeo sam crtati, pisati i brisati po svemu što bi mi došlo pod ruku. Malo-pomalo, sve je došlo na svoje, marljivo sam vježbao crtanje i slikanje, studirao risanje i brisanje, a to mi je sada i posao. Iscrtao sam ilustracije za mnoge knjige, slikovnice, časopise, udžbenike, napravio mnoštvo stripova i poneki crtani film. Uređivao sam i dizajnirao. Evo, znam nacrtati i sebe.

Ninoslav Kune

SADRŽAJ

Tko je?.....	5
U isto doba.....	9
Ime i prezime!?	11
Marina je silazila.....	16
Što se toliko čudiš?	20
Traka po treći put.....	23
Jesu li otišli?	25
Znaš što ću ti reći?	27
Kištra je gledao.....	30
Višnja, zvana Trešnja.....	32
Sam u stanu.....	35
Silos je bezuspješno pokušavao.....	38
Upravo u tom trenutku.....	42
Trešnja je navijala.....	46
Spreman da se suprotstavi.....	49
U razredu je vladao tajac	56
Ali zašto.....	59
Pred Kištrinom zgradom.....	62
Policajci su užurbano radili	64
Dok se po čitavom gradu.....	67

Dečki su srkali sok.....	70
He, he, he.....	73
Večer brzo dolazi.....	76
Mnogo posla.....	79
Dobro jutro	82
To je on!	89
Tko čeka, taj se naćeka	93
Anđelak je danima.....	95
Na polovici puta.....	97
Nešto su se tajnovito.....	101
Minute su.....	103
Jutro je upravo.....	107
U isto vrijeme.....	109
Inspektor je griješio	111
Razgovarala sam.....	113
Svi koji su se zatekli.....	115
Nedjeljnog bi prijepodneva.....	121
Dok se bližilo.....	125
U trenutku kada su.....	127
U ono tiho doba.....	130
Ustajući iz kreveta.....	131
Kad je zazvonio telefon.....	135
U trenutku kad je.....	137
Marina odjednom osjeti strah	138

Kištra je upravo klečao.....	140
Slušajući tišinu.....	141
Natovareni ukradenim stvarima.....	145
Marina je znala.....	147
Sretan početak	149
Bilješka o autoru	150
Bilješka o ilustratoru	151

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 821.163.42-93-31

KRILIĆ, Zlatko
Zagonetno pismo / Zlatko Krilić ;
<ilustrirao Ninoslav Kuno. - 2. izd. -
Zagreb : Alfa, 2005. - (Knjiga za mladež)

ISBN 953-168-620-3

451013125

Tisak
Zrinski d.d., Čakovec